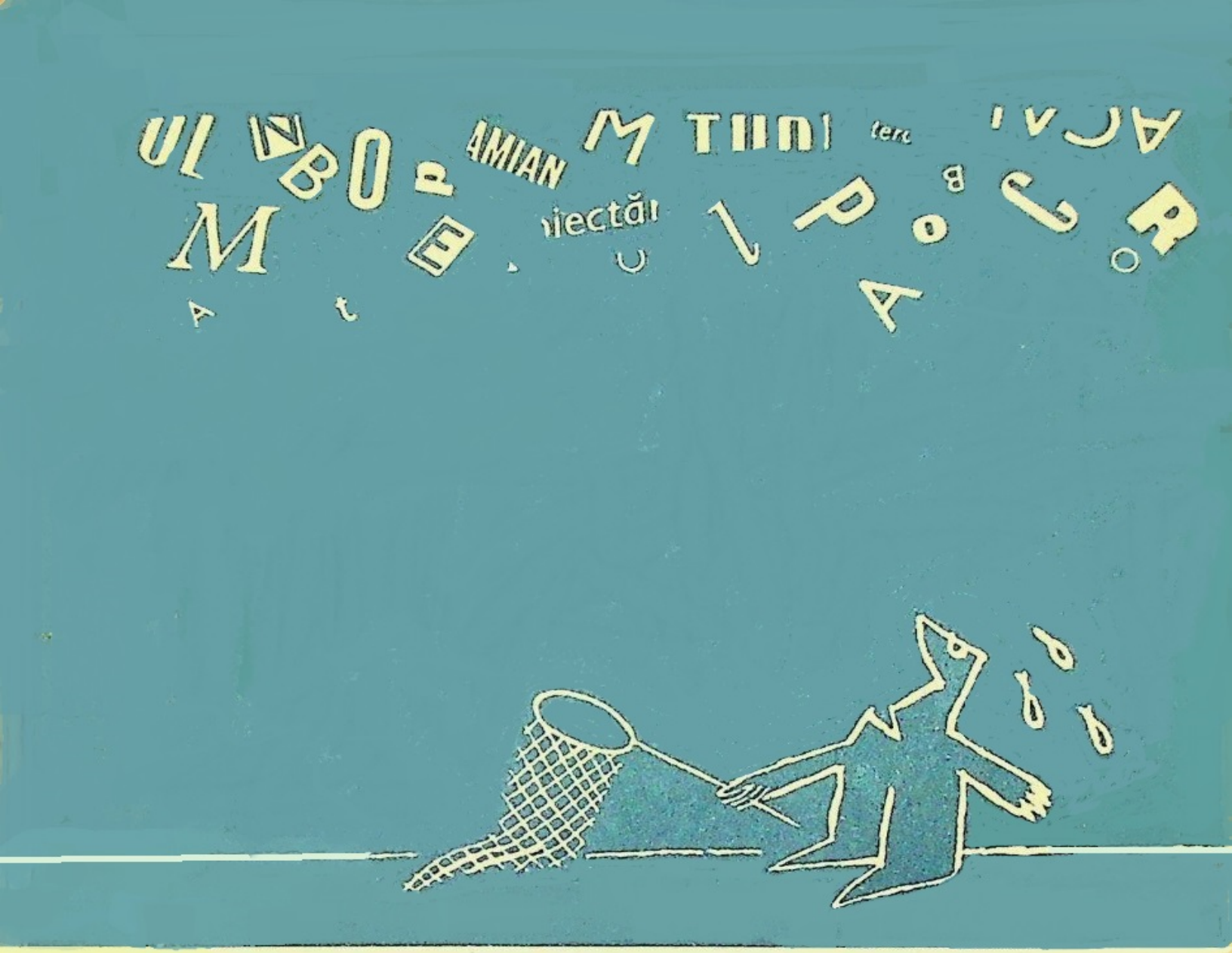

dan plăeșu

COLECȚIONARUL DE EXCEPȚII

junimea

Adevărul despre piulițe

Doi funcționari eleganți discută într-un compartiment de tren. Valizele din plasă — cu zeci de etichete – îi trădează a fi umblați prin lume.

— Și pe unde spuneai c-ai mai fost în ultima vreme?

— Prin Japonia, dragă. Tokio, Ōsaka…

— Și cum e pe la Tokio?

— Destul de plăcut. Bătea puțin vântul, dar încolo era plăcut. Tu cum te mai lauzi?

— La mine nimic nou: Hamburg ! Sincer să fiu, m-am și săturat de-atâta Hamburg… Uite, e a treia oară anul ăsta de când sunt nevoit să-nghit Hamburg.

Îți dai seama ce chin! Pur și simplu, nu mai pot suporta atâta Mare a Nordului. Mă deprimă. Sunt și eu om…

— Te-nțeleg. Dac-ai ști cât de mult te-nțeleg. Însă ce poți face? Dacă așa-i sarcina…

— Dom-le, dar chestia asta mă revoltă! Să ne mai trimită și prin alte părți, că doar lumea asta-i destul de mare. Are atâtea țări, iar țările atâtea orașe…

— Desigur, desigur… Și mie a-nceput să mi se facă lehamite de Extremul Orient…

— Uite, să zicem, Spania. Nevastă-mea mă tot bate la cap cu Spania. Și are perfectă dreptate. Nu știu exact ce s-ar putea aduce de pe acolo, dar trebuie să aibă și ăia câte ceva…

— Pe mine m-ar tenta Grecia… Ah, Grecia ! E și mai aproape, sunt balcanici ca noi, apoi au și ulei de măsline. Ca să nu mai vorbim de Acropole ori Zorba Grecul… Te-ntorci tobă de carte !

— Dar ce? Parca un Paris sau vreo Londră ar strica?

— Cum, dom’le? Pe dumneata nici măcar acolo nu le-au trimis încă?

— Nu, tovule, nu! Păi, nu-ți zisei că mă omoară cu Hamburgul? Drept să-ți spun, am și necazuri în familie din pricina asta. Nevastă-mea s-a săturat până peste cap de moda de-acolo. Nu mai vrea să poarte ce-i aduc…Până și soacră-mea — cât este ea de femeie la vreo 70 de ani — a început să facă mofturi…

— Vai de dumneata! Oricum, eu am dus-o ceva mai bine până acum. E drept, momentan sunt surghiunit în Japonia, dar înainte de asta am apucat să văd ceva

Apus… îți spun asta ca să-ți mai dau curaj… Hai, fruntea sus! Nu dispera!

— Ehei, ușor de zis…

— Hai, uită gândurile negre! Acum, de pildă, unde te duci?

— Nu mă mai întreba, dom'le, că abia îmi trecu supărarea… Lucrătura unuia de pe la noi… M-au trimis la…Uite, a dracului ce lapsus, am !

— Poți să-mi zici continentul, dacă țara nu ți-o amintești…

— Nu, că-i vorba de altceva în momentul de față.

Continentul e ăsta, al nostru… M-au trimis la… Pitulații Vechi! auzi și dumneata! Pitulații Vechi !

— Asta trebuie să fie la noi, după nume…

— Exact. La noi. Trebuie să realizăm un contract pentru niște piulițe. Speciale, mă-nțelegi?

— Pricep. Piulițe speciale, din oțel special, tratate special, ambalate special, care se învârtesc special… Lu crez în aceeași branșă !

— Bun așa. Or, când aud eu de piulițele astea, caut să le aduc o ofertă din partea unei firme englezești…

Îți spuneam că n-am apucat încă să văd Londra… Deci, caut oferta, o găsesc, le-o prezint… Și se găsește, dom'le, un deștept de la noi care-i suflă la ureche șefului cum că nu s-ar justifica tranzacția. Auzi dumneata! Vreau să le aduc din Anglia piulițe speciale și nu mă lasă!

Îmi pun bețe-n roate!

— Nemaipomenit! Și?

— Și m-au trimis la Pitulații ăștia. Cică ar fi acolo un semea, un atelier sau cam așa ceva, care face piulițe…

— Ha, ha ! Cine a mai pomenit una ca asta? Piulițe speciale la Pitulații Vechi !

— Și nici măcar nu cunosc pe unde vin Pitulații ăștia… Uite, că veni controlorul. Poate mă lămurește dumnealui…

— Biletele dumneavoastră, vă rugăm !

— Poftim… Fii amabil, tovarășu' ! Pentru Pitulații

Vechi la a câta trebuie să cobor?

— Dacă vă dați jos la a doua, adică la stația Crângulești, luați autobuzul de Copăceni, care vine într-un ceas… Dacă nu, coborâți la următoarea, adică la Priboieni, și așteptați trei sferturi de ceas autobuzul de Greaca…

— Mulțumesc, tovarășu'…

— Bună ziua…

— Fii atent, dom'le, ce lucrătură ! Ăștia din Pitulați n-au nici măcar gară… însă nu-i nimic! Lasă că mă-ntorc eu. Că doar n-o să-mi rămână oasele pe-aici… Și atunci să vezi dumneata ce-o să-i fac amicului. Pe vârful Omul îl trimit… Ba nu! Caut un alt vârf, că pe Omul există viață…

— De-ai ști cât de mult te-nțeleg…

— Ia să-mi strâng lucrurile, că acuși vine și stația aia. Cum îi spunea?

— Crângulești.

— Așa, chiar. Dumneata mai rămâi?

— Da, mai rămân… Am niște treburi ceva mai încolo…

— Atunci, noroc ! Și poate ne-om mai vedea…

— Uite, dacă treci prin Japonia, întreabă de mine.

Îți las cartea de vizită…

— Mersi. Același lucru te rog și eu, dac-o fi să treci pe la Hamburg. Ai aici, în cartea mea de vizită, toate telefoanele și adresa. La revedere…

— A plecat! Fraierul! I-am tras-o ! Las să coboare la Crângulești, că tot s-a suspendat mașina de Copăceni…

Așa c-o să ajungă el la sfântu-așteaptă la destinație…

Iar cu cobor la cealaltă și ajung la Pitulații Vechi înaintea lui… I-am suflat contractul! Ce-o să mă distrez când i-oi vedea mutra… Și fac, dom'le, ăștia din Pitulați niște piulițe ! Aur, nu altceva I Speciale, din oțel special, tratate special, împachetate special, care se învârtesc special…

Cine-a pus „Dacia"-n drum

Să vedeți întâmplare ! În fiecare dimineață, tovarășul director întâlnește în ușa casei sale mașina întreprinderii. Curată coincidență

!

— Dar cu ce treburi pe aici, Niculăiță dragă? îl întreabă pe șofer.

— Probleme de serviciu, tovarășe director.

— Măi băiete, nu cumva ai venit în mod special să mă duci pe mine la birou?

— Nici pomeneală, tovarășe director. Am avut de transportat o hârtie în oraș, iar acum, la întoarcere, hop, mi-ați răsărit în cale!

— Chiar, mă, vorba cântecului: Cine-a pus „Dacia”-n drum?…

Ce n-a făcut tovarășul director pentru a scăpa de coincidențele astea ! A ales cele mai abile mijloace. O dată s-a furișat tiptil din casă, altă dată a ieșit pe geam, alteori s-a deghizat. În muncitor… Dar, ca un făcut, în totdeauna mașina întreprinderii îi răsărea în față. De venise chiar superstițios: Ce semn o fi când îți iese în cale o „Dacie” neagră?

— Mă Niculăiță, îl dăscălea pe șofer, dar tu știi bine că n-am voie să folosesc autoturismul fabricii în interese personale. Nu-mi dau voie dispozițiile.

— Știu, tovarășe director, dar dacă se întâmplă. Și apoi, mai argumenta băiatul, astfel descongestionăm și mijloacele de transport în comun, nu-i așa? Dacă fie care cadru ar beneficia de coincidențe, vă dați seama ce lejer s-ar circula cu autobuzul?

Cum Niculăiță îl dărâma realmente cu logica lui de fier, tovarășul director n-avea altă cale de ales decât să se urce în mașină. Ba, se mai întâmpla ca același auto turism să se abată, tot din coincidență, și pe la instituția unde lucra soția tovarășului ori pe la școala unde învăța feciorul tovarășului sau pe la magazinul de unde se aproviziona familia tovarășului…

Nu-i vorbă, până la urmă — coincidențele astea l-au c-am năpăstuit. Cuiva de la c.f.i. i-a venit ideea să calculeze câtă benzină s-a dus pe apa… coincidențelor, propunând reținerea contravalorii ei din buzunarul condu cerii. Mai mult, la adunarea generală a oamenilor muncii i s-a recomandat tovarășului director fie mersul pe jos, fie utilizarea tramvaiului sau a autobuzului, prilej pentru dumnealui de a cunoaște mai îndeaproape cum se deplasează la întreprindere colectivul.

Iar acum, iată-l, stă în stația de autobuz uitându-se în zare doar — doar o zări venind „Dacia” întreprinderii.

Dar, coincidență, apar numai autobuze pline ochi, unde un loc pe scară trebuie câștigat prin luptă corp la corp.

O fi vreun somn când nu-ți mai iese mașina neagră-n cale? Poate…

Ascuțind creioane, noaptea

Într-un birou, a doua zi după leafă. Șuetă de dimineață între Melu și Tase, funcționari și buni prieteni.

— Așa m-a enervat, dom'le, de n-am putut dormi toată noaptea !

— Cine te-a enervat, Melule?

— Păi cine putea, măi Tăsică, decât asta de la ea siene, madam Lăcrămioara?

— Cum, mă Melule, te-a enervat ea pe tine? Pe tine, mă? Ei nu, că așa ceva nu pot crede: Melu scos din pepeni ! Dar cum s-a întâmplat, omule?

— N-am mai putut răbda, Tase! N-am mai putut răbda…

— Ei fugi ! Păi, înseamnă că a fost grav. Totuși, parca nu-mi vine să cred: Melu enervat ! Și din cauza cui? A lu' madam Lăcrămioara… Tu, om însurat, cu copii mari și nevastă salariată la teapele. Apropo, ce mai face Aristica ta? A scăpat de necazul eu revizia?

— Lasă-mă acum cu Aristica… Stai să vezi tărășenia naibii cu astălaltă. Ascultă aici! Ieri, zi de salariu. Vin — nu-i așa? — să-mi iau dreptul. „Bună ziua". Madam Lăcrămioara, acră ca întotdeauna, tot pufnea din lăuntrul celor peste o sută de kile ale dumneaei. Nu-mi răspunde… Mă fac că nu observ. Știi doar principiul meu: totu-i să nu te enervezi! Îmi dă plicul, iau plicul. Mai întâi și mai întâi cercetez să văd de-a făcut bine socotelile ori reținerile pe care le are dumneaei în plan să le opereze. Când. Ajung la rețineri, ce-mi văd ochii? O sumă frumușică în dreptul căreia madam scrisese adânc, cu roșu: imputație!

— Ei, lasă-mă, dragă. Însă cum se poate o greșeală ca asta? I

— Stai și așteaptă ! Cum spusei, cu roșu… Eu: „Dar ce-i asta madam Lăcrămioara?" Ea: „Ce să fie, drăguță? Păcatele tinereții matale. Dacă nu vrei să te-astâmperi…" Și-a zis-o așa. Tare, s-audă toți de-acolo. Că mai veniseră la bani și câțiva de la investiții, de la plan. Era și blonduța aia de la registratură. Lume bună, ce mai vorbă

I De-am simțit că intru în pământ de rușine. Mai ales că blonduța — pe care o plac eu în pauza de masă — ș-a uitat o datei cu subînțeles la mine și re pe de s-a vârât în miezul problemei, să vadă cu ochii ei ce stă scris acolo, pe plic… Eu dau să lămuresc chestiunea: „Dar se poate, tovarășa Lăcrămioara, c-am luat-o mai oficial, să comiteți asemenea erori compromițătoare? Că mai este și lume de față și se poate interpreta și pe linie de sindicat…” La care, măi băiete, i-a sărit muierii țandăra de tot și, fiindcă avea asistența gata adunată, i-a dat drumul, de n-a mai putut nimeni s-o oprească…

— Vai, Melule, dar asta nu trebuie să rămână așa!

Eu zic să reclami direct la conducere. Câtă impertinență!

— Stai să-ți spun… Nu s-a oprit până ce n-a deșertat tot sacul. Iar la urmă, fețele alea de plapumă de la investiții și de la plan m-au privit așa, de sus, de ziceai c-au ajuns cu toții cel puțin șefi de birou… Cât o privește pe respectiva blonduță de la registratură, dumneaei a trecut prin fața mea cu nasu-n vânt! „Așa deci, d-ăștia mi-ești, tovarășe Melule!” și a plecat trântind ușa.

De madam Lăcrămioara ce să-ți mai zic: rânjea tare încântată, din străfundul kilogramelor ei, de parcă mare ispravă făcuse dând — într-un om fără apărare…

— Nu, dragă, poți să mă contrazici, dar eu rămân la părerea mea: trebuie să comunici chestiunea la condu cere ! Sau la partid…

— La asta m-am gândit și eu la început, dar cred că nu este cazul…

— Cum nu-i cazul, omule? Cum, nu-i cazul? Te în proașcă fără motiv cu venin în fața colegilor și colege lor de muncă, de cred oamenii cine știe ce despre tine, iar apoi tocmai tu îmi spui că nu-i cazul?! Dacă nu îndrăznești să mergi la director să știi c-o fac eu. Și chiar acum!

— Stai, dragă ! Nu te repezi până nu-ți spun tot!

Așteaptă să vezi cum s-a întâmplat…

— Ce să se mai întâmple, Melule? Că eu credeam că s-a întâmplat deja ceea ce era de întâmplat…

— Vezi dacă te pripești… N-ai pic de răbdare ! Ascultă mai departe. Dacă am văzut eu că se-ngroașă gluma cu madam Lăcrămioara, am luat-o mai blând, cu săr’ mâna și alte complimente: „Vai, madam Lăcrămioara, dar se poate să vă enervați așa? Tocmai

dumneavoastră care trebuie s-aveți o atmosferă limpede, fiind la mijloc vorba de bani, madam Lăcrămioara? Iar dacă eu v-am produs această iritare, rog să scuzați, ma dam Lăcrămioara…” Ce era să fac? N-am avut încotro…Veneau din ce în ce mai mulți salariați la bani, iar de n-o potoleam, cucoana era în stare să-nșire povestea tuturor. Ce-i de joacă? Așa că am strâns din dinți a ciudă și-am potolit-o. Dar tot i-am scăpat o vorbă acolo, la urmă. Asta ca să știe din ce mi-a sărit țandăra, iar pe viitor să nu mai cadă în greșeală: „Însă puteați și dumneavoastră, madam Lăcrămioara, să evitați termenul, mă-nțelegeți? Și când colo, dumneavoastră l-ați scris și cu roșu, să-l vadă tot omul: imputație ! Când se cădea operat ceva mai discret. Știu și eu? Să fi notat: alte rețineri. Sau: diverse…”

— Cum, mă Melule, holbă ochii mirat la culme prietenul, n-a fost o greșeală la mijloc?! Nu pentru că ți-a trecut imputația pe ștat. Te-ai enervat?

— Ba da, Tăsică. Adică nu… Că mi-a trecut imputația pe ștat este, cum să-ți spun cu, este drept… îți povestesc pe urmă cum s-a întâmplat. Dar de ce să-i zică așa, dragă? Să afle toată lumea? Să m-arate cu degetul, când putea foarte bine să evite cuvântul ăsta ne norocit. Să fie mai discretă, adică…

— Înțeleg, asta era ! Nu-ți plăcea că-i zice imputație ! Dar cum a fost, craiule? rânji superior colegul. Vreo pensie alimentară?

— Nu, Tăsică, mușcă-ți limba, dragă! Acum, dacă a auzit toată tărășenia și blonduța de la registratură, chiar că nu mai este cazul. Alta a fost chestia… Cu vreo lună în urmă vin cu acasă de la un șpriț. Ca băieții…

— Tu, mă? De la șpriț? Ei nu, că asta m-a dat gata! Păi, nu ne-ai făcut tu nouă de-atâtea ori morală în legătură cu nocivitatea alcoolului?…

— Păi, v-am făcut I și ce dacă v-am făcut? De vreme ce m-a pus responsabil de birou cu problema antialcoolică, trebuia să vă prelucrez, trebuia să-mi duc sar cina la bun sfârșit… Hai, să-ți spun mai departe. Dec?, vin acasă ca omul cu chef. Nevastă-mea ținea morțiș pe urmă să-mi explice că era trecut de miezul nopții.

Posibil, că nu m-am uitat chiar atunci, momentan, la ceas… Și, Tăsică puiule, cum intru cu în casă, m-apucă așa, un fel de nervi, de nu mă puteam stăpâni. Și-atât mai țin minte: c-am luat pe rând

păhărelele de cristal din vitrină cu gând să ochesc în geamurile apartamentului de vizavi… Să-ncerc dacă-s calm! Pe urmă m-am trezit a doua zi pe la prânz. Cu capul cât banița! Asta s-a petrecut, dacă-ți mai aduci tu aminte, când am adus eu certificat de la circă pentru trei zile concediu medical pe chestie de criză la ficat. Că vă spusei eu de-atâtea ori! Mă, alcoolul mai întâi și mai întâi la ficat se dă!…

— Dar imputația cine ți-a servit-o, puișorule? îl luă peste picior amicul.

— Dom-le, tot nevastă-mea, săraca, mai zicea ca, după ce-am terminat de zvârlit păhărelele de cristal, am luat un cuțit de bucătărie și m-am repezit pe scări în jos. Acum eu sunt convins că, de fapt, mergeam s-ascut niscaiva creioane, ce și-or fi rupt vârful când au căzut jos. Pe asfalt, odată cu păhărelele din vitrină. Fiindcă eu am obiceiul să pun în pahare și câteva creioane cu vârfu-n sus. De frumusețe, cum am văzut în birou la director… Oricum, de asta mă duceam eu pe scări în jos cu cuțitu-n mână… Dar în momentul acela a apărut, zice-se. și vecinul de vizavi. Pesemne că ochisem bine, ceea ce înseamnă că nu eram totuși beat. Și. Desigur, am avut o discuție acolo, pe scări, probabil mai furtunoasă, dânsul fiind și cam invidios pe succesele altora…

Și, mai zice tot nevastă-mea, că așa, nâtam-nisam, s-au băgat în vorba noastră și vreo doi milițieni. Iar ăștia se pare că n-au crezut în dreptatea mea cu creioanele, interpretând chestia cu cuțitul așa cum or vrut dumnealor. Sigur este că mi-au trântit o amendă de 2000 de lei pentru tulburarea liniștii publice…

— Extraordinar, mă Melule ! Parcă mi-e și milă de tine, zău așa ! Tu, ăla de ne ziceai la toți să nu ne enervăm. Tocmai tu ți-ai ieșit din pepeni în halul ăsta…

— Ei, dragă, acum dacă s-a întâmplat. s-a întâmplat !

Să fiu eu sănătos s-o plătesc și pe asta. Chestia este că, altă dată, madam Lăcrămioara lucra ceva mai discret când îmi opera imputațiile. Dar acum. Dumnezeu știe ce-a apucat-o de-a scris așa, cu roșu, cuvântul ăla… O fi aflat și dumneaei că urmează să fiu propus pentru avansare și ce și-o fi zis: „Ia să-i fac eu ăstuia puțină atmosferă ! Să-i piară gustul de avansare…” Ce să mai vorbim? Lume rea, măi Tăsică, lume rea, băiatule…

Roșu și negru contra verde și gri

Personajelei El, de vreo zece ani, pe un „Pegas” roșu; alt El, tot de vreo zece ani, pe un „Pegas” verde. De asemenea, Tatăl primului El. Om serios, de vreo 40
de ani, cu o haină neagră, citind ziarul local, și Tatăl celuilalt El, de asemenea, persoană serioasă, tot de vreo 40 de ani, cu o haină gri. Citind ziarul local.

Locul și timpul acțiunii: într-un parc, duminică dimineață.

Actul 1: Cei doi El se zbenguie cu bicicletele, bucuroși nevoie mare. Tații lor, retrași fiecare pe câte o bancă, citesc, captivați, ziarul local. Din când în când, aruncă priviri de control.

Actul 2: Cea dintâi lovitură de teatru. Primul Ei cade de pe bicicleta sa roșie și se lovește la genunchi, scoțând un urlet corespunzător. Cel de-al doilea El, pe bicicleta sa verde, o ia la fugă — numai el știe de ce – către celălalt capăt al parcului. Tatăl primului El lasă ziarul local, își dă jos haina lui neagră, aleargă și-l prinde pe al doilea El. De urechi. Tatăl celui de-al doi le-a El, captivat în continuare de un reportaj din ziarul local, pierde secunde prețioase. Într-un târziu, demarează, totuși, către primul Ei, pe care-l prinde de mână, administrându-i, în compensație, o zgâlțâitură.

Actul 3: Cei doi El continuă să se afle în mâini străine, motiv pentru care amândoi urlă. Îndemnurile la tăcere, realizate cu brutalitatea necesară, nu sunt urmate. Lumea din parc — figuranți și figurante — privește amuzată, găsind că pentru caracterul ei gratuit comedia e destul de bunișoară.

Actul 4: Comunicațiile fiecărui tată de El cu El-ul advers au fost completate cu primele mesaje verbale între ei. Se cer explicații, răspunsuri, despăgubiri, buletinele și altele, niciunul nevrând să-l scape din mână pe El-ul prins. Bicicletele „Pegas” — atât cea roșie, cât și cea verde — au rămas trântite, undeva, în mijlocul aleii. La fel, cele două haine ale taților beligeranți — pe băncile respective, alături de ziarele locale. Publicul urmărește acțiunea cu sufletul la gură.

Actul 5: O nouă lovitură de teatru. Cei doi tați i-au lăsat din mână pe cei doi El, trecând la luptă directă. Se practică un joc amestecat, ceva între box, lupte libere, greco-romane, karate, jiujitsu, fotbal

american. Tatăl primului El și-a scos un pantof negru numărul 42, aruncându-l asupra adversarului. Tatăl celuilalt El și-a scos și el un pantof negru, de asemenea, numărul 42, procedând la fel. Niciunul dintre pantofi nu și-a atins ținta. Spectatorii din parc s-au tras mai mulți pași înapoi, ferindu-se din calea obiectelor. Auziseră ei că la teatru se mai azvârle cu murături, mere putrede și alte legume și fructe, dar cu pantofi…

Actul 6: Se procedează identic și cu celălalt pantof, de data asta linia de ochire fiind mult mai atent luată. Foc ! Unul dintre pantofi lovește falca dreaptă a tatălui primului El, celălalt — urechea stângă a adversarului. Bătălia se îndârjește. Sunt căutate alte arme la îndemână, fiind vizate pietrele din bordură, crengile copacilor, fu rele din gard. Lumea se trage și mai departe, procu rându-și scuturi, pentru a putea urmări în continuare reprezentația. Copiii găsesc piesa plicticoasă și-și reiau joaca cu bicicletele.

Actul 7: Pietricelele din alee nu mulțumesc. Abia dacă pot fi simțite de dușman; poate scândurile băncilor să fie mai potrivite cu natura și scopul luptei. Duel. En
garde! Viconte, scoate spada! „Spada” e cam greu de mânuit, seamănă mai mult a berbece de spart porțile de cetate. Totuși, fiecare reușește să-l atingă pe celălalt odată cu lâtunoaiele după ceafă. Cei doi cad la pământ. Odraslele râd și numără până la zece. Apoi, în continuare, până la 100. La 101, cei doi tați renunță la pierderea conștiinței și se trezesc, în râsetele asistenței. Piesa place. Fiecare tată vrea să se repeadă către El-ul advers cu aceleași nestrămutate intenții punitive. Nu reușesc, totuși. Să se ridice. Lipsa de formă fizică își spune cuvântu’!

Actul 8: Lumea aplaudă și așteaptă, nerăbdătoare, desfășurarea, pe mai departe, a acțiunii. Suspans ! Cei doi tați răsuflă încă precipitat, ținându-se cu mâinile, pe rând, de ceafă, șale, inimă, ficat, frunte, păr, nas ș.a.m.d. Cei doi El au ajuns pe bicicletele lor „Pegas”, de culori diferite, la veselia dinaintea conflictului. Pe bănci zac, în continuare, cele două haine și ziarele locale. Fără a se privi, tații celor doi El se ridică anevoie. Mai întâi în șezut, apoi în genunchi, iar la urmă în picioare, făcând pași decisivi spre băncile din apropiere, pe care se prăbușesc într-un taim-aut mai mult decât

necesar. Publicul aplaudă victoria omului asupra lui însuși. Copiii troc prin fața lor, în viteză.

Limbă cu nod marinăresc

Când Georgel dintr-a-ntâia a fost întrebat de către tovarășa învățătoare unde lucrează tăticul lui. Puștiul a zis prompt :

— La ICSCVSCLMD!

Și apoi a tăcut mile. Vreme de mai multe săptămâni, timp în care vestiți medici otorinolaringologi au încercat să-i deznoade limba. Georgel devenise un caz unic. Limba lui era legată printr-un nod marinăresc, iar singurul marinar care încă se mai pricepea la asemenea noduri tocmai plecase în Atlanticul de Sud cu un pescador să aducă pește proaspăt (înghețat) pentru piața Galațiului.

Se înțelege că tăticul lui Georgel intrase în panică, dumnealui nevrând să admită că din pricina instituției sale i s-a întâmplat puștiului nenorocirea. Iar în sprijinul spuselor invoca de fiecare dată autobiografia, fiindcă dumnealui la încadrare trecuse dintr-un foc examenul, reușind să pronunțe limpede și complet adunătura de litere ce compunea firma unității. Și izbutise asta pentru că în copilăria dumisale perseverase ani întregi în ros tirea lui „crăpa-i-ar caprei capu-n patru”. Pe când copiii din ziua de azi… Tăticul lui Georgel avea chiar promisiuni că va fi transferat la TMUSNCGFISCAIA – unitatea tutelară a ICSCVSCLMD, motiv pentru care făcea de vreo doi ani repetiție de pronunție, acum alungând la mijlocul firmei, adică la G.

Fac aici o paranteză, apropo de litere. Se cunoaște cazul unei unități care se numea INEPȚFPTUFO, având adică un aer extraterestru în firmă, deși LTFO-ul final venea de la „utilaje din fontă și oțel”. Chestiune foarte pământeană. S-a întâmplat însă ca — prin ingeniozitatea celor de acolo — gama materialelor din care se făceau respectivele utilaje să crească. Îmbogățindu-se cu alte inițiale: BSMTVZ. Or, ce credeți? S-a cerut lărgi rea firmei cu noile litere, denumirea urmând să devină INEPTFPTBSMTVZUFO. Au pronunțat-o. De probă, ca drele de conducere și pe dată ti s-au înnodat și lor limbile. Reciproc. Nu se cunosc combinațiile de noduri. Dar problema s-a rezolvat pe plan local, unitatea dispunând de

dispensar medical, utilat modern, cu un medic foarte cult, care, cunoscând povestea cu nodul gordian, a procedat în consecință. Iar de atunci ședințele și firma au devenit foarte scurte acolo, iar producția a crescut vertiginos.

Tăticul lui Georgel s-a opus însă vehement soluției cu nodul gordian, pe copil îl aștepta branșa avocaturii, așa că în disperare de cauză s-a apelat la un bătrân înțelept, trecut de o sută de ani, care, după ce și-a frământat barba lui albă ca neaua, a cerut să i se spună pe îndelete ce înseamnă ICSCVSCLMD. I s-a tradus: Institutul de Cercetare și Studiere a Căpșunilor Văratice în Scopul Coacerii lor Mai Devreme. Moșul s-a gândit ce s-a gândit și a venit cu soluția:

— De ce nu-i spuneți „Căpșuna veselă*?

Asistența a amuțit de surpriză. Și indignare.

— Cum ar putea exprima o asemenea denumire eforturile vajnice de la noi? au replicat dumnealor.

Așa că unica salvare pentru Georgel a rămas tot marinarul specialist în noduri, plecat în Atlanticul de Sud…

Bebe al IV-lea

Iubire mare între el — bărbatul ideal: știe să gătească, să spele, să aibă bani, să-și șteargă copiii la fund, să-i adoarmă și să-i plimbe etc. — și ea — femeia modernă: blondă cu perucă brunetă, inteligentă cu liceu la seral, gene false și aluniță veritabilă, casnică înverșunată, divorțată de trei ori pe chestie de nepotrivire de caracter. El fiind acum al patrulea.

S-au cunoscut la un bilet în plus și s-au plăcut foarte mult de prima oară și pe îndelete, mai ales că filmul avea și două scrii fără pauză. Apoi au descoperit că stau amândoi în același cartier și, de atunci, de trei ori pe zi „el străbate patru străzi și două pârculețe, cu sufertașul plin, pentru a suna la ușa dumneaei. De două ori lung și o dală scurt. Ea deschide, el lasă sufertașul jos. Închide ușa cu piciorul și o sărută. De două ori scurt și o dată lung. Scena de amor trecând cu bine, el ridică sufertașul și-i servește iubitei sale după caz, micul dejun, prânzul sau cina, în funcție de calitățile mesei urmează drăgălășeniile scenei de amor nr. 2. Dar nici ele nu țin la nesfârșit,

fiindcă dânsul mai are și alte treburi. Este obligat să plece la piață și la serviciu. Apoi mai are nevoie de timp și pentru gătit…

Deoarece se înțelegeau minunat — dumnealui îi aflase cele mai intime preferințe culinare și i le satisfăcea dumnezeiește — într-o bună zi s-au luat. Atunci, era într-o miercuri, el n-a mai venit cu sufertașul. Nu i-au dat voie de la starea civilă… Așa cu au fost nevoiți să ia masa festivă în oraș, la restaurant. Împreună cu părinții amândurora. Ocazie pentru ea de a-i arăta cât îl iubește, scăpând, în fața ultimului fel cu carne servit, următoarea exclamație:

— Vai ! Ce tuslama oribilă! Bebe — așa le spunea ca tuturor soților ei, cel în cauză fiind, deci, Bebe al IV-lea — o face de o mie de ori mai gustoasă…

Lumea de față a scăpat printre îmbucături felurite orăcăieli, în semn de admirație față de talentul lui Bebe.

Cu deosebire, părinții fetei și-au tamponat ceremonios fiecare câte o lacrimă invizibilă, rugându-se către fetița lor să aibă parte — măcar acum — de-o căsnicie mai îndelungată de un an, doi, alături de tontul actual. Cum spuneam, al patrulea…

Bineînțeles, după căsătorie unele lucruri s-au schimbat El a abandonat sufertașul. În schimb s-a zbătut pentru un apartament cu o bucătărie spațioasă. S-a străduit, de asemenea, să învețe o scamă de lucruri utile în căsnicie: când vine madam Cleo, peruchiera, madam Mimi, coafeza, madam Fifi, croitoreasa și celelalte ce se vânturau prin casa lui după un program dinainte stabilit, mai exact decât mișcarea de revoluție a Pământului în jurul astrului vieții. În același ritm de metronom se scurgeau și banii către numitele persoane. Ba, de la un timp, crescând nevoile (culinare, vestimentare) ale soției, bietul Bebe al IV-lea nu mai avea cum să acopere dintr-o singură leafă cerințele gospodăriei. Primul motiv de divorț.

Neavând încotro, omul nostru a tras cât a putut, până într-o zi când a adormit, de surmenat ce era, cu nasul în cratiță și i s-a ars musacaua. Al doilea motiv… Atunci ea a deschis divorț, declarând la proces că dumnealui a încercat s-o asasineze prin mâncărurile prea „tari” pe care i le servea de trei ori pe zi, să nu mai amintim gustările, cu toate că o știe suferindă și casnică. A șia rătat instanței unde anume simte ea dureri când servește mâncarea dumnealui, iar asta

cu precădere în zilele cu soț. Instanța s-a uitat la calendar și a văzut că arată 12, drept care s-a jenat să conteste durerile nemângâiatei soții. În plus, au socotit că-i omenește să-i acorde împricinatului dreptul de a se bucura de viață și altfel decât în compania aragazului cu patru ochiuri.

Bebe și-a dat imediat seama de unde-i putea veni salvarea și a mărturisit instanței cât este el de singur pe lume și la bucătărie, filozofând just că viața-i numai una, ca numărul lefurilor din gospodăria sa și ca Luna…

Apoi, văzând că dumnealor stau, totuși, în cumpănă, a făcut — pe un ton adecvat — observația că dânsul are experiență vastă în arta culinară și cunoaște mâncăruri mult mai indigeste decât musacaua aia arsă și ca atare roagă a nu fi împins la gesturi disperate, de care este măi mult decât capabil, chiar cu riscul dea i se răpi pentru totdeauna accesul la aragaz.

La scurtă vreme s-au despărțit. Ea și-a refăcut viața lângă un alt Bebe, mai în bani decât predecesorul. Și bucătar de profesie. Evident, s-au plăcut de la prima vedere. Iubire mare!

Iar recent izbăvitul Bebe al IV-lea a mai încercat o dată figura cu sufertașul — dacă tot l-a câștigat la proces — sporind că de data aceasta viața lui va fi cu totul alta. Mai ales că nu mai era vorba de o blondă cu perucă brunetă, ci de o brunetă veritabilă cu perucă blondă… Cită lipsă de imaginație la un bărbat cu atâtea calități!

Pe motiv de Hopa-Mitică

Un solicitant, cam neglijent îmbrăcat, dă buzna într-un birou.

— Trebuie să mă primiți. E dreptul meu! N-aveți voie să mă dați afară!

— Dar n-am spus că nu te primesc, tovarășe. Nu mai că abia am apucat să intru pe ușă. Lasă-mă să-mi trag sufletul…

— Trebuie să mă primiți și să mă ascultați!

— Știu și cu asta, numai că pentru așa ceva există ore de audiențe.

— Ale mele sunt mâine după-amiază, între patru și cinci…

— Deci, vino mâine! Cunoaștem refrenul. Nu! Eu vreau acum! Azi! Dacă v-am prins, nu vă mai scap…

— Cum adică, m-ai prins? Dar ce ți-am făcut eu?

— De când vă pândesc… Ieri n-ați dat deloc pe la serviciu. Pe unde ați umblat, că v-am așteptat la poartă toată ziua?

— Am fost pe teren. Dar cum îți permiți? Ce vrei să insinuezi?

— Nu știu ce înseamnă vorba aia, dar acum nu vă mai scap. Trebuie să vă spun!

— Totuși, nu s-ar putea mai bine la audiențe? Acum aveam ceva de lucru…

— N-aveți nimic! Când este vorba de oamenii muncii, lăsați totul la o parte. Este dreptul meu să reclam?

Este. E lege? Este. Atunci? De ce călcați legea?

— Vai de mine! Mă scoseși și infractor… Cu ce am călcat legea?

— Dacă nu mă lăsați să spun. Uite, de-o juma de oră sunt aici, în Biroul dumneavoastră. Eu am vreme, să știți… Sunt liber toată ziua. Până nu clarificăm, nu plec…

Cafele nu serviți?

— Nu obișnuiesc.

— Întrebam dacă nu-i serviți pe cei care vin la dumneavoastră. Că mie așa mi-a spus cineva care a fost la audiențe. Deci, nu serviți…

— Nu.

— N-aveți, adică, fonduri pentru asta. Pentru atâtea chestii găsiți bani, dar pentru o pârlită de cafea — nu.

Păi, cum vreți să se simtă omul bine la dumneavoastră?

— Înțeleg că poftești neapărat o cafea…

— Mai amară.

— Și altceva ce-ai mai auzit dumneata că se dă la audiențe? Cumva dulceață? Țigări?

— O țigară ar merge la cafea. Dar de alea lungi.

Nu pronunț să nu zic greșit…

— Uite ce-i, tovarășe. Începi să-mi calci pe nervi !

Spune odată ce poftești!

— Deci, vă enervați… Vin oamenii muncii la dumneavoastră, iar asta vă enervează. Ați uitat că ei v-au ales și că la o adică tot ei ar putea să…

— Dumneata ești un ins, nu-i reprezinți p oamenii muncii. Apropo, unde lucrezi?

— Tocmai de asta venisem, dar dacă nu mă lăsați să spun…

— Spune! Dă-i drumul! Unde lucrezi?

— Păi, nu lucrez. Adică, nu muncesc organizat, în fabrică. Eu prestez pe cont propriu. Creez…

— Nu mai spune ! Creezi?! Și ce, mă rog?

— Hopa-Mitică. Sunt specialist în Hopa-Mitică. Uni cul din oraș. Până mai alaltăieri, când mai apăru unul.

Străin de localitate. Care mă concurează. Vrea să-mi răpească mușterii… A băgat un preț să mă distrugă. De asta am venit la dumneavoastră. Ori îl dați afară ori…

— Ori?

— Ori reclam mai sus ! Să știți că eu nu mă opresc, până nu mi se face dreptate! Și nu trebuie să leșinați, până nu-mi dați un răspuns… Uite, dom'le, ce-mi făcu ! Leșină… Dintr-o singură problemă. Dar dacă i le ziceam și pe alelalle?…

Ciorbe în excursie

La început, Simiraș lua masa de prânz la cantină, cu foștii săi colegi de atelier. Locul lor era către geam.

Ocupau vreo zece mese. Cei de la ajustaj îl invitau pe Simiraș când la o masă, când la alta, prin rotație, oamenii vrând astfel să arate că-i bucură venirea lui, că se mândresc cu el, iar tovarășul Simiraș — că nu uită de unde a plecat către funcția de secretar al *beobe*.

A venit apoi o zi când dumnealui a întârziat la masă pentru prima oară. Scaunul l-a așteptat. La fel și ciorba aburindă. Când a apărut, în sfârșit, în cantină, oamenii se aflau deja la desert, dar niciunul n-a plecat până nu i-a ajuns din urmă cu mâncarea și tovarășul Simiraș…

— Am probleme, măi băieți! le-a spus el în loc de orice explicație ori scuză. Ehei, ce știți voi!…

Probleme a avut de atunci mereu, astfel încât la un moment dat nici n-a mai venit la masa băieților de la ajustaj. Între timp se aranjaseră într-un colț al cantinei vreo două, trei mese, ceva mai curățele, unde servea Angelica, o fată drăguță și cu mult bun simț, nevasta unuia, Tase, venit de curând de la țară. Angelica era, de altfel, și singura ce aducea mâncarea la masă, deoarece la cantină

se introdusese de mult autoservirea. Excepția pomenită se admisese, desigur, numai pentru a scurta la maximum timpul afectat prânzului de către respectivii tovarăși. Nu erau prea mul și, dar fiecare avea câte o funcție. Își vorbeau puțin unul altuia, mai mult despre ședințe, dări de seamă și planuri de măsuri. Se trasau și sarcini, între două feluri de mâncare. Băieții de la ajustaj. La intrarea și ieșirea din cantină, ori de câte ori îl vedeau pe tovarășu' Simiraș la masă, nu uitau a-i spune cele cuvenite. Se simțeau încă mândri că fostul lor coleg a ajuns în colțul acela, unde pe fiecare masă seria „rezervat", așa că vorbele lor erau zise din inimă, fără pic de ironie sau invidie…

S-a întâmplat însă că într-o bună zi tovarășul Simiraș n-a mai venit la cantină. Nici el, nici ceilalți tovarăși de la mesele exceptate. Angelica și încă o fată – anume angajată pentru asta — primiseră însărcinarea că transporte prânzurile tovarășilor la birourile dumnealor. Și astfel, ciorbele și celelalte feluri de mâncare traversau acum uzina — nu fără peripeții — către cele câteva persoane ce le așteptau cu capetele copleșite de probleme. L-ar aventurile acestor prânzuri nu erau defel puține, dacă ne gândim că fiecare farfurie plină ochi trebuia să ajungă în perfectă stare la destinație, în ciuda atâtor obstacole existente în curtea uzinei, loc ce nu putea fi nicicum neted ca-n palmă.

De data aceasta colegii tovarășului Simiraș n-aveau cum să-i mai ureze personal „poftă bună", dar o rugau pe Angelica ori pe cealaltă fată să le transmită vorbele lor, de asemenea, spuse din inimă și tot fără pic de ironie sau invidie. Ba, unul, socotind că fetele mai pot uita rugămințile lor, se decise la un moment dat să așeze printre farfurii, pe tava tovarășului, un bilețel, unde respectivul mâzgălise cu creion chimic urarea cu prin cina urmată de un fel de adresă: „Tovarășului nostru Simiraș, ridicat de jos, la etajul al treilea, primul birou pe dreapta, blocul administrativ", ca și cum fetele n-ar fi știut unde să ducă tava… Asta până când, așa, dintr-odată, tovarășul Simiraș își făcu din nou apariția în cantină. Văzându-l, șeful acesteia se fâstâci de tot. Neștiind ce atitudine să adopte, se apucă să șteargă la repezeală câteva scaune.

— Știți, tocmai se pregătea fata să plece cu masa dumneavoastră, mai îngăimă, gândind că tovarășului i-o fi tare foame, de vreme ce venise personal.

— Să nu mi-o mai ducă acolo, spuse tovarășul Simiraș. O iau aici…

Și se așeză la coada formată la linia de autoservire.

Înaintea și înapoia lui se făcuse deja oarecare gol. Deși cantina era arhiplină. Oamenii se fereau parcă să-l atingă, temându-se nu atât că-i vor mânji cumva hainele, cât de eventualul deranj ce-l putea crea prezența lor prea apropiată. Simiraș luă tava, alese felurile de mâncare, dădu bonul, își roti privirea peste mese și, hotărât. Se îndreptă către colțul băieților de la ajustaj. Locul său – ocupat între timp de altcineva — fu imediat eliberat.

Un flăcău se repezi să șteargă o dată în plus scaunul, cei de la masă își mai strânseră farfuriile, cât să încapă comod și tava tovarășului Simiraș.

— Poftă bună! Poftă bună! îi urară mai mulți. Poftă bună, tovarășe Simiraș!

— Ce mă tot tovărășiți atât, măi băieți? Parcă n-ați ști cum îmi zice…

— Atunci, poftă bună, Ionică !… îndrăzni unul.

— Așa, vedeți! Acum e cu totul altceva…

Și momentul cel greu trecu. Băieții vorbeau toți de-o dată, încercând să-i spună celui abia venit fel de fel de chestii, de parcă el, Simiraș, fusese piuă alunei plecat departe, în alt oraș sau în altă țară…

Le asculta pe toate cu respect și luare aminte, cerea explicații suplimentare, îi provoca pe oameni să mai spună, să mai spună… Masa se prelungi peste normal.

Oamenii mâncau foarte încet. Și pentru că se vorbea mult, și din cauză că voiau să stea cât mai mult alături de fostul lor coleg, acum la revenirea sa printre ei.

Abia într-un târziu, când în cantină nu mai rămase seră decât ei, Simiraș socoti cu cale să ofere așa, între altele, o explicație a reapariției sale:

— Știți, se răcea de tot prânzul până ajungea fata aia cu el la noi, la birouri. Făceau o adevărată excursie ciorbele alea, iar când le

primeam, nu mai aveau niciun gust, zău așa…

Oamenii îi aprobară explicația, susținându-i-o fiecare cum se pricepea mai bine. Toți știau însă — vestea transpirase chiar în dimineața aceea — că la ședința ce urma să fie peste două zile, tovarășul Simiraș trebuia să fie caracterizat.

Crenvurști

Tânărul Gerovei este brunet, magazioner, cinstit și tată a patru copii. În plus are și o inimă foarte simțitoare. Nevastă-sa — casnică, plinuță și teribil de înțelegătoare. Insistăm asupra celei din urmă calități, fiindcă numai această magnifică trăsătură de caracter a dumneaei explică incredibila situație: tânăra soție născuse nu mai două dintre cele patru odrasle ale familiei; celelalte două fuseseră aduse — ca să zicem așa — de dinamicul ei soț de prin alte părți…

Chestiunea venea cam așa: dumnealui, sentimental din fire, punea ochii — evident, în timpul liber — pe câte o june neștiutoare, dar angajată, de regulă, în comerț.

Dacă îl păștea ghinionul în dragoste, se chema că ti năra devenea mamă și, inevitabil, depunea în brațele brunetului magazioner Gorovei un prunc, fetiță sau băiețel. Iar dumnealui ce să facă acolo, la magazie, cu pruncul? Șederea lui printre atâtea materiale s-ar dovedi periculoasă, neexistând actele legale de recepție; ca să nu mai vorbim că ăla micu’ îl putea stânjeni vizibil în producție… Or, la el munca era ceva sfânt… Așa că ia-l și du-l acasă. Acolo musai trebuia să-i explice soției cum devenise cazul:

— Vezi, tu, dragă, săritor din fire cum mă știi, am zis că fac o faptă bună salvând un om de la moarte…

— Pe cine, craiule? Că parcă începuseși să-mi zici ce-i cu plodul ăsta…

— Tocmai. Era vorba chiar de mama lui. Știindu-mă sentimental și magazioner, dânsa m-a luat la sigur: „Spunemi că mă iubești, că de nu, mă omor!” Iar eu ce era să fac? Pune-te în locul meu! S-o las să moară?

Am zis că tot mai bine-i să optez pentru prima variantă. Uite-așa a venit pe lume ăsta micu’… Nu-i așa că seamănă cu mine? Acum, dacă s-a-ntâmplat, s-a-ntâmplat! Ce pot să fac? Soarta a vrut așa…

— Soarta, ai? Dai vina pe soartă? Afemeiatule! Ți-arăt eu ție!

— Stai, dragă, ia-o domol, că eu am fost cinstit cu tine și ți-am spus tot. Ba, ți-am adus și proba. Ca să mă crezi pe deplin. Cât despre întreținerea lui, nu-ți face griji. O să contribuie și mama lui. Că-i doar salariată la teapele. Tot n-aveam noi relații în alimentația publică… Fiindcă, cine știe? într-o casă ca a noastră nu strică niciodată să ai acolo niște mici proaspeți…

— Sau crenvurști…

— Întocmai. Așa că fii liniștită, deoarece le-am judecat eu pe toate.

Soția se potoli ca prin farmec, oftă de mai multe ori, luă pruncul în brațe, îl așeză lângă ceilalți. Îi numără, mai oftă o dată, după care, printre lacrimi, îi făcu soțului următoarea observație finală:

— Dacă zici tu că are și crenvurști… Dar să fie proaspeți… Și să nu se mai întâmple, dragul meu. Îmi promiți?

Și Gorovei promise, bineînțeles, fiindcă nu degeaba ajunsese el magaziner. În funcția asta importantă este nevoie de inteligență, dacă nu chiar de mult mai mult…

Până acum s-a întâmplat de două ori, dar nu se știe ce ne rezervă viitorul. Cu firea dumnealui atât de săritoare…

Gelozie pe bigudiuri

— Dragă, eram sigură că are pe una! Simțul meu nu mă-nșală. Și-apoi, am dat și de probe… Uită-te la bălțata aia ce ifose-și dă. Se crede de 20 de ani, când ar putea să-mi fie mamă…

— Taci, tu, să nu te-audă. Mă cunoaște… Uite, se întoarce către noi. Bonjur, madam Gârneață! Ce mai faceți?… Vai, dar dumneavoastră n-aveți nevoie de cea for. Ară tați atât de bine!… Spuneai c-ai găsit probe? Ei nu, că una ca asta nu mai cred ! Eu aveam impresia că bați câmpii, dragă, că te-a apucat iar vreo criză de-a ta de gelozie, cum ai mai avut câteva până acum. Însă dacă-mi zici c-ai și probe, asta-i cu totul altceva. Ce fel de probe?

— Întoarce-te că vrea să-ți zică ceva madam Gârneață. I-ai căzut cu tronc… Dac-ai ști ce probe ! Să-ți spun, dar te rog, scumpo, să nu-nșiri. Îți dai seama. E vorba de reputația mea. În primul rând…

— Bineînțeles, madam Gârneață. Cu multă plăcere… Dânsa este o foarte bună prietenă de-a mea. Ne știm de la cămin. Nu. Nu-i

vorba de facultate. Nu este cazul, nici la mine, nici la ea… A venit cu o problemă la mine la cămin, să mă roage adică să-l bag la grupa mică pe băiatul procurorului Alexandrescu… Da. Da. Ăla chelu' ! îl cunoașteți? Frumos bărbat, chiar dacă a rămas fără păr… Și ne-am împrietenit de-atunci!

— Hai, dragă, las-o pe madam Gârneață și ascultă-mă, c-acuș mă termină fata și n-apucai încă să-ți zic tot…Dar promiți că ești discretă?

— Mai încape vorbă? Dar parcă ziceai ceva de bărbatu-tău. Chiar l-ai prins, tu? L-ai prins cu-amanta?

— Păi, ai răbdare să-ți spun… Am găsit probe, dragă. Într-o dimineață, în timp ce lucram la birou, am simțit, așa, un fel de neliniște pe șira spinării. Ce-mi zic? Ia să dau cu o raită pe-acasă. Poate prind pe Costel cu amanta. Mă duc la șeful, îi îndrug ceva acolo, că mă doare capul, ulcerul, mai născocesc și-o criză de ficat, să se găsească, și vin acasă. Omul meu nu era. Văzând eu c-am dat în goi. Îmi vine o idee: să-i fac o percheziție generală. Să nu îmi pară rău că m-am învoit… Caut peste tot. Prin căptușeli, pe după tablouri, prin coșul de hârtii, în cămară, pe după dulapuri, în vaza cu flori, scot cărțile din biblioteca aia mare și le răsfoiesc pe toate, una cele una și să vezi, tu: de ce nu găseam nimic, de aia mă-ndârjeam mai tare… Apropo, n-ai nevoie de-un șampon Helena Rubinstein?

— Vai. Ce teribil șampon e ăsta! Ai tu așa ceva? Cât ceri pe el? E din pachet?

— Bineînțeles, fetiță. Altfel nici nu deschideam discuția… Nu, madam Gârneață, n-am nici parfum, nici cremă. Nici sidef. Numai șampon. Dacă doriți, vă pot face rost și dumneavoastră. Tot din pachet, firește… Și. Cum îți spuneam, nu m-am lăsat deloc. Mă uit pe sub covoare, pe sub paturi, prin șifonier la cămășile lui. Le miros, le pipăi. Nimic. Mă-nfuriasem de-acuma. Că tot căutând, am răscolit toată casa. Și nu puteam s-o las așa. Trebuia să aranjez. Și m-am apucat să fac curat, tu! Pune aspiratorul. Bate covoarele… Și aveam niște draci, că-mi ziceam: Uite, dragă, vin acasă să-l prind cu amanta și el nu-i. Caut peste tot și nu aflu nimic. Pe urmă tot eu mă apuc să fac ordine, chemându-se că m-am pedepsit singură… Aranjând însă prin camere — că ăl de sus nu m-a lăsat ! dau și

peste policioara de la baie, unde nu controlasem până atunci. Iar acolo, printre pachetele lui de lame de ras. Ce crezi că găsesc?

— Nu știu ce găsești, dar fii tu atentă aici: șamponu' ăla precis e din pachet?

— Precis, dragă, că-n fața mea l-a desfăcut madam Corcodel…

— A, nu ! Mă ierți, scumpa mea, dar dacă-i desfăcut, eu nu-l iau. Scrie pe etichetă că-i șampon, iar înăuntru cine știe ce altă alifie oi găsi, de-mi stric părul, s-ajung – Doamne ferește! — ca aia din piesa lui Ionescu. Cheală…

— Pardon, tu! Nu știu ce șampon a folosit madam Ionescu de-a ajuns cheală, cum spui, dar de n-ai încredere în cuvântul meu. Mă mir de ce-ți mai zic eu toate câte ți le zic…

— Chiar, dragă. Parcă spuneai c-ai găsit ceva în baie…

— Întocmai. O agendă! Cu fel de fel de nume și adrese în ea. O iau, o desfac și-o cercetez. Sistematic, de la A… A.V.P.T.A., A.B.S., A.S.R.M.C. și câte altele, că bărbatu-meu are multe relații. Caut eu și caut, dar nume de femei nu găsesc. Tocmai voiam s-o arunc cât colo, când ce văd? Pe o pagină separată, subliniate cu roșu, trei nume: Didina, Mița. Zița…

— Fugi, tu! Ca-n Caragiale…

— Curat… Văzând eu una ca asta, ce mi-am zis: Măi, să fie, caut una și dau peste trei. Păi, ăsta-i curat harem! Și m-am hotărât să le prind… Dacă nu vrei șampon, vorbesc cu Costel să-ți facă rost de-o perucă. Bineînțeles, tot din pachet…

— Chiar te rog, dragă. Se poartă la nebunie perucile.

Poate găsește și-o culoare mai șic… Ceva spre albastru. Și ziceai că vrei să le prinzi. Pe toate trei, tu? Nu ți-e frică?

— Păi, de ce să-mi fie frică? Că doar le aduce pe rând, eu așa cred. Harem, harem, dar nici chiar așa…

Că-l știu eu pe Costel al meu. E mare el, fățos, umflat, dar încolo nu-i nimic de capul lui!

— Așa-l știi tu, scumpo, dar parcă poți ghici cum este omul când dă de prospătură?

— Prospătură ai zis? Dar ce? Eu m-am învechit?

Ascultă, soro ! La una ca asta, zău, nu m-așteptam din partea ta. Credeam că-mi ești prietenă, de-aia ți-am și spus treburile astea, dar văd că ții cu haremul l' bărbatu-meu în loc să ții cu mine. Și eu care

te-am împrumutat de-atâtea ori cu cratiți… Ți-am dat până și oala mea minune de fierbe singură dac-o pui pe foc și-o păzești să nu dea în clocot… Să știi că m-ai supărat foarte tare. Ce eram eu amărâtă și-așa, dar când mi-ai zis-o și pe-asta cu prospătura, parcă mi-ai dat cu ceva în cap, dragă…

— Ei, scuză-mă și tu ! N-a fost cu intenție… în loc să te oțărăști pe bărbatu-tău, care-ți face zile fripte, te iei de mine. Parcă eu nu ți-am dat fionul…

— Ce mi-ai dat, tu?

— Fionul, dragă… Uitaseși? N-ai venit într-o după amiază val-vârtej la mine, că le duceai nu știu unde și n-apucaseși încă să te coafezi. Și ți-am dat fionul meu…

— A, fönul… Dar să-ți spui mai departe. Deci, găsesc cu numele alea și-n dreptul lor câte două, trei telefoane. Își notase omul din belșug, să le poată găsi și-n gaură de șarpe, când i-or trebui. Ce crezi c-am făcut atunci?

— Ce? Dar zi mai repede că la patru am oră la croitor…

— Alta în locul meu s-ar fi apucat să le telefoneze. Eu, nu, dragă! Nu m-am pretat! Am trecut frumușel pe la doctorul nostru de la circă — ăla blonduț', îl știi tu, ăla care mă place pe mine. Când mă vede se fâstâcește, cât îi el de doctor, și nu știe cum s-o mai întoarcă.

Dar până acum nu mi-a zis nimic. Doar așa, din priviri am ghicit eu… Și din consulturi! Că mă ține, tu, la consult cu orele… Ei, ce să-i faci? îi este drag băiatului să vadă o femeie frumoasă S-o fi săturat, săracul, de toate țoapele din cartier… Cum îți spun, mă duc la el. Și n-am apucat să-i zic bună ziua și de ce-l vizitez, că dumnealui sări imediat să mă consulte. Eu, serioasă, îi spun că nu prea am timp, că mă grăbesc, dar îl rog frumos să-mi dea un certificat medical, așa, pe vreo săptămână. Fiindcă am nevoie să mă duc undeva, iar la serviciu nu găsesc înțelegere. Îți dai scama, așa l-am turuit că omul mi-a și scris actul cât ai clipi.

— Fără să te consulte…

— Fără, că nu m-am lăsat. Nu-mi mai ardea. Înțelegi. Bărbatu-meu cu haremul și eu…" Oricum, îți trebuie ceva liniște sufletească pentru treaba asta. Am amânat-o pe altă dată. Iar doctorașul meu a înțeles, că nu-i prost de loc. Mititelul. Bun… îmi iau certificatul și…

— Ia, uită-te la asta de-a intrat acum o cunoști?

— Nu. Dragă. Cine-i?

— Madam Cocu… Bonjur, madam Cocu… Cu plăcere! Desigur, e un adevărat chin să te coafezi în fiecare zi. Dar dacă trebuie… Mai ales în cazul dumneavoastră.

Datoria… Asta, dragă, s-a ajuns. E vice la o cooperativă de zugravi…

— De zugravi? Cum de-a ajuns acolo?

— S-a luat cu unul din cooperație. Un știab, care a băgat-o imediat în pâine. [ți dai seama? Vicea noastră e un fel de șef la ea acolo. Toți o iau cu sârumâna-n sus. Săru mina-n jos… Mi-a povestit mai deunăzi la cele ședințe trebuie să ia parte. Asta face toată ziua: stă-n ședințe, la coafor și la manichiuristă. Ce viață.

— Cumplită. Mai bine de noi că n-avem funcție…

Dar să-ți zic în continuare. Iau certificatul, vin acasă, îmi fac valiza, mă aranjez ca de plecare și aștept Vine omul meu și-i zic: „Dragă, mi-au dat sarcină de la unitate să plec la București pentru câteva zile…" înțelegi? Momeală… El, nimic: „Du-te fetiță, dacă trebuie. Mai ai nevoie de ceva bani?" Aici n-am a spune nimic. A scos portmoneul și mi-a dat câteva sute. „Pentru magazine, mai vezi și tu un film, un teatru… Când ai tren?" „Peste o oră". Zic. Și ne pregătim de plecare. Că s-a oferit să mă conducă la gară…

— Dar unde te duceai, tu. Că parcă nu-mi spuseși până acum…

— Vai, dragă, dar ce te-ai ramolit așa? Nu ți-am explicat că era un plan de-al meu treaba asta cu deplasarea? Adică, să creadă Costel că-s plecată, iar eu să fiu la sediu să-l prind…

— Uite, ce-i I Nu rabd să mă faci ramolită. Iar eu când mă burzuluiesc, fac urât de tot. Așa să știi. Că fata asta mă cunoaște, l-am mai dat eu uneia cu casca în cap tot la unitatea asta… Așa că tu n-ai fi prima care pleci cu cucuie de la coafor. Fii atentă cum vorbești cu mine…

— Ei, ho ! Că-ți sări acum țandăra… Nici mie când îmi ziseși aia cu prospătura nu mi-a convenit, dar n-am făcut așa scandal. Să creadă lumea că ne certăm… Uite, se uită încoace și madam Cocu. Vicea asta a ta. Ce putere-și face femeia de noi

— Bine, spune mai departe. Dar repede! Că după croitor, trebuie s-ajung și-n piață…

— Bine, îi zic lu' al meu. Mergem la gară, mă urcă bărbatu' în tren, mă pupă, se dă jos, eu îl rog să plece că nu suport despărțirile, el pleacă, eu cobor, iau repede un taxi și-ajung acasă înaintea lui… Unde să mă ascund? Pe balcon. Am eu o ladă unde țin iarna cartofii. Zis și făcut. Intru, trag capacul și-aștept… Omul meu nu apare…

Aștept până către seara, când îl văd că se întoarce cam afumat, se dezbracă și în trei minute se prăvale-n pat…

— Așadar, nimic…

— Nimic, tu. Și mi-era o ciudă… Dacă-l văd adormit, intru și eu în casă, mănânc ceva pe la bucătărie, iau pe urmă un pled și mă așez în fotoliu să trag un pui de somn. Dar înainte de asta am pus deșteptătorul să sune. Nu care cumva să mă prindă el în casă… Și uite așa, dragă. Îl pândesc o zi, două, trei… Că mă săturasem, tu, de atâta veghe. Ce-i puțin lucru? Să umbli ca huhurezul în miez de noapte prin bucătărie pe întuneric după ceva mâncare? într-un rând chiar mi-am gătit ceva, că ăsta nu pune nimic în frigider. Numai ia… Ce să-ți spun, intrasem la idei. Să mă fi înșelat eu cu Mițele și Zițele alea? Cu neputință, aveam agenda la mine. Așa scria, negru pe alb Atunci?

— Să nu uiți, tu, să-i amintești lui Costel al tău de perucă. Uite asta a lui Fanache, asta de pleacă acum, ce perucă și-a luat! De la fata ce lucrează la scaunul de la geam. Îi vine teribil babei !

— Nu uit. Dragă, mai ales că acum suntem în niște raporturi! Ca-n luna de miere…

— Păi. Nu l-ai prins cu amantele?

— Stai să vezi mai departe. Trec patru zile de pândă.

Mă chinuiam îngrozitor. Și slăbisem, dragă… Să mă fi văzul, curgeau fustele de pe mine. Și, într-o noapte, când îmi făceam rondul la bucătărie, mai lihnită de foame ca niciodată, văd o umbră…

— Ei. Fugi! Amanta…

— Nu, tu, era Costel. Se ducea la baie… Dar asta am aflat-o pe urmă. Atunci pe moment am leșinat de spaimă. Când m-am trezit, ce crezi? Mă consulta doctorașul meu… Iar bărbatu-meu se perpelea la ușa cabinetului…Așa că am închis ochii la loc și l-am lăsat pe doctor să mă consulte în continuare, iar pe Costel s-aștepte. Cât m-a fiert el cu amantele alea, merita să-i fac una să mă lină minte…

— Vai, dragă, ești nebună, zău așa. Ai niște idei…

— Pe urmă am venit acasă. Costel nu mai știa ce să-mi dea. A făcut cu ocazia asta și piața pentru vreo săptămână. L-am pus să și gătească. Pe urmă i-am trântit o scenă, să mă țină minte. Și băiatul a mărturisit tot…

— Tot? Tot?

— Tot, fetiță. De-a fir a păr…

— Vai, tu, ce bărbat bun ai! Al meu n-ar fi spus nimic să-l pici cu ceară. E un motan ce nu s-a pomenit…

— Apoi vorba vine că tot, fiindcă mare lucru n-a avut de zis. Amantele alea erau, dragă, să nu-ți vină să crezi, niște întreprinderi, direcții și alte unități de-astea cu inițiale. Din București. Înțelegi?

— Adică, nu erau amante?

— Nici pomeneală. Le spunea așa: Direcția inspectoratelor departamentale de instruire a nu știu cui, adică D.I.D.I.N.A. Și tot așa și cu celelalte nume… Acum ai priceput?

— Iar tu ai crezut asta?

— Păi, ce să fac? Dacă așa stau treburile… Am mers și la București cu el, la direcția aia, de-am citit firma cuvânt cu cuvânt. Drept pedeapsă mi-a luat două perechi de pantofi și material de rochie…

— Măcar, ai reținut numerele alea de telefon. Așa, pentru orice eventualitate…

— Numai câteva dintre ele: 8 4508.6 0751… Mai știam și altele. Dar le am pe undeva pe-acasă…

— Deci, cu cinci cifre…

— Bineînțeles, cu cinci… Ia, stai! Lasă-mă că fac moarte de om ! Cu cinci cifre?! auzi, tu, să mă ducă de nas, ticălosul… Ei, nu, că de data asta îl ucid… Hai, fată, mai ai?… Chiar acum mă duc la doctorașul meu să-mi dea concediu. Și-l prind ! Dacă nu ți-o plăcea cum *o* să-l prind să nu-mi zici pe nume…

— Când îl prinzi să-i spui și de peruca mea, dragă…

— Îi spun, deși numai de asta nu-mi arde acum!

— Să fie albastră, tu, să mi se asorteze cu ochii. Și neapărat din pachet. Altfel, nici nu mă uit la ea…

Efectul Mișu

Strungarul Mișu a descoperit o roată. Bineînțeles, o roată pătrată. Iar dacă roții ăsteia îi pune un motor cu plasmă — găsește el pe undeva un motor cu plasmă! –
rezultă un vehicul cu o viteză incredibilă — trebuie neapărat să atingă viteza asta! — în urmă creându-se un culoar de vid — efectul Mișu — prin care pot trece fără pic de efort oameni și obiecte, îndreptându-se ori unde îi mână roata. Către centrul Pământului sau în Cosmos. Mai ales în Cosmos!

S-a chinuit Mișu la invenția asta luni de zile, în toată această vreme trebuind să suporte bodogănelile ne vestei, care voia la film, ironiile colegilor, care doreau și ei să găsească asemenea efecte personale, dar mai ales opozițiile dinăuntru, produse de însăși pregătirea — nu chiar de academician — a strungarului nostru. Toate au fost însă înfrânte și într-o bună dimineață — ați observat că toate marile victorii se nasc într-o bună dimineață? – se prezentă cu dosarul la cabinetul tehnic al uzinei. Șeful acestuia să nu credeți că a sărit în sus de fericire când a citit hârtiile. N-a sărit defel, pentru că nu avea timp de așa ceva, dumnealui urmând să ia cuvântul urgent la o adunare în care se dezbăteau foarte serioase probleme ale revoluției tehnico-științifice. Or, cine altul din toată uzina era mai implicat în revoluția asta decât el?

Cam dezumflat, Mișu și-a deschis sufletul colegilor de muncă; aceștia au râs ce-au râs de el, dar apoi au pus mina și în vreo două săptămâni cum-necum au construit vehiculul. De la cabinetul tehnic nicio veste. Adunarea cu pricina devenise mai întâi simpozion de două zile, apoi sesiune de comunicări de patru zile, pe urmă colocviu științific de-o săpamână, iar după terminarea manifestărilor respective, participanta plecaseră care încotro la odihnă pentru a se reface în urma eforturilor cerebrale depuse.

S-au întors din plimbări chiar în ziua în care Mișu era decis să experimenteze invenția sa. Pentru a nu se spune cumva că-i indisciplinat, a hotărât mai întâi să se ducă după răspuns. Șeful cabinetului tehnic nu l-a putut însă da. Nici la sindicat nu s-a ales cu mare lucru. Inginerul-șef l-a privit de la înălțimea funcției sale, iar directorul nu l-a privit deloc. „Să știți că o să mă duc mai sus i-a amenințat Mișu ieșindu-și din fire. „Du-te unde poftești!” l-au îndemnat tovarășii.

Primind astfel încuviințarea, strungarul Mișu s-a urcat în vehicul și, în aclamațiile celor câțiva colegi ce-l ajutaseră, a plecat în Cosmos. Prima surpriză a fost însuși faptul că vehiculul lui se mișca. Și încă destuii de iute. În urma lui Mișu, pe Pământ, rămăsese o gaură neagră pe locul lansării rachetei… În jurul acesteia se învârteau factorii în drept din uzină și de afară, oare cum treziți de gestul strungarului. Se învârteau deliberând nervoși în problema ideii lui Mișu. Faptul că i-a văzut strânși în jurul locului de lansare a fost cea de-a doua surpriză trăită la bordul navei sale. „Mă analizează, își spunea Miști… Atunci ia să mai fac cu un tur până la steaua aia! Așa, ca să fie demonstrația mai cu temei…” Și apăsă pe accelerație! Puțin cam tare, fiindcă se apropie vertiginos de viteza luminii și — fiindcă nu-i prea ținea frâna — o întrecu cât ai clipi… în urmă, comisia ad-hoc dezbătea încă problema, în așteptarea lui Mișu. Ei însă nu-i mai zărea deloc. Trimise totuși de pe o stea un mesaj cifrat inginerului-șef. Acesta îl primi și-și bătu capul două zile și două nopți să-l dezlege. Izbuti cu mare greutate, strungarul având și un scris cam ilizibil în mesaj Mișu îi ruga să-l aștepte fiindcă el vine imediat.

Ei au plecat totuși în cea lume. Și cu cât se căznea Mișu să vină înapoi mai iute, cu atât mureau mai repede factorii… Astfel că în ziua întoarcerii — grea zi; de pretutindeni, fel de fel de piloți ce conduceau rachete dotate cu „efectul Mișu” îl asaltau cu felicitări — la aterizare nu-l mai aștepta nimeni. Uzina parcă se schimbase un pic — trecuseră deja mai multe decenii — iar oamenii ei, inclusiv conducerea, de asemenea… „Ce-nseamnă una ca asta?” se burzului Mișu. Și se duse glonț la cabinetul tehnic. Mai ales aici era foarte multă schimbare. Metode electronice foarte avansate, microfilme și aparate ultraperfecționate permiteau dosarelor de inovații și invenții o conservare în cea mai perfectă stare. Astfel încât a fost un fleac pentru tovarășul ce lucra acum acolo să descopere dosarul lui Mișu, predat în anul 1978. L-a găsit, iar pe el Mișu a putut citi o rezoluție scrisă apăsat, cu roșu: „Nu prezintă interes pe plan local !” urmată de o semnătură și o ștampilă foarte oficială.

Când ieși furios afară, avu ultima mure surpriză: o mulțime de oameni îi înconjurase nava. Iar reporterii – aceiași ca în urmă cu decenii ori poate alții — îl asaltau cu întrebări pe cel care, credeau ei, naivii, venise de undeva din Cosmos la bordul unei farfurii

zburătoare. Mișu i-a privit consternat, a zis ceva mărunțel din buze, s-a urcat în rachetă și a plecat să se angajeze la o altă uzină, mai receptivă la nou…

Față în culori pastel

La o săptămână de la angajare prietenul meu, Pandele, se făcuse deja galben la față. Galben cum e ceara! Acum să nu credeți că din cauza dosarelor — în majoritate, de aceeași culoare — pe care amicul învăța să le manevreze de-a lungul celor opt ore de program. Nicidecum. Or, cel puținașa spera dumnealui, fiindcă iltfei — nu-i așa? — trebuia să le părăsească, iar asta ar fi adus numai complicații.

Văzându-l așa colorat, nevastă-sa l-a bănuit de niscaiva alifii mârșav aplicate de vreo colegă de serviciu în pauza de masă, drept care l-a trimis urgent în baie. Încredințându-i și un burete în stare să albească și marmura neagră. Dar oricât s-a îmbăiat Pândele, tot galben a ieșit din spuma valurilor albe de săpun ce clocoteau în cadă. „Nu se poate să nu găsesc eu pricina”, și-a spus consoarta propunându-și să-i mai acorde soțului încă trei zile pentru reabilitare.

După trecerea termenului fatal, Pândele parcă mai prinsese ceva galben pe figură. Fiindcă, de vreme ce la început era așa, mai pai, acum bătea bine în portocalia cu nuanțe de gri. Ce mai vorbă? Avea o față de la soare te puteai uita, dar la dânsa ba… Văzându-l cum se îngălbenește pe zi ce trece, nevastă-sa lăsă gelozia la o parte, îl luă de mină și hai, la medic ! Dumnealui, omul în alb, îl puse imediat la analize. Fiindcă așa-i modern; altfel rămân pe drumuri laborantele și se-nchid laboratoarele… Au ținut cam o săptămână analizele astea. S-a dus Pândele, le-a luat și hai, iar la medic! S-a uitat doctorul la analize, apoi la fața lui Pândele, apoi iar la analize și tot trecându-și așa privirea de colo-colo a dat în supărare de s-a făcut doctorul roșu la față de furie.

— Care va să zică, dintr-ăștia îmi ești dumneata, tovarășu’ ! Vii aici, mă pui să-ți înșir fel de fel de analize. Deranjezi laborantele… Iar asta pentru ce, mă rog?

Să mă impresionezi! Rușine să-ți fie! Umbli după certificate medicale! Păi. Pentru asta nu era nevoie să-ți dai pp față cu zeamă

de portocale… Puteai să vii oricum că tul nu ți-l dădeam, așa să știi!

Au ieșit. Ce a urmat este greu de descris. Destul să spunem că nevastă-sa, săraca, se obișnuise cu gândul că are în casă un om de culoare… maro, că aici ajunsese cu coloritul. Uneori, când dormea dumnealui mai profund, îl mânjea cu lapte ori cu talc și-l privea nostalgică, visând la Pândele ăla al ei de demult, când era alb și frumos… Tot uitându-se așa la el, îi veni într-o zi ideea să ceară și ajutorul tovarășilor lui de serviciu. Oricum, trebuia să se sfătuiască cu cineva. Fiindcă de mergea în ritmul ăsta, omul ei ajungea până la Anul Nou negru-tuci. Și pe urmă? Ce va fi pe urmă? Dincolo de negru ce culori se mai află?

Zis și făcut. Într-o zi, după ce l-a condus la ușă și l-a sărutat de rămas bun, s-a gătit și hai, la serviciu. Ajunge. Întreabă de director, îl află, plânge. Se vaită, omul nu știe ce să facă, se frământă, cheamă în ajutor alți factori, nevasta repetă scena cu fiecare factor în parte și în final decid cu toții să meargă la locul de muncă al lui Pândele, la biroul registratură II, pentru a discuta deschis chestiunea.

Coboară două etaje și gata, ajung la biroul cu prin cina. Se opresc în fața ușii și directorul, ca mai cu autoritate, deschide. Fatală imprudență ! Dinăuntru izbucni un val de fum negru-alburiu învolburându-le capetele. Câțiva dintre factorii prezenți țipară: „Foc!”, ceilalți nu mai apucară să strige nimic. Abia dacă au mai prins să tușească de două-trei ori și s-au lăsat la podea…

Ardea într-adevăr! Ardeau concomitent cinci țigări — care „Carpați”, care „Mărășești”, care „Kent” ori „Marlboro”, după buzunarul și poziția fiecăruia — cei cinci fumători înverșunați slobozind cu sete fumul către cel de-al șaselea. Iar ăsta nu era altul decât Pândele, care disciplinat și corect tușea discret, lucra cum și cât putea, dar mai ales își schimba cu tenacitate culoarea feții. Nu vă mai descriu bucuria lăuntrică a colegilor săi la vederea insului nefumător și tare ca stânca, dar aflat în plin proces de înnegrire iremediabilă. Fiindcă puseseră dumnealor pariu că până la Anul Nou îl afumă pe Pândele mai dihai ca pe o șuncă… Ceea ce, după cum se observa la simpla studiere a afumăturii — recte, a lui Pândele – era posibil să se-ntâmple mult mai devreme. Poate chiar la vremea ignatului…

Problema era, deci: cine va fi transferat la registratură II, după afumarea completă a lui Pândele? Și. Apoi, ce va face instituția cu dumnealui în halul negru în care-l aduseseră colegii? Poate doar să-l oblige să joace Othello — fără machiaj, firește! — sau să-l prezinte drept vreun cântăreț negru adus cu mari sacrificii în formația de fluieraș a unității…

Când dezbaterea problemei era în toi — nevastă-sa zbătându-se cel mai mult să-l readucă pe Pândele al ei în rândul oamenilor albi de rasă indo-europeană — cine va veni cu ideea să-i transfere pe cei cinci fumători înverșunați într-o bată de producție în aer liber, eventual pe posturi de muncitori… Salvatoare soluție ! Povestea cu oul lui Columb a fost fleac pe lângă aceasta. Pentru că, scăpat de valurile de fum, în scurtă vreme funcționarul reveni la normal. Noii săi colegi, nefumători, desigur, care la început cam strâmbaseră din nas auzind că trebuie să stea în aceeași încăpere cu un ins colorat, prin seră să-l îndrăgească din ce în ce mai mult. Singură nevastă-sa, obișnuită să-l știe închis la culoare, parcă nu se bucura suficient de fericita întorsătură a lucrurilor. „Păcat! își spunea. Îi venea totuși bine culoarea neagră. Se asorta cu părul blond și ochii albaștri…!

Iar vechii săi colegi de birou se acomodară într-atât la noile lor posturi, încât prinseseră o ciudă nemaipomenită pe funcționari, deci, și pe Pandele, cerându-le hotărât în fiece ședință să mai lase birourile pentru munca de teren. Astfel că revenirea la culoarea albă nu a însemnat pentru Pândele și întâlnirea cu o mult dorită fericire. Însă poată cineva să știe ce culoare anume are și fericirea asta?

Făt-Frumos cu ac și ață

Iată-l pe dumnealui, Croitorul — evident, cu majusculă — același dintotdeauna și totuși parcă altul, mai prosper, mai sigur de sine, mai cineva. Mă privește aspru și cercetător. Simt cum îmi pipăie cu ochii și mintea croiala și cusăturile, încercând să descopere adevărul… Adevărul despre Popescu… Mă simt mic, minuscul: un nas ture, de pildă, la vesta lui de lucru. Ori nici măcar atât…Nu știu de ce-mi vin în minte felurite întâmplări cu croitori, un basm — „Croitorașul cel viteaz” — și alte istorii bune de adormit clienții la prima probă, dar oricum povești în care feții-frumoși sunt croitori, iar ei se luptă ca leii

cu clienții ce-i stingheresc în activitate. Se luptă și întotdeauna câștigă leii…

— În cât timp credeți că-mi puteți face un costum?

Categoric, căzusem la examenul de adineaori. De regulă, port haine confecționate de fabrică. Mi se pare mai simplu: intri în magazin, te uiți, alegi, probezi, cumperi și pleci. Operativ. Pe când așa…

— Depinde, zice dumnealui, străpungându-mă cu o privire suplimentară. Cu vestă?

— Fără.

— La câte rânduri?

— La un rând.

— La câte mâneci?

— Păi, la două…

— Ești cam pretențios dumneata. Nu se poate mai de vreme de o lună, două…

— Totuși…

Ceva a sclipit în ochii dumnealui. O stea Sirius ori alt astru a foșnit cu substrat. Când un client insistă, ăsta-i semn bun, nu? O să plouă. Sau măcar o să burnițeze…

— Cu stofa noastră ori a dumitale?

— A mea.

— Este pe maro?

— Ba. Pe gri. Cu dungulițe albe…

— La trei nasturi?

— Numai la doi…

— În mod sigur, cu dumneata nu mă pot înțelege.

Este imposibil mai devreme de două, trei luni. Suntem în plin sezon…

Gata ! Am căzut la examen. Definitiv. Steaua s-a stins, iar în mintea dumisale capitolul Popescu a fost închis. Nu oferea nimic. Nici măcar o perspectivă. Or, fără perspectivă nu există progres, iar fără progres… Desigur, asta era ! Ura ! Progresul a adus cu sine un mai mare număr de croitori. Ne-a scăpat de tirania unu ia singur. Cum de nu m-am gândit de la început la asta?…

Cumpăr un bilet de autobuz în circuit și iau startul într-o excursie de plăcere prin unitățile cu profilul amintit.

— În cât timp credeți că-mi puteți face un costum?

Încerc în cea dintâi unitate de pe harta excursiei mele

— Depinde… Dacă ies bine prima și a doua probă, mai vedem…

— Ce mai vedem?

— Dacă ies și celelalte…

Insist. Nu mă las. Schimb autobuze, tramvaie, deschid și închid uși, deranjez croitori, unul după celălalt. Iar pe parcursul antractelor mele motorizate apelez din nou la povești. Cică a fost odată un croitor foarte viteaz care avea un fecior. Iar feciorul ăsta la toate se uita, numai la carte, ba. Și așa l-a tras taică-su cu ața din clasă în clasă până la facultate, unde l-a făcut doctor. Iar aia nu s-a rupt… Sau o altă poveste zice că trăia cândva pe meleagurile noastre un croitor mai neînfricat decât toți semenii săi la un loc. Pentru că soarele îl puteai muta de pe cer, dar pe dumnealui din cooperativă, ba ! Cu toate că avea tare nevoie de odihnă, mai ales la mina dreaptă. Aia cu care făcea bonurile și număra restul…

Intru în altă unitate și văd albastru. Meșterul adică purta o vestă albastră. Iar eu când văd albastru mă trag de ureche. Un obicei din copilărie… Semn bun! Cooperatorul îmi acordă un zâmbet și-o vorbă. De duh.

— Știți, nu-i deloc simetric să vă trageți numai de-o ureche. V-ar putea dăuna…

Are dreptate. Mă mobilizez și le mișc pe amândouă.

Acum este cu totul altceva…

— Să trăiți! Cu ce vă putem fi de folos? Clientul nostru, stăpânul nostru…

Nu trebuia să mi-o mai spună. Știam că-i sunt stăpân. Uite, nici n-am apucat să-i răspund și costumul e gata! Fără nicio probă. Îmi vine ca turnat. Meșterul s-a în trecut pe sine însuși. Cine spunea că n-a progresat croitoria?…

Frate de bărbat

Mai întâi a recitat. Poetul Tănase Grâușor. Și-a împletit degetele pe burtă, a închis puțin ochii, fixându-i unde va între crengile prunului din dreapta porții și boschetul din stânga, a scos un oftat adânc — poezia se anunța, așadar, plină de amar — și a început. În curtea

căminului fuseseră adunați mai mulți țărani, elevi cu profesorii lor, bașca cei câțiva sosiți cu oaspeții-poeți de la oraș. Ta nase Grâușor spunea ceva cântat, strofă după strofă, încălzindu-se mereu mai tare pe măsură ce se apropia de final. Moș Ion Sâmbure, de la brigada de câmp a ceapeului. Scos dintr-ale lui, se băgase mai în față. Era curios.

— Pin-acu' n-am mai văzut poeți, îi zise celui de-alături. Un tinerel, profesor la școala din sat. Dar nu-i cine știe ce de capul lor. Oameni ca toți oamenii…

— Taci, moșule, îi șopti tinerelul. Taci și ascultă! Fii atent la vorbe!

— Păi, cum nu? Dumitale îți dă mâna să fii atent, dar eu mi-am lăsat oamenii pe câmp și-am venit aici. Or zis că se televizează și-i musai să mă afle pe mine, ca mai țăran, în față. Că numai eu am cămeșă cu flori. D-aia…

Tănase Grâușor terminase. La rând veni o fălucă, în pantaloni, strânși pe ea să-i plesnească nu altceva, iar mai sus cu o bluziță pe care o cam trăgea în jos de scurtă ce era. Ori poate așa cerea poezia…

— Fă, Catinco, sări iar moș Ion, asta nu seamănă cu a lui Păpădie?

— Care Păpădie, moș Ioane?

— Ala de pe deal. Fă. Aia care ține pe Culiță, de la semea…

— Ei, nu, dar știi c-ai dreptate, moșule ! Dă-i leit fata lui Păpădie. Numai că aia n-are pantalonii așa. Și nici nu i se vede buricul de sub cămeșuică, fiindcă Păpădie s-a înstărit acum. Știi dumneata câte norme o făcut el anul trecut?

— Lasă pălăvrăgeala, moșule! Oamenii ăștia recită, trebuie să-i ascultăm, sunt oaspeții noștri! îl imploră un alt profesor din sat…

— Dar ce le fac eu, păcatele mele? Ce? Nu-i las eu să spuie? Să spuie…

Fata, care semăna cu a lui Păpădie, și-a terminat partea. Iar locul din fruntea scenei l-a luat unu! cu plete și barbă. Dar ce barbă! Și ce plete!

— Valeu, măiculiță, făcu speriată Catinca. Pe ăsta dacă-l întâlnești noaptea pe uliță, lepezi, fă ! Lepezi și nimic mai mult. Uită-te la el! Numai ochii și gura i-or rămas libere. În rest, numai păr…

— Că bine zici, cumătră, o aprobă vecina din dreapta, care — cu broboada trasă pe ochi — îi privea cam chiondăriș pe poeții de la oraș. Că bine zici. Parcă-i cruce de aur cu noi, zău așa ! Să le spun copiilor să nu-l privească. Altfel, o face vreunul în pat, la noapte, de frică…

— Eu să fi avut așa, o putere, îl rădeam, zise cu înțelepciune moș Ion Sâmbure. Îl rădeam și gata. Iar apoi îmi umpleam perna cu claia lui, că tot s-a bătucit, săraca.

Citea acum un poet smead și palid. Era un text lung și cam apos, ca o poveste știută și răs-știută de toți. Nu mai că băiatul nu se descuraja de zumzetul oamenilor.

Zicea înainte ținând departe de ochi dosarul unde-și așezase foile, într-un gest întâlnit doar la statuile cu învățați care citesc norodului vreo, proclamație…

— Asta nici n-a fost în stare s-o învețe pe de rost, comentă țața de adineaori, vecina Catincăi.

— Că bine zici tu, Florico. Mai mare rușinea. Sunt și copii aici. Păi. Cum să-i faci pe ăștia să-nvețe vreo poezie, dacă văd cum o citește dumnealui din carte, fără pic de rușine.

Poetul smead și palid, cu o figură de copil veșnic, avea niște versuri pline de chemări și de îndemnuri, care de care mai șugubețe: „Hei. Tu de colo ! / Umple-ți cerul inimii cu mine !/ Hei. Mă auzi, frate de bărbat ce ești?/ Umple-te cu mine/ Umple-te cu mine !” Treaba asta îi amuză teribil pe oameni, care-și dădeau coate, devenind deodată foarte atenți la ceea ce spunea tânărul acela. „Umple-ți fața de ploaie/ Adună-ți grâul din oase! / Din oasele fără măduvă! / Adună-ți recolta, frate de bărbat ce ești !”.

— Ai auzit. Marine? făcu Ion Sâmbure. Umple-ți burta de mâncare, mă, și nu de vin cum priocedezi dumitale de la o vreme-ncoace.

— Valeu. Ce zise moș Ion! chiți o fetișcană.

— Ce fă? Ce zisei? N-auziși ce ne-ndeamnă dumnealui? Tu n-asculți fă la serbare?

Poetul smead și palid zicea înainte, imperturbabil : „Frate de bărbat. / Apocalipticul tău ochi/ Umple-l cu destul potop. / cu destulă golgotă / să-ți ajungă. / frate de bărbat / până la viitoarea recoltă de inimi…” Femeile ascultau cu colțul basmalei acoperindu-le gura, nu cumva să se observe cum le înflorește zâmbetul. Bărbații își frecau

cușmele pe cap. Nevrând să-și creadă ochilor și urechilor cele ce se petreceau pe scenă.

— Mă, dar știu că le zice bine ăsta, slăbuțu'. Să știi că-i vorba de vreunul ca Marin, dă-i zis mai cu perdea, ca la oraș Adică, nu de-a dreptul, ca pe la noi… comentă în continuare moș Ion Sâmbure. Păi. Nu judeci dumneata? Potop, golgotă, apă de ploaie — ăsta-i chiar bufetul nostru, ce mai vorbă. Că nu l-a prins pe Retezatu cu apă-n vin? L-a prins…

Băiatul cel smead a fost tare aplaudat când a terminat. El o luă de bună și se înroși tot. Crezu că trebuie să mai zică o poezie și dădu să-nceapă…

— E rândul meu. Tovarășu'. Se-mbățoșă un alt poet de pe scena.

— Dar ce-ai cu el, măi omule? sări moș Ion. Dacă nouă ne-a plăcut comedia, ce treabă ai dumneata? Ser bare e asta ori ce mama dracului? Eu am venit aici să râd. Barim cu atâta să m-aleg, dacă mi-or stricat ziua de muncă. Lasă băietul să spuic de-alea glumețe!

Deși auzise cu mare mirare ce gândeau oamenii despre poezia sa, tânărul smead și palid nu avu cum să dea înapoi și mai recită o poezie.

— Făcuși o brânză, băiețaș ! îl apostrofă moș Ion.

Păi, asta-i de râs ce-ai zis dumneata ac' la urmă? Dăduși cu piciorul în donița cu lapte…

— Moșule, lasă-ne să ne facem programul, fu atenționat de la scenă.

Să mai fi rămas doar vreo doi-trei poeți, când veni televiziunea. Erau doi flăcăi ce lucrau ca vântul. Au început imediat să-nvârtească lămpi, trepiede, prize. Toată lumea era, firește, cu ochii la ei. Cei de pe scenă, de asemenea. După ce terminară cu aranjatul, se proțăpiră în fața scenei, prinzând a câta atenți, când la poeți, când la auditoriu. Unul îl luă pe moș Ion și-l trase mai către scenă, punându-i un reflector în tâmplă. Asta la îndemnul unui tovarăș de la județ. Să nu spună moșul că și-a pier dut ziua degeaba. Celălalt băiat de la televiziune trăgea de o codană, roșie ca focul, pe care o pescuise în mijlocul oamenilor. Pesemne, voia s-o aibă neapărat în cadru.

Apoi traseră o ultimă ocheadă prin gloata de poeți și aleseră pe cine credeți? — pe bărbosul și pe fata cu buricul descoperit. I-au

adus în față și pe rând i-au pus să dea din buze câteva secunde, pentru a-i prinde pe peliculă. Apoi îl luară și pe moș Ion cum se zgâiește țintă la ei — de avea moșul o privire ca la fotograf, când zice ăla, Uite, păsărică!" — prinseră și pe codana aia, roșie ca focul și gata ! Furtuna cu televiziunea dură cinci minute, după care băieții îi îndemnară pe organizatori să-și continue recitalul și plecară. Dar nu chiar așa, dintr-o dată. Înainte de a părăsi curtea s-au cam uitat în urmă, tot sporind că va veni cineva să-i oprească, cum se mai obișnuiește, ori măcar să le dea și lor acolo ceva merinde pentru drum…

Însă nu veni nimeni, așa că mașina băieților demară ciudoasă, lăsând un nor de praf peste curtea căminului, unde recitalul își consuma ultimele numere. Nimeni nu mai comenta decât episodul cu. Televiziunea. Poetul de la urmă, răsuflat și fără vervă, recită la repezeală câteva versuri și se retrase. În gălăgia ce crescuse deja peste respectiva incintă directorul căminului mulțumi tovarășilor pentru bunăvoința de care au dat dovadă deranjându-se „în mijlocul nostru, unde s-au spus lucruri atât de frumoase…"

— Și, uite, am uitat să-i întreb pe repeziții ăia când se dă serbarea la televiziune, făcu moș Ion, interesat, desigur, în problemă.

— Fugi, moșule, c-au râs de dumneata! sări unu! mai șmecheraș. Ce, așa arată televiziunea? Trebuia să vină cu carul… Parcă eu nu știu? Ăștia nici nu erau de-acolo, așa să știi… Or făcut și ei niște fotografii și dumneata ai crezut cine știe ce…

— Ia, tacă-ți gura, mă mucosule! făcu și Catinca.

Ce, ți-i ciudă că l-or ales pe moș Ion? Păi, fă și tu norme ca el și-ai să ajungi la televiziune. Puturosule!

— Însă ce nu pot eu pricepe, moș Ioane, i se adresă

Costică Albeață, este de ce n-or adus ei mai mulți comici.

Că băiatul ăla smead' s-o străduit el, săracul, dar nu fuse, să zicem, ca Dom Rădulescu…

— Ori ca Tanța și Costel, adăugă Florica.

— Oricum, bine că s-a terminat, încheie moș Ion, trăgându-se de brăcinari, în semn că-i gata s-o pornească la drum spre casă. Să mergem în treaba noastră, mă, frate de bărbat ce ești! chicoti moșul arătându-le astfel că n-a pierdut degeaba vremea la comedii. Ceva tot se prinsele de el…

Despre o anume fericire

Tovarășa Tanța de la etajul doi răspundea de hârtie. Făcuse și un container pe care l-a așezat jos, la intrare, iar noi, toți locatarii de pe scara patru, n-aveam altă grijă decât aceea de a-l umple cât mai iute cu feluritele hârtii de prisos de prin casă. Aduceam acolo totul. Chiar și lichelele folosite, de autobuz ori de tramvai. Mai ales pe astea țineam neapărat să nu le pierdem pe stradă…

De textile se îngrijea Grigore. A câștigat greu postul ăsta, pe care-l disputase cu vecinul Vasilică, om cu funcție importantă la o mare întreprindere. Și câte n-a făcut Vasilică pentru a primi el în custodie cârpele de pe scara noastră. Dar degeaba! Nici cu metalele n-a fost mai simplu. Aici s-a ivit alt conflict, puștanii venind cu jalba-n proțap la șeful blocului, pentru a se plânge că ei nu-s băgați în seamă. Și li s-a dat câștig de cauză. Cei mai mărișori dintre ei făceau de acum chimie și fizică, știind adică să așeze metalele pe elemente, conform tabelului lui Mendeleev. Un argument de care a trebuit să se țină seama…

De problema energiei a cerut să răspundă tovarășa Sanda. Maică-sa a avut la început o strângere de inimă. Sănduța ci era fată de măritat; or, dacă, luată de problema energiei, uita să-și afle bărbat? Fata însă nici n-a vrut să audă de măritiș, furată complet de problema ki owaților economisiți. Mai mult, fiind contabilă de mese de ne ticluise la gazeta de perete a scării niște socoteli așa de frumoase, de-ți și venea să le pui în practică. Așa se face că În ziua când ne-a citit lumina, tovarășa de la i.R.E. s-a cam speriat de numărul mic al kilowaților consumați, vrând pe moment să ne pună contoarele în verificare. Când i-am explicat însă cum stau lucrurile…

Ce mai vorbă? Nu risipeam nimic. La containerul cu resturi menajere duceam atât de puțin, încât băieții care au venit să-l ridice, după două săptămâni, în loc să găsească un munte de gunoi l-au aflat plin abia pe trei sferturi. Ne-au reclamat că-i punem degeaba pe drumuri. Noi am zâmbit și le-am promis că data viitoare o să-l umplem abia într-o lună.

Uitasem să vă zic. Mie-mi dăduseră în sarcină becurile arse. Adunasem peste o sulă. Era simplu. Cum întâlneam un vecin, în loc

de „bună ziua” îl întrebam: „N-aveți vreun bec ars prin casă?” Și. Spre bucuria mea. Nu eram refuzat niciodată.

M-am trezit fericit. Văzându-mă în această stare, nevastă-mea m-a anunțat scurt;

— Azi e rândul tău să duci sticlele goale la centru.

— Cum așa, rândul meu?! Să le ducă copil’!

— Copilu’ nu vrea. E încăpățânat ca tat-su. Așa că le duci tu. Nu mă mai pot mișca în cămară de câte sticle s-au adunat…

— Ba, n-am să le duc!

— Ba, ai să le duci!

Și toată fericirea din vis s-a spulberat cât ai clipi din ochi…

Nicușor și merele de aur

La serbare Nicușor dintr-a-ntâia urma să fie Prâslea cel voinic. Piesa fusese scrisă de tovarășa învățătoare. Adaptare liberă după Ispirescu.

Și suna așa. La început el, Prăsica cel voinic, ședea tolănit pe un scaun păzind merele de aur, așezate într-un coșuleț, alături pe o masă. Deodată, când face semn tovarășa, apare Zmeul. Adică, Măricel, colegul lui de bancă. Vrea să fure merele, dar Nicușor, evident, nu-l lasă. Și se luptară ei zi de vară până-n scară, cam 30 de secunde, fiindcă toată piesa nu putea depăși două minute. Atât li s-a dat la serbare ăstora dintr-a-ntâia…

N-a fost bucurie mai mare în familia lui Nicușor decât vestea rolului ce-l va interpreta. Iar după ce s-a lăsat pupat, Nicușor le-a spus și de ce are nevoie pentru rol, întinzându-le o hârtiuță pe care tovarășa notase: coif, perucă de prinț, platoșă, zale, fireturi, cizme cu carâmbi, două spade (una de serviciu, alta de rezervă), pumnal, scut, suliță, halebardă, hlamidă, cal cu șa. Desagă și mere (de aur).

Au alergat vreo lună părinții după toate astea. Pe la teatre, muzee, consignații, pe la croitori și cizmari, prin sectoare zootehnice (calul neputând fi obținut, s-a primit, totuși, aprobarea să folosească unul de lemn) sau pomicole… Dar, în sfârșit, au izbândit. Până și merele de aur – mulaje din plastic, desigur — așteptau cuminți începerea serbării…

În ajun — repetiție generală cu costume. Au încărcat totul în mașină, arcurile au cam trosnit. Însă „Dacia” a rezistat până la școală. Acolo, Nicușor a început să fie îmbrăcat, după indicațiile tovarășei învățătoare. Alături, Zmeul, aproape gol-goluț, privea invidios la recuzita lui Nicușor-Prâslea. Dar așa era piesa. Zmeul nu avea de nici unele: nici haine, nici arme, nici platoșă Trebuia să fie pierdut din capul locului. De plângea în pumni mămica Zmeului-Maricel, promițând ea o reclamație la inspectorat pe chestia piesei. („Dar ce credeți dumneavoastră, tovarășa, că dacă al nostru e băiat de oameni mai simpli, adică, iar nu fecior de inginer-șef, n-are și el dreptul la niște zale? Sau măcar la un scut acolo, să semene și el a zmeu… Dar ce credeți că noi n-am fi avut mijloace? Că și al meu câștigă, slavă domnului, și-am fi putut să-i cumpărăm și-un cal adevărat. Chiar de n-avem mașină mică ca ăștilalți…”)

Să-l privim însă pe Prâslea cel voinic. Pe măsură ce i se puneau în spate toate fiarele cu care fusese dăruit pentru serbare, copilul icnea din adâncul firavei lui ființe și se muia din picioare văzând cu ochii. Drept care, mămica lui îl ținea de-un braț, iar tăticu’ de celălalt, în vreme ce tovarășa continua să-l gătească. „Să-i punem și platoșa, și zalele, și spadele…” Și toate celelalte.

Când i s-a aruncat pe umeri și hlamida, a fost de ajuns un moment de neatenție și Nicușor s-a prăbușit. Dărâmat de greutatea rolului… S-a ales doar cu o fractură de gambă și câteva zgârieturi. Oricum n-a mai putut purcede la bătaie.

Și așa a câștigat Zmeul lupta. Și merele. (Măcar de-ar fi fost adevărate!) Prin neprezentarea adversarului…

În miezul producției

— Tovarășe director, vă caută un tovarăș de la Radio…

— Invită-l, tovarășa secretară ! Invită-l imediat! Dar poftiți tovarășa… A, tov Petrică ! Poftiți, vă rugăm !

— Noroc, directore. Uite care-i treaba. Am nevoie de o imprimare pe care s-o facem împreună acum…

— Păi, să rog pe cineva să scoată niște date… Tovarășa, cheamă-l pe Fănică la mine! Și ce mai ziceți dumneavoastră? Văd că munciți

mult. V-am ascultat mereu la radio. Am dat dispoziție ca în toate atelierele să se ia notițe când vorbiți dumneavoastră…

— Exagerezi, directore.

— Deloc. Noi ținem la dumneavoastră, vă iubim…

Uite că veni și Fănică… Măi băiatule, adu-mi imediat datele la zi !

— Dar, știți, nu la toate stăm bine…

— Vezi dumneata, te orientezi. Dar repede!

— S-a făcut, șefule !

— Până atunci, directore, să facem unele pregătiri.

Eu o să zic mai întâi ceva despre întreprindere, că aici se face și se drege, după cum auziți și dumneavoastră, stimați ascultători. Însă am nevoie de zgomot de fond.

Ai ceva care să bâzâie?

— Care să bâzâie?!

— Îmi trebuie zgomot de producție, motoare, ciocănituri, bufnituri, adică noi eram în mijlocul activității, iar acolo te-am surprins și pe dumneata, care îndrumai, inspectai, controlai, sanchi. E clar?

— E clar. Să chem fata… Tovarășa, fugi de adu ventilatorul cel mare…

— Păi, are motorul stricat, huruie…

— Tocmai de aia. Fugi!

— Să ne gândim și la alte zgomote, directore. A cui e mașina de jos. De sub fereastră?

— A mea. Tovarășe Petrică. Am câștigat-o la loz în plic…

— Nu mă interesează cum ai procurat-o. Spune-i șoferului s-o pornească și să ambaleze motorul când îi voi, spune eu… Tii. Să vezi ce activitate trântim noi acum!

— Uite că veni și ventilatorul. Pune-l aici, tovarășa…

— Să căutăm ceva din metal, care să facă zgomot. Iar tovarășa secretară să bușească ușa de câteva ori… Nu acum, dragă ! Când îți voi face eu semn…

— Au venit datele, tovarășe Petrică. Cum sunt. Fănică?

— Proaste, tovarășe director.

— Cum, adică, proaste? Ce-mi faci, directore? Eu vreau să te fac celebru, iar dumneata… Hai, uită-te repede la cifre și vezi cum le întorci. Nu foaia, cifrele. Am nevoie de succese! Să rămână și tovarășu’ Fănică. Ați chemat șoferul?

— L-ai chemat, tovarășa secretară?

— Șoferul lipsește azi. Mi-a spus că știți dumneavoastră de ce…

— Așa-i, știu. N-avem azi șofer, tovarășe Petrică.

— Directore, nu mă nenoroci! îmi trebuie zgomot de fond. Să se ducă tovarășu' Fănică la mașină ! Ai mai condus vreo mașină?

— Nu, tovarășu', n-am mai condus…

— Las că-ți arată directorul, că-i mașina lui. Hai, fugi cu el, directore, și instruiește-l !

Conducătorul întreprinderii o zbughi pe ușă, urmat de Fănică. Ajunseră în curte, Fănică fu îndesat în mașină, i se arătă ceva pe la pedale, motorul porni, se întâmplă ceva înăuntrul lui și mașina zbură ca din pușcă peste gazon, până în panoul fruntașilor, pe care-l culcă de îndată la pământ. După care se opri… Lumea din preajmă se strânse imediat ca la urs. Directorul îl dădu jos pe Fănică, aduse mașina la locul inițial, îi mângâie tabla boțită și repetă experiența. Tot fără succes…

— Ce faci, dom'le? Nu-i gata încă? se auzi pe geam vocea sonoră, radiogenică, a reporterului.

— Mai bine să facem interviul afară, în mașină, sugeră de jos directorul, convins pe deplin că Fănică într-adevăr nu mai văzuse în viața lui vreo mașină, necum să fi pus mâna ori piciorul pe ea… Așa o să fim și mai în miezul producției, tovarășe Petrică…

— Puteți să-l faceți și în hală… își dădu cu părerea cineva dintre cei strânși în jur.

Evident, sugestia din urmă nu fu auzită. Reporterul coborî, totuși, trăgând după sine magnetofonul și secretara. Ajunseră în curte, intrară în mașină. Directorul porni motorul, secretara țăcăni niște linguriță din serviciul de cafea al conducerii, apoi trânti de câteva ori portiera. Așadar, interviul putea să înceapă. Reporterul făcu mai întâi o introducere, arătând cum l-a găsit pe director în miezul producției…

— Auziți și dumneavoastră, stimați ascultători, freamătul avântat al muncii…

Urmă la cuvânt interlocutorul, pentru a spune cu gura dumisale — să nu iasă vorbe! — cele câteva cifre răsucite bine…

— Mai cu vlagă, mai cu vlagă ! îl îndemnă Petrică.

Te acoperă zgomotul producției…

Interviul continuă. Veni și ultima întrebare. Directorul răspunse și la ea, oftă ușurat, își șterse fruntea cu batista ca după o muncă grea și ieși din mașină…

— De când e el n-a transpirat atât, observă un alt muncitor. Măcar așa să simtă ce-i aia muncă…

— Dacă-l înregistrați la noi în hală nu nădușeați deloc, că avem ventilație, își dădu cu presupusul alt cineva.

— Gala, directore. Dă drumul la oameni ! Împrăștie-i și pe ăștia de s-au adunat în jurul nostru. Iar apoi dă-te mai aproape s-auzi ce deșteptăciuni ai debitat că de n-aș fi eu să te bag pe post, până acum te zburau din funcție. Cu rezultatele ce le obțineți voi aici, alții erau de mult dați afară…

— În sfârșit, a zis și tovarășul de la Radio o vorbă cu cap, remarcă o femeie cu cască, punând un punct necesar interviului.

Fel de fel de materii

Culiță, băiatul coafezei Mița Creata, urma să rămână corigent la mai multe materii. Fiindcă, spre deosebire de maică-sa, care era mare meșteră în materie de coafat, puștiul nu îndrăgea defel materiile. Și erau destule într-a unșpea. Dar nepriceperea lui a durat până când a răsărit, în unitatea Miței, o stea. Mai precis, o steluță. Și mai precis, Steluța, soția directorului școlii. Că-i zisese Culiță, în ajun, maică-sii !

— Mamă, dacă nu vrei să mă lase ăștia din nou repetent, încordează-ți puterile și încrețește-o bine pe tovarășa Steluța. Că dom director tocmai m-a-ntrebat când e „mă-ta” — adică, dumneata — de serviciu la unitate…

Zis și încrețit. De arăta consoarta conducerii nu ca o stea (cu coadă), moda oricum trecuse, ci ca o floare a soarelui, așa galbenă-galbenă și creață-creață cum era.

Păi, să-l fi văzut a doua zi pe Culiță cât de mândru și sigur de sine intra pe poarta școlii, în vreme ce, în cancelarie, directorul nu mai contenea cu îndrumările:

— Dumneata, tovarășe profesor de matematică, ar trebui să-ți mai trimiți nevasta la coafor. Uite, cunosc eu o coafeză foarte bună,

câștigătoarea concursului internațional „locul de aur* din insulele Fernandes. Știi, e mama lui Culiță dintr-a unșpea…

— A, păi dacă-i vorba de Culiță, chiar că n-o trimit. Las să-nvețe pramatia !

— Dar când să mai învețe, tovarășe profesor? Că alții, la vârsta lui, sunt demult însurați. Nu mai are timp, săracul băiat! Hai, trece-l zău!

Și tot așa la celelalte materii. Însă niciun profesor — auziți dumneavoastră hal de disciplină în școala aceea ! — n-a vrut să asculte de sfaturile conducerii, perspectiva repetenției lui Culiță rămânând întreagă și reală. Atunci, numai ce vine la școală Mița — mai crea că ca oricând — strigând din stradă că de-o va mai prinde pe respectiva Steluță la ea, în unitate, o s-o încrețească pe viață. Și a icnit prompt, în cabinetul său, directorul, auzind-o. În plus, cadre didactice binevoitoare au ținut să-i asigure șefului școlii o seară agreabilă, înștiințând-o, telefonic și anonim, pe tovarășa Steluța despre viitorul ei creț, hărăzit de coafeza Mița.

Atunci, în disperare de cauză, mama lui Culiță a încercat cu soția unui astronom; cerându-i — în schimbul unei peruci din păr natural — o scutire pentru băiatul ei. Așa a intrat Culiță în posesia unei hârtii în care se spunea că, din motive de constelații, aflate într-un unghi fatal cu materia cenușie a copilului, aceasta din urmă s-a deplasat în sensul opus celui din care venea întrebarea profesorului, drept care elevul n-a putut răspunde, vinovată fiind, deci, materia în general, adică întregul Cosmos…

Cum-necum, rândurile astea i-au cam pus pe gânduri pe bieții profesori, inocenți într-ale astronomici. Însă tot cel de matematică și-a luat inima-n dinți cerându-i lui
Culiță să indice ziua, luna, anul și secolul când materia sa cenușie, în caz că există, se află la locul ei, pentru a-i adresa cuvenitele întrebări din materia dumnealui. Ceilalți profesori au îmbrățișat ideea. Râmânându-i lui Culiță sarcina de a răspunde la toate materiile. Iar mă micii lui — misiunea de a căuta o nouă nevastă, ne coafată, cu influență la școala feciorului.

Dar — ghinion! — fiind mutată cu postul într-un cartier muncitoresc, coafează acum numai soții de mecanici și de strungari, toate oferindu-se, amabile, să-l bage pe băiat la fabrică. Dar și acolo

sunt materii (prime), ale căror înțelesuri, de asemenea, îi scapă lui Culiță, așa că Mița Creața coafează mai departe, de zor. În două schimburi…

Colecționarul de excepții

Vasilescu de la strungărie colecționa excepții. Cum alții aveau pasiunea timbrelor, a monedelor sau ilustratelor. Vasilescu aduna excepții. Din întreprinderea unde lucra. Venea omul la treabă, își vedea conștiincios de strungul lui, dar cum îi răsărea în cale o excepție, o și culegea în carnețel.

De pildă, la intrarea în unitate era un indicator de circulație, semnificând interzicerea accesului oricărui vehicul. Dar dincoace de poartă, la umbră, se odihnea mașina directorului. Era o excepție? Era. Tocmai de aia o și notase. Sau alta. Fabrica avea două porți. Una, foarte strâmtă, dosnică și urâtă, pe care intrau toți lucrătorii, arătându-și fiecare legitimația vizată la zi, și alta, mult mai arătoasă și foarte largă, pe unde pășeau numai cadrele de conducere. De la director la șefii de secție, inclusiv. Și asta era o excepție…

Colegii de muncă îl cam șicanau:

— Vezi, Vasilescule, dacă află șeful că l-ai încondeiat în carnețel, te și vedem transferat cine știe pe unde…

Dar Vasilescu — ca toți colecționarii și pasionalii din lume — nu putea fi lecuit. Îi erau atât de dragi excepțiile lui încât, cum dădea de una nouă, nu numai c-o scria pe hârtie, dar o mai și striga în gura mare celui dintâi pe care-l întâlnea:

— Auzi, ce chestie ! La adunările de partid ale organizației din care face parte și conducerea lipsește mereu — cine credeți? — taman tovarășul director Face excepție, adică…

Sau:

— La ultimul concurs dat pentru ocuparea postului de dactilografă la conducere, din 13 candidate a câștigat a paisprezecea. Aia neprezentată… Ce zici de excepția asta?

Și tot așa până când, înfuriat de ciudata pasiune a subordonatului său, directorul îl chemă la ordine:

— Ascultă, Vasilescule, se spune că dumneata um bli cu un carnețel prin fabrică și notezi ba una, ba alta… Așa-i?

— Așa-i, tovarășe director. Asta-i pasiunea mea, excepțiile. Că numai pe astea le notez…

— Și ce-ai de gând să faci cu ele?

— Păi, ce să am de gând? ziceam că poate mă ajutați să fac și eu o expoziție. Dacă alții expun timbre, monede sau ilustrate, eu de ce n-aș expune excepțiile ce se mai întâlnesc prin întreprindere? Ar fi foarte instructiv, să știți…

— Uite ce-i, Vasilescule, pe mine să nu mă iei peste picior că n-o să-ți meargă, să știi !

Vasilescu înțelese unde bate directorul și atunci el, de obicei tăcut prin ședințe, se hotărî să facă o excepție. Adică, să ia cuvântul la prima adunare generală. N-a fost singurul. Așa că trecerea tovarășului director într-o altă muncă n-a fost considerată o excepție, ci un lucru absolut normal…

Ședința respectivă a ținut de fapt locul proiectatei expoziții de excepții. Care nu s-a mai vernisat niciodată.

Posibil ca, între timp, cu sprijinul noii conduceri, Vasilescu să-și fi pierdut carnețelul. Cine știe? Sigur este că asemenea colecționari sunt cam rari în zilele noastre.

Linii paralele

— Liniile paralele sunt, tovarăși, linii care nu se întâlnesc niciodată. În matematică se consideră că ele s-ar întâlni totuși la infinit, dar cum în orașul nostru nu se poate vorbi de așa ceva, nu greșim dacă. Spunem că la noi liniile de tramvai sâni cu adevărat paralele, spre lauda factorilor corespunzători, care s-au străduit…

Călătorii din stație priviră curioși în lungul liniilor paralele, recent inaugurate, apoi din nou la vorbitor, și iarăși în lungul liniilor, punând parcă de acord legea matematică cu realitatea vie.

— Iar eu. Continuă persoana, ca unul dintre cei care au contribuit la execuția noului traseu de tramvai, pot să vă declar că am avut cu atât mai mult grijă ca lniile noastre să nu se întâlnească niciodată, adică să fie încălcată cumva legea…

Oamenii priviră iar, când la linii, când la dumnealui și — după ce mai ascultară preț de alte câteva minute perorația individului — cineva socoti că este totuși cazul să se edifice într-o chestiune:

— Nu vă supărați, tovarășu', dar pe liniile astea paralele ale dumneavoastră nu circulă niciun fel de… Cum îi spune, dom'le, obiectului aceluia geometric de formă paralelipipedică? Uite ce lapsus am! Cum îi spune, măi fraților?

— Tramvai! Tramvai! îi suflară mai mulți.

— Așa — Așa! Nu circulă niciun tramvai, tovarășu'?

— Bine că mi-ați adus aminte. Aici doream să vă informez cu o problemă, pentru a cunoaște și dumneavoatră frământările de la noi, de la primărie. Tramvaiele vor mai întârzia puțin, ele urmând a fi contractate abia anul următor. Așa că nu este cazul să vă adunați de pe acum în stație…

Mașina cea nouă

A venit mașina cea nouă a tovarășului director. Frumoasă foc!! Dimineața, înainte de semnarea condicii, personalul unității a primit permisiunea de a o vedea. Cu o singură condiție: nicio lacrimă de bucurie să nu-i atingă luciul vopselii, în care scop a fost desemnat să vegheze Marin, șoferul conducerii. Rând pe rând, fiecare a defilat prin fața ei. S-au auzit exclamații de fericire, țipete de bucurie, vaiete, oftaturi, chicoteli, șoapte, vorbe. Însă nicio lacrimă de bucurie n-a căzut pe vopseaua autoturismului. Toate au dat pe de lături…

În primele ceasuri ale dimineții, Marin, sub îndrumarea șefului cu protecția muncii, a mai lustruit-o o dată. Cu o cârpă specială, firește. În răstimpuri, șeful cu protecția muncii era chemat la conducere pentru noi indicații, astfel că până la urmă misiunea a fost dusă la bun sfârșit. Apoi a sosit clipa cea mare: s-a anunțat îminenta vizită a tovarășului director pentru a face o primă cursă cu noua sa mașină. Veniseră noi indicații privind necesitatea unei mai strânse legături cu terenul, așa că…Iată-l! Coboară treptele cu grijă, una câte una, succedat, la distanță de o treaptă, de adjunct, care-i urmat la rândui de inginerul șef, iar acesta de către șeful producției, după el înșiruindu-se pe scară în ordine: șeful planului, șeful contabil,

administratorul șef și alți șefi până la terminarea tuturor treptelor posibile.

Tovarășul director a ajuns la mașină și s-a așezat – la sugestia șefului cu protecția muncii — pe bancheta din spate, în partea dreaptă, după care a închis porție ca și a spus: „Dă-i drumul, mă!” „Mă”, de la Mărin… În fața intrării, ceilalți tovarăși, cu batistele pregătite, erau și ei gata. În mintea unuia se născuse chiar ideea că directorul ar putea pleca definitiv, ceea ce l-a determinat să scape un prea timpuriu șuvoi de lacrimi. Tot de fericire, desigur.

Cu gesturi solemne, îndelung repetate, Mărin a introdus cheia în contact, învârtind-o cu grijă. Dar, stupoare ! Răsucirea ei n-a produs efectul scontat. Șoferului nu i-a venit să creadă, așa că a mai — învârtit-o o dată. Însă tot nimic! Deja fața i se schimbase hotărât către galben. Tovarășu’ director sesiză la rându-i întârzierea: „Ce-are, mă?”» Mă”, tot de la Mărin, desigur… Drept răspuns, șoferul ridică din umeri foarte încurcat, cu fața galbenă în unanimitate. Apoi, sări de la locul său, ridică rapid capota motorului, privi, controla în două-trei locuri. Totul era în perfectă ordine. Închise și se urcă iar la volan. Numai că răsucirea cheii de contact nu duse nici de data aceasta la vreun rezultat.

Fără să mai aștepte alte indicații, adjunctul veni la mașină, hotărât s-o împingă. Gestul îi mobiliza și pe ceilalți — inginerul-șef, șeful producției, șeful planului, contabilul șef ș.a.m.d. – astfel că în câteva clipe se reedita povestea cu ridichea. Cu singura deosebire că aici nu era nimic de scos, ci numai de urnit. Totuși, în ciuda presiunii fizice și psihologice exercitate de toți șefii posibili ai unității, mașina cea noua a conducerii refuza să pornească.

Au plimbat-o așa prin curtea întreprinderii vreo jumătate de ceas. Au trecut prin fața secției de asamblat, pe la prelucrări, pe la forjă, evenimentul îndemnându-i pe muncitori să-și întrerupă câteva minute lucrul, pentru a privi minunea. Când ajunseră în dreptul strungăriei. Cineva în salopetă sări în fața mașinii, făcându-le celor ce-o împingeau semn s-o oprească.

— Eu cred că știu care-i hiba, se adresă el direct conducerii.

— Care-i Tovarășu’, îngăimă destul de emoționat directorul.

— Un fleac. Trebuie numai să puneți mâna dumneavoastră personal la treaba asta, mai adăugă muncitorul.

— Dacă s-o putea, o facem, tovarășu'…

— Se poate, vă garantez eu. Uite, mai întâi, vă dați dumneavoastră puțin jos…

Grupul de tovarăși sări ca ars:

— Așa ceva nu se poate, tovarășu'!

— … vă dați puțin jos din mașină, mai preciza în continuare omul, bucuros oarecum pe dinăuntru de ceea ce înțeleseseră șefii adineaori.

Neavând încotro, tovarășul director coborî.

— Veniți aici ! își urmă vorba strungarul, și urcați-vă în locul șoferului. Știți să conduceți, nu-i așa? Perfect! Foarte bine! Prindeți destul de repede… Iar acum, învârtiți cheia de contact. Hai. Curaj, tovarășe director! Curaj că nu mușcă!…

Directorul, din ce în ce mai emoționat, execută ordinul întocmai. Și, minune!, peste liniștea ce se așternuse, izbucni zgomotul motorului. Mașina pornise… Directorul, la volan, înțepenise de fericire, privindu-i pe ceilalți cu ochii radiind de justificată satisfacție. Muncitorul, și el mulțumit de comportarea „elevului". Îi adresă un sincer „Bravo!". După care se adresă explicativ grupului din jur:

— Vedeți? Știam eu care-i hiba. Trebuia să pună mâna pe ea chiar tovarășul personal… La unele mașini apare și defectul ăsta. Nu se închide circuitul până nu pune mâna pe volan chiar tovarășul. Se mai întâmplă…

Apoi, convins că în acea zi făcuse o treabă bună, omul în salopetă se îndreptă grăbit spre strungărie.

Aromă în dungi

Aniedeu Gălușcă a făcut o descoperire foarte importantă. Care fusese cât p-aci să revoluționeze lumea. Era într-o dimineață de luni. Dumnealui, gestionar la o unilate de parfumerie, se trezise fără niciun chef de viață. Normal, vinerea trecută îi picase un inventar. Trei inși, unul mai arțăgos decât celălalt, i-au închis frumușel magazinul, i-au pus firmă de inventar și direct în scripte s-au repezit. Fără introduceri. Din primul ceas i-au dat bătaie! Nu tu cafele, o vodculiță. Un coniecel, nimic. Muncă pe rupte. Au ținut-o așa toată

ziua de vineri. Sâmbătă, așijderea. Iar pentru luni situația se anunța la fel de gravă.

Când Amedeu Gălușcă a ajuns la unitate, cei trei îl așteptau. Sobri. Răi. I-a privit în fundul ochilor. Nicio schimbare. Alerta continuă. Schimb politicos de să luturi foarte reci, după care au intrat împreună în magazin, reluând inventarul de unde-l lăsaseră. Fir cu fir, actul și obiectul. Când i-a venit rândul spray-ului „Aroma de brad”, gestionarii! era deja extenuat, nervos. Unul dintre inventariști strigă denumirea produsului, celălalt urmări căutările lui Gălușcă, iar ultimul fu cu ochii în patru la efect. Așa că vânzătorul apăsă pe buton, un nor de miresme se răspândi în jur, iar Gălușcă respira ușurat Mai trecuse un hop. Ah, de s-ar arăta la fel de pline și celelalte spray-uri! Veni la rând alt flacon, apoi următorul. Când îl apăsă pe al patrulea, Amedeu Gălușcă simți ceva schimbat în atmosferă. Mai întâi auzi glasul tovarășului Linte, cel mai mare dintre inventariștii prezenți:

— Păi. Bine, măi, nea Gălușcă, nu ieși cu nimic aici la băieți? Ne lași cu gâtul uscat?

Lui Gălușcă nu-i veni să-și creadă urechilor. Păi. Nu mai departe decât sâmbătă adusese vorba despre asta și același tovarăș Linte l-a fulgerat odată cu o privire neagră-neagră. De se și vedea la proces, învinuit pentru delapidare. Iar acum? !

— Te mai și gândești, ai? continuă pe un ton șugubăț respectivul. Păi, bine, drăguță, astea sunt lucruri să ți le spunem noi?

— Se face, se face… a mai apucat să bâiguie Gălușcă, total derutat.

Și s-a făcut. Inutil să adăugăm că inventarul s-a terminat ca un vis frumos, adică, bine. Abia pe urmă a stat gestionarul și s-a gândit mai pe îndelete la minunea cu pricina. Și la cauza ei. Ce anume a determinat-o? Și a conclus: numai spray-ul „Aroma de brad” era autorul. L-ar odată acesta identificat, nu mai rămânea decât să i se verifice, din nou, în practică, puterile. Gălușcă se hotărî să-l încerce asupra nevestei. Dumneaei, Gălușcă Polixenia, era o soție cu o mie de calități și o lip să nu strălucea la capitolul cultural. Evident, știa să scrie și să citească. Dar citea numai cartea de bucate. Avea și memorie. Îți spunea ca pe apă orice rețetă de prăjituri, de borș, de tocăniță. Mă rog, era un as — ori o așa ! — în arta culinară. Dar ferească sfântul să fi fost de față când se încingea vreo discuție pe

alte teme și-i venea rândul la cuvânt tovarășei Polixenia. Nu era ocazie pe care dumneaei să n-o facă istorică prin intervențiile fără replică aduse în edificarea chestiunilor aflate în miezul conversației. Odată, venind vorba despre ținutul Groenlandei și clima lui specifică, dumneaei s-a mirat foarte de faptul că întinsele coaste nu sunt folosite și pentru plajă. „Ar putea lua naștere aici — a grăit dânsa adânc — mii și mii de ni se și monacuri. Nu mai vorbesc de mămăi și varne…” Asistența amuțise, schimbând priviri semnificative, în timp ce Amedeu făcea el ori un desperate s-o trimită pe nevastă-sa către bucătărie, singurul subiect în care se afla cu adevărat în temă.

Așadar, să aplaudăm ideea consortului de a proba eficacitatea spray-ului în acest caz. Așa că veni omul acasă, intră în apartament și, semn bun, o găsi pe ne vastă-sa dormind. Fără să mai stea pe gânduri începu să pufăie. Din belșug. Fiindcă, pesemne, își dorise dintotdeauna o nevastă intelectuală. Apoi, închise ușa dormi torului și așteptă. Somnul ei de după-amiază nu putea dura la nesfârșit. Într-adevăr, Polixenia se trezi după vreo două ceasuri. Surâzătoare, i se citea inteligența în ochi. Schimburi de amabilități în românește, un altul, de maxime, în latină și greacă, un mic duel epigramatic – toate drept introducere — după care Amedeu deschise, temător încă, o discuție despre Einstein și teoria relați vității. Nevastă-sa parcă atâta aștepta. Numai ce se așeză frumușel lângă dumnealui și începu să-i explice. Căută o tablă și cretă și-i arătă formule, teoreme. Scoase cărți și-i oferi citate și indicații bibliografice. Vru să improvizeze și un laborator pentru necesarele experiențe, dar Amedeu o opri. Se convinsese. Însă Polișor, nevastă-sa, îi dădea înainte. I-a vorbit așa. Până dincolo de vremea cinei. La un moment dat, timid, el i-a amintit de masă.

Numai că ea l-a contrazis vehement demonstrându-i – cu maxime și proverbe — că primează hrana spiritului.

Acum să nu credeți că bărbatul nu tresălta el cumva pe dedesubt de bucurie, numai că prea rapidă fusese schimbarea. Și prea puternică. De se înfiora de teamă auzind-o pe nevastă-sa ce doctă a devenit. Se făcuse deja de miezul nopții, Amedeu era ca și adormit, dar dumneaei nu-l lăsa defel. Îl împungea în coaste și-i ex plica, în continuare, cum stau lucrurile cu spațiul, timpul și viteza. Pe la unu

din noapte, ceru permisiunea să viziteze puțin baia, unde se închise și adormi în cadă.

De la întâmplarea cu pricina Amedeu Gălușcă a de venit foarte circumspect. Puterea spray-ului trebuia folosită cu grijă, altfel revoluționa prea repede și prea mult lumea. Or, cine știe ce mai putea ieși de aici? continuă cu șeful lui direct, tovarășul Mitrofan, un ins care-și iubea nemaipomenit de mult scaunul, în care stătea de vreun sfert de veac. Devenise etern, un stâlp în vreme, moment de referință, ca evenimentele istorice. Când ci ne va voia, de pildă, să fixeze o întâmplare în timp se exprima astfel: „A fost după războiși cu cinci ani înaintea venirii lui Mitrofan". Sau: „Faptul s-a petrecut la șapte ani după ce Mitrofan s-a-mbolnăvit de gâlci…" Așa că Amedeu merita să-ncerce și cu el. L-a pufăit într-o dimineață. Încă înaintea pauzei de prânz în între prinderea comercială unde lucra Mitrofan s-a auzit că acesta și-a scris demisia înaintând-o forului tutelar.

Amedeu Gălușcă era de-a dreptul fermecat de puterea miraculoasă a „Aromei de brad". Și a continuat să schimbe lumea. Pe unul, egoist cum nu s-a mai po menit, l-a transformat în generosul generoșilor, în stare să-și pună veniturile și casa la dispoziția oricui. Altuia, negru la inimă, un adevărat vătaf pentru cei patru sub alterni pe care-i avea, i-a dat de vreo două ori cu spray-ul pe la nas făcându-l să devină un veritabil mielușel. Să facă infarct subalternii când l-au auzit pe șeful lor vorbindu-le astfel: „Vă mulțumesc pentru bunătatea de care dați dovadă rămânând să lucrați cu mine în continuare și permiteți-mi să vă rog a șterge toate barierele ce ne se pară. Spuneți-mi Gigi !" a mai adăugat, după care i-a pupat pe fiecare în parte pe amândoi obrajii.

Unei colege, care avea obișnuința de a schimba bărbații ca toaletele, după sezon, i-a dat darul de a fi cea mai credincioasă și statornică soție, fără altă dorință de cât aceea de a trăi până la moarte lângă bărbatul ei și a-i dărui între 12 și 22 de copii. „Doamne, exclama femeia către oricine voia s-o asculte, nu vreau decât să-i îngrijesc pe copii și pe Nelu!" Respectivul fiind cu totul nevinovat, pentru că se afla prin preajma dumneaei în trecere, în calitate de flotant, iar nicidecum pe viață, cum susținea, neîntemeiat, femeia intrată subit într-o etapă de amarnică fidelitate.

Amedeu Gălușcă alegea după voie și inspirație persoanele pe care dorea să le schimbe. Intenționa să modifice radical personalitatea celei mai mari părți din populația orașului. Apoi să se mute în altă localitate. Și tot așa mai departe. Calculă dacă-i ajung spray-urile. Îi ajung. Atunci putea continua. Mai era doar atâta lume de schimbat. N-ar fi fost rău să dea o fugă și din colo. În fond și pe la Paris sau pe la Roma se aflau destule lucruri și oameni dornici să devină alții. De asemenea, nu puteau fi neglijate celelalte continente. De unde la el această atitudine europo-centristă? Dar America ? Sau Africa? Ori Australia? Ele nu puteau fi schimbate? Pentru a nu mai vorbi de Antarctida… Calculă din nou dacă-i vor ajunge spray-urile. Îi vor ajunge. Atunci începu să pufăie în direcția Lunii, a lui Venus și Marie. Către Carul Mare aruncă cu arome într-o frumoasă noapte de vară. Nu uită nici Andromeda. Prinsese gust de pufăit cu spray-ul și, iată, nu se mai putea opri…

…Avea în față o listă cu întrebări la care trebuia să dea răspuns în scris. O pufăi cu ciudă, dar întrebările nu voiau să-și schimbe înfățișarea. „Cum justificați lipsa a 5231 spray-uri? Dar a următoarelor mărfuri? Ce explicație dați minusului de 321 mii de lei din gestiunea dumneavoastră? De ce are nevoie soția dumneavoastră de trei haine de blană naturală? De unde v-ați procurat cantitatea de aur găsită la domiciliul dumneavoastră? Se poate cheltui la o masă, de către două persoane, suma de lei 15 892?”

Amedeu Gălușcă *a* mai pufăit odată cu spray-ul în direcția rechizitoriului, apoi către instanță. N-a fost omis nici procurorul. „Am vrut să schimb lumea. Cos moșul. Cum să justific spray-urile dacă le-am pus la dispoziția omenirii. Pe gratis. Așa-s eu, galant…” „Despre tubul acesta e vorba?” Îl întrebă judecătorul, pufăindu-l, la rându-i. Iar norul ce-l învăluise pe Amedeu Gălușcă avea o aromă ciudată, în dungi.

Șansa de a deveni transparent

Devenisem transparent. Se putea, adică, trece prin mine ca prin aer. Îmi rămăsese doar naiva părere că exist în stare solidă și lichidă

— se cunosc proporțiile – însă, în realitate, lucrurile nu stăteau deloc așa. Nu mai eram văzut. Ajunsesem invizibil…

Se întâmplase după ședința de joi seara. Până atunci toate fuseseră bune și frumoase. Dar, mai ales, normale. „Bună dimineața. Nicule!” „Salut, Costică!” „Să trăiești, Barbule!” „Ce mai faci. Sandele?” Că suntem patru la serviciul de proiectări al întreprinderii. Patru, la patru planșete, pe patru scaune. Planșete. Și scaune banale, de serie, identice. Toate — aliniate perfect, la fel de în față. Sau la fel de in spate. Niciunul dintre noi nu râvnise până atunci să strice alinierea. Însă la ședința de joi seara. Barbu a fost ales în comitetul de sprijin al bibliotecii pe întreprindere. Vrea să zică asta că biblioteca noastră, fiind făcută din rafturi cam șubrede, avea nevoie de cineva care să pună mină, ciocanul, cuiele, cleiul și altele, pentru a le întări. Barbu al nostru punea „și altele”, adică proiectul lucrării…

Ne-am bucurat, firește. Cum să nu te bucuri de succesul colegului? Este absolut normal, eu așa gândesc. În seara aceea n-am avut vreme să-l felicit, așa că am lăsat-o pentru dimineață. A doua zi ne-am întâlnit. Eu veneam spre birou, Barbu ieșea. M-am repezit la el să-l îmbrățișez — așa îmi manifest eu bucuria — zicându-i fel de fel de vorbe frumoase. Dar, minune! Colegul meu.

Barbu, ales cu o seară înainte în comitetul de sprijin al bibliotecii, s-a apropiat de mine, parcă fără să mă vadă și să mă audă; a ajuns la un pas, la o jumătate de pas, la un sfert de pas și a trecut mai departe. Prin mine ! Ca și cum n-aș fi existat, ca și cum aș fi fost făcut din abur, din aer, oricum, din ceva care nici nu se vede, nici nu se aude. Dintr-un nimic perfect !

Am intrat în birou destul de năuc. Colegii mei, posaci, erau la locurile lor. I-am privit, m-au privit. Încă sub impresia ciudatei întâlniri, i-am salutat palid, fără chef.

Abia atunci au izbucnit;

— Deci, ne vezi! Existam! Nu suntem invizibili!

Și mi-au povestit cum și dumnealor, în aceeași dimineață, avuseseră de trăit o întâmplare identică cu a mea, la întâlnirea cu Barbu, colegul nostru trecând și prin ci, fără să-i vadă, fără să-i simtă, fără să-i audă. Ne-am spart capul vreo două ceasuri pentru a afla de unde ni se trage transparența asta. Culmea! Noi, unii pe

ceilalți, ne vedeam perfect, de unde și concluzia că de vină nu putea fi decât Barbu. Ei și nimeni altcineva. Așa că ne-am vorbit, am șușotit, am plănuit și am găsit soluția. Când va fi să intre Barbu în birou…

Colegul nostru s-a întors pe la prânz. Dacă tot era în comitet, avea, desigur, de rezolvat foarte multe probleme, iar cele de la serviciu evident nu mai aveau importanța dinainte. Puteau fi — justificat — amânate sau repartizate altora. Adică, nouă. Ceea ce Barbu a și făcut…

— Deoarece eu am acum sarcini foarte importante pe linie de bibliotecă, se înțelege că nu voi mai putea să mă ocup și de alte fleacuri, a decretat dumnealui privind tot așa, indecis, prin noi, întinzând cu amândouă mâinile. De data asta precis, când spre unul, când spre celălalt, lucrările dumisale.

Noi, așa cum ne înțelesesem, nu i-am dat nicio atenție. Discutam, aprins, fără a-l vedea. Ca și cum el nici n-ar fi fost acolo…

— Măi Nicule, îi spun cu colegului din dreapta. Păi, să te aleagă pe tine în comitetul de sprijin al bibliotecii județene și tu să nu spui la nimeni…

— Ei, parcă voi ați zis? o întoarse Nicu. Nici tu, nici Săndel n-ați suflat o vorbă! Acum, dacă v-ați ajuns nu mai vreți să vă împărtășească nimeni bucuria. Ce sunteți atât de modești?

— Păi, de ce să batem toba, dom'le, replică și Săndel.

Parcă ce mare lucru facem noi acolo? Și eu. și Costică, și tu, Nicule, sprijinim biblioteca județeană. Or, ce-i biblioteca județeană? Vreun zgârie-nori? Da' de unde!

Are și ea vreo unșpe etaje. Atât. Și s-a șubrezit puțin de la cutremur. Iar noi o sprijinim până se aprobă fondurile. Or, cât poate să dureze asta? Vreo zi, două…

— Ei, acum nici cu asta nu-s de acord, sărit eu. Nici prea modești nu se cade să fim. Biblioteca e totuși mare, iar comitetul nostru — de nivel județean. Trebuie să ne ținem, totuși, rangul. Că alții sprijină niște biete biblioteci de întreprindere și au ajuns, din pricina funcției ăsteia noi, să nu mai vadă pe nimeni în jur…

Aici colegul nostru, Barbu, a înțeles totul. S-a dat de trei ori peste cap — trimestrul trecut fusese ales și responsabil cu gimnastica în producție — și a redevenit

Barbu cel din trecut.

— Ei, fir-ați voi să fiți de șugubeți ! ni s-a adresat el, pe jumătate vesel, pe jumătate supărat. Aruncați, adică, cu pietre în curtea mea…

Iar replica lui de la urmă arăta limpede că acum ne vedea. Deci, ni se dusese transparența, redevenind și noi oameni ca toți oamenii.

Asta era vineri. Sâmbătă dimineața s-a auzit în întreprindere că Barbu al nostru umbla să intre într-un comitet de sprijin al unei biblioteci din Capitală. Dacă reușește, înseamnă că iar avem șansa de a dispărea în neant, nenorociții de noi…

Felicitări în infraroșu

Se aflau adunați acolo, în cerc, la un fel de șezătoare, deși nu toți puteau să șadă, împărtășindu-și cu mijloacele ce le aveau la îndemână — semne, gesturi, priviri, scâncete, toate cifrate firește, dar și telegrafie fără fir, microunde, laser, ultrasunete, raze în infraroșu ș.a.- părerile în legătură cu ultimele felicitări primite. De ziua nașterii. Le anunța un roboțel, terminalul unui computer din ultima generație.

— La primul bobocel de trandafiraș prins în buchețe lui viețișoarei sale, mămăița și tatăița urează mititelului lor Pantelimonaș numai bucurele…

Pantelimonaș, auzind aceasta, se emoționa tot și lăsă să-i scape una dintre bucurelele de care era capabil la vârsta lui de un anișor abia împlinit, udându-și abundent pantalonașii. Numai că roboțelul era pregătit și pentru asemenea situații, drept care întrerupse lectura și-l schimbă operativ pe proaspătul sărbătorit. Apoi continuă:

— Tăticuțul și mămicuța lui Bujorel îi doresc fericiruță și împlinirea tuturor visușoarelor lui la împletirea în rămurelul anișorilor săi a 0,6 laleluțe…

Nici Bujorel nu se arătă mai tare de virtute la cele șase lunișoare ale sale, aducându-și aminte de împlinirea unui visușor mult mai ardent. Drept care urlă din belșug a foame. Roboțelul n-avu încotro și-l alăpta cu senzație de lapte sintetic.

— Bunicuțul și bunicuța, împreună cu frățiorul și surioara îi doresc lui Carmenuța cea zglobie și mincinoasă să crească măricică, acum

la prinderea primului ghioceluț și jumătate în urechiușa ei dreaptă…

Cu „bucheţelul vieţișoarei” și „rămurelul anișorilor”

a mai fost cum a mai fost, respectivele laleluțe și trandafirași având o așezare simbolică, dar ce te faci cu agățarea acestui ghioceluț și jumătate la o singură urechiușă, cea dreaptă? Mai ales că aceasta era bine strânsă în fașă și două bonețele. Roboțelul se descurca din ce în ce mai greu. Pentru a nu mai aminti că aceste vești stârniseră o hărmălaie de ultrasunete și schimburi de semnale prin raze în infraroșu, de nu se mai auzea glasul mașinăriei electronice. Prea comentau din cale afară de zgomotos sugarii ! Totuși, mesajele trebuiau terminate.

Iată-l și pe ultimul:

— Tanticuța și unchiuleţul transmit lui Costeluș în prima lui zi de vieţișoară un liliecuț alb, cu urarea de „La mulți anișori”.

În asistență nicio reacție deosebită, ceea ce-l făcu pe roboțel să reia mesajul, în altă gamă de ultrascurte, de asemenea, fără ecou.

— Unde-i Costeluș? plecă în eter o întrebare.

— Nu-i, se auziră câteva chicote telegrafiate și un scâncet în fonie.

— Cum, nu-i? se enervă roboțelul. Dar unde-i? Doar a fost și el convocat aici să-și primească urările apărute în ultima săptămână în ziarul local…

— Nu-i pentru că… chicoti în fonie același prunc de adineaori. Pentru că e un puturos! Nu vrea să se nască.

De vreo săptămână tot ne trimite mesaje de acolo, dinăuntru, dar când să treacă la fapte…

— Dar tu de unde știi? îl luă la rost roboțelul.

— Cum să nu știu, dacă-i frate-miu? Sau soră-mea… Cine știe!

— Cum, cine știe? Atunci cu anunțul ăsta ce-i aici?

— Ce să fie? Mama s-a tot lăudat, mai deunăzi, c-o să-mi aducă un frățior sau o surioară, iar unchiuleții noștri sau și grăbit să bată toba. Ei vor frățior…

Nici n-apucă să spună „frățior”, când fu adus în grabă un alt bebe, foarte bebe, cu ochii încă închiși, roșu și mânios tare pe lumea în care abia păşise. Deci te va minute…

— Pe mine nu mu felicită nimeni? sunau țipetele lui.

— E Costeluș, e Costeluș ! săriră în sus — vorba vine! — sugarii, iar roboțelul îi citi felicitarea.

Puștiul se liniști ca prin farmec, pornind să viseze, pentru prima oară, la liliccuțul alb pe care-l primise simbolic de la unchiulețul și tanticuța.

Mesajele continuă. Doi lei cuvântul, virgulele nu se plătesc.

Omor cu premeditare

— Ce mi-ai făcut, Mișule, ce mi-ai făcut?

— Ce v-am făcut, tovarășe inspector? Ce v-aș fi putut eu face decât bine. Vorba aia i de la mine numai bine…

— Bine, ai? Asta numești dumneata bine?

— Pardon, să iertați, dar nu știu la ce vă referați…

— Nu știi… Ai vrut să mă omori, Mișule. Să scapi de mine. Ai văzut că-s prea exigent și ce ți-ai spus: ia să-mi feresc eu unitatea de ăsta…

— Eu? Măiculiță care m-ai făcut ! Eu să comit una ca asta… Să mă lovească mii de inventare! Să dea controlul peste mine de trei ori pe zi, dacă bănuiesc măcar
la ce vă referați…

— Ce să mai dea că a și dat ! Eu ce-s aici? Ai să vezi tu imediat cum se face controlul… Până atunci ieși cu ceva pe masă. Ori ai închis prăvălia?…

— Vă rog frumos, nu ziceți vorba asta „închis”, tovarășe inspector ! Sună nu știu cum… Aducem, aducem imediat! Să-i spun numai băiatului. Hei, Costache! Ta vino-ncoace, mă!

— Vă ascultăm sugestiile, tovarășe inspector…

— Mi-e sete, dar nu de bere, evident… Cred că s-o găsi pe la tine și ceva mai fin. Mai fin, Mișule… Mă-nțelegi?

— Înțeleg, cum să nu? Un șeri-brendi e bun?

— A, nu cherry, că ăsta arde rău și eu nu pun alcool în gură. Nu știu dacă ți-am spus că nu mai beau. Dar de loc. Picătură! De altfel, nici data trecută parcă n-am prea băut…

— Mda… Ai auzit, Costache? Fără alcool, mă!

— Siropu’ de zmeură îi acru, cel de căpșuni acu s-o terminat, iar pepsi n-avem. Așa că vă servim citronadă.

A mai rămas ceva pe fundul căldării… Sau apă minerală, dar îi cam sălcie: „Căciulata”…

— Ajunge, tovarășii… Nu m-ai înțeles, Mișule. Cum, mă, n-aveți vei ceva mai fin fără alcool? Să zicem

Pierre Frizard… Ai auzit, nu-i așa, de băutura asta?…

— Se poate, tovarășe inspector? Noi să n-auzem de dumneaei? Se face! Imediat! Costache, ai auzit ce dorește tovarășii)… Ai notat? Executarea și să nu te-ntorci fără aia cum a zis dânsul… Poți să aduci și ceva gustări; cașul acela special, niște icrișoare brunete… Nu uita nici de vischiulețul nostru…

— Mișule, ți-am spus: fără alcool !

— Dar cât alcool poate să aibă o sticlă de trei sferturi. Tovarășe inspector? Un fleac… Avem și un vinișor

catran, nu altceva. Esență de sânge de urs! Tot fără alcool…

— Bine, fie, să gustăm. Dar ai grijă de Pierre Frizard! Fără ăsta intru într-o indispoziție teribilă. Și n-aș vrea tocmai la tine să iasă rău inspecția… Uite, acum câteva zile am fost la Stamboală. Stamboală ăla de la Buzău… Am fost și n-a avut omul Pierre Frizard. N-a avut, n-a avut… Poți să-i tai capul pentru asta? Nu poți. Însă ce prost dispus am fost… Să-l întrebi numai.

Dă-i așa de curiozitate, un telefon și-o să-ți spună el…

În urma mea lucrează pe brânci și miliția economică și procuratura…

— Valeu, tovarășe inspector, nu mai vorbiți așa, că mi se taie picioarele. Fugi, Costache, și să nu vii fără ai. Acum i-a spus tovarășu' că-ți desfac contractul de muncă…

— Pierre Frizard, dragă… E de culoarea opalului, în sticle de trei sferturi turtite. E îmbuteliată la Bordeaux.

Aduce a lichior, dar e altceva, cu gust de migdale amare și de montă… Uite, că ți l-am și descris…

— Fugi, Costache! Valeu, ce i-ați făcut lu' Stămboală, săracul! Dar și pe mine mă speriarâți la început cu vorba aia. Cu omorul… M-ați luat tare…

— Dar nu-i nicio vorbă goală, mă băiatule. Dacă-ți spun eu c-ai vrut să mă omori… Păi, uitași cum a fost data trecută?

— Data trecută?! Cum a fost data trecută? Parcă bine…

— Bine? Asta numești tu bine? Am plecat de-aici cu scrumbiile alea de ziceai că n-ai ce face cu ele și m-ai rugat să i le duc în

Capitală nevesti-mii… Un mic comi sion, acolo… Nu puteam să te refuz. Suntem doar prieteni…

— Mersi, tovarășe inspector…

— Acum, dacă e să fim drepți, nici prea albastre nu erau… Aiurea, albastre… Băteau puțin în albastru, dar prea pe departe. Ce? Așa-s scrumbiile albastre?

— Băteau binișor, tovarășe inspector, zău că băteau.

Numai că trebuiau ținute așa cumva, să cadă lumina pe ele într-un anume fel.

— Să cadă pe drac'! Gogoși! Mă rog, le-aș fi trecut poate cu vederea culoarea. Oricum, nu asta trăgea greu în cântărirea problemei. Însă gustul și mirosul, Mișule, astea m-au dat gata!

— Cum îi carnea puilor de baltă! Finețuri, tovarășe șef, delicatese, zău așa…

— Le duc acasă, le desface fata de la bucătărie, își bagă nasul în pachet și se strâmbă. „Ce-ai, fă?" Nu-mi răspunde. Ia numai cuțitul, taie capul unei scrumbii, 0

cheamă pisica, i-l aruncă și să vezi chestie… Moare pisica, dragă… Moare ca toți morții !

— Cum așa?! Să moară dânsa de la?… Nu se poate!

— Ba se poate! Dacă-ți spui… Ai vrut să mă lichidezi, Mișule! Să te scapi de mine. Credeai că nu ne vom mai întâlni niciodată… Dar uite-mă din nou și de data asta nu scapi de mine cu una, cu două… Eu am familie.

am răspunderi. Nu pot să le aduc în casă otrăvuri…

— Nu pot să cred una ca asta, tovarășe inspector !

Eu n-am făcut decât să le dau un praf de sare…

— Sare zici? Aia era sare? Află c-am dat scrumbia la analiză, tovule… De asta ce mai zici?

— Și?

— Și nu era sare! Nici pomeneală de sare! Dimpotrivă, erau urme proaspete de „Alba-super". Or, asta-i otravă. Mișule! Caz de pușcărie. Omor cu premeditare.

— Nu mai vorbiți așa, vă rog frumos… Dar uite că pică și Costache ! Ei, ai găsit ce trebuia, mă băiatule?

— Aș! Nici zare. Am fost și la șop, dar tot nimic.

Nici pomeneală. N-au din ăla cum vrea tovarășa. M-au trimis la Paris… Dacă ordonați, eu aș putea da o fugă…

— Până la Paris? Vezi-ți de treabă, mă Costache!

De asta ne arde nouă?… Deși, poate că… Dumneavoastră ce ziceți, tovarășe inspector?

— Sunteți într-o ureche ! Ce-s eu? Birou de pașa poarte? N-ați făcut nicio brânză! Bănuiam eu c-o să am de lucru la voi, aici… Atunci, să lăsăm consumația și să trecem la munca de control.

— Nu. Asta nu, tovarășe inspector! Consumația n-o lăsăm, că vă anemiați și tot noi o să fim trași la răspundere… Aducem tot ce avem! De aia nu s-a găsit, nu s-a găsit! Băiatul are bunăvoință și pleacă la Paris s-aducă, dacă ordonați…

— Iar începi cu Parisul?

— Nu ordonați, am înțeles. Atunci. Costache, mișcă imediat și vino cu finețurile noastre! Adu tot. Costache !

Este în joc firma unității…

— Să-mi faci tu mie una ca asta, măi Mișule… Să mă omori! Și încă premeditat…

— Vă rog frumos, tovarășe inspector, lăsați vorba asta cu omorul… Uite ce vischiuleț avem noi. O minune ! Asta învie și morții, tovarășe inspector. Prin urmare, cum să vă spun, chiar de v-aș fi făcut, doamne ferește, ce ziceți dumneavoastră că v-aș fi făcut cu scrumbiile alea, și toi v-aș fi înviat acum cu vischiulețul! Gustați numai ! Și vinișorul, și icrișoarele… Uitați numai ce bronzate sunt mititelele! Și cășulețul… Luați! Serviți ! Totul este foarte proaspăt și garantat. Puteți controla…

— Bine, dragă, iau ca să-ți fac pe plac. Să nu zici că te refuz. Deși eu nu suport alcoolul…

— Așa, tovarășe șef. Serviți și să dăm uitării trecutul. Să mă trăsnească pe mine o mie de inventare, dacă știu de unde a apărut detergentul ăla acolo… Că toantei de la noi, de la bucătărie, i-am zis foarte clar dă-le un praf de sare Pe urmă, mi-a arătat și scrumbiile: erau puțin pudrate. Cu sare… Rămâne numai că a încurcat toanta cutiile, că noi le ținem pe același raft și sarea, și detergentul, și soda caustică… Apropo, bine că n-a pus sodă caustică…

— În fine, lasă-le dracului de scrumbii! Să ciocnim un păhărel din vischiulețul ăsta al tău…

— Să trăiți, tovarășe inspector, și să vă văd șef mare la comerț! Iar asta cât mai repede !

— Să te audă cine trebuie, mă Mișule! Noroc! Oho, da' nu-i rău deloc dumnealui! Deși îi cam tare pentru mine. Alte delicatețuri n-ai? Până om trece la vin…

— Desigur. Costache ! Imediat îi spun eu băiatului.

Avem ceva și mai fain. Costache puiule, vezi tu în fișetul ăla, ăla secret… Uite, ține cheia de aici și adu sticla galbenă. Vezi să nu le încurci! Aia galbenă cum îi caisa… îi zicem noi așa. Conspirativ, „sticla galbenă", fiindcă eticheta-i într-o limbă tare încâlcită, de nu i-a dat nimeni de cap. Mi-au adus-o niște marinari suedezi…

Asta precis nu-i otravă. Am încercat-o noi.

— Citi ani ai împlinii, Mișule?

— Ei, și noi acolo: mergem pe cincizeci…

— Dom-le. Nu-i rău vischiulețul tău. Dă-i precis fără alcool…

— Aș, un piculeț doar, cât să te ungă la rană. Medicament. Dezinfectează numai… Curge peste rană și o dezinfectează…

— Vrei să spui c-o arde…

— Să ardă? Cum să ardă? Apa asta… Păi. Americanii o beau în loc de sirop, tovarășe inspector. Asta-i de fapt citronada lor. Și ce? Ei au altfel de stomacuri decât ale noastre? Uite că veni și sticla galbenă…

— Măi să fie ! În ce limbă o fi eticheta asta? Ori cum, arată teribil! Cum de v-a picat vouă în mină așa ceva? Ia deschide-o, dragă, s-o controlăm… O controlăm imediat! Ce credea dumneaei? Că ne scapă? Uite că nu ne-a scăpat. O controlăm, că de aia ne aflăm aici, nu?

— Desigur. E fainã, să — știți. Fainã de tot!

— Stai ! întâi inspectăm și pe urmă tragem concluziile… Așa, ia și tu, Mișule, că te-ai zbătut ca o scrumbie pe uscat până acum…

— Iar îmi amintiți de scrumbii, tovarășe șef… Să trăiți !

— Teribilă băutură, măi băiatule! Nu tu alcool, nu tu miros ! Nu mai găsești tu pe-acolo vreo sticlă, două și pentru noi? S-o luăm pe dumneaei în Capitală, poate-i lămurim proveniența. Că noi la centru avem specialiștii noștri… Ei trebuie să știe ce-i și de unde vine…

— Găsim, cum să nu găsim? Serviți și icrișoare! Să gustăm și vinișoru'…

— Nu se poate, Mișule! Vinul are alcool! Nu poți nega…

— Da' de unde, tovarășe inspector. Nu vedeți? Alcoolu-i alb, iar vinu' negru ! Nici pomeneală de alcool !

Păi, ce? Așa arată alcoolu'?

— Mă Mișule, mă, cum ai vrut tu să mă omori pe mine cu întreaga familie. Mă băiatule, mă…

— Mai luați un rând. Tot fără alcool, tovarășe șef…

— Ești dulce, mă Mișule ! Uite-l și pe Costache ! Și el e dulce, mă! Ia, băiatule, ia și tu ! Ia! Așa… Ia stai! Dar ăsta pe care-l aduseși cu tine cine-i, mă Costache? O fi frate-tu, că-ți seamănă… De ce nu mi-ai spus că ai și un frate geamăn, șmechere? Iar tu, Mișule, te-apucași să-i angajezi ăstuia toată familia? Mă, păi vă fac un control acum și pe linie de cadre. Cu mine nu vă jucați!…

— Ce stai, Costache, și te uiți la mine? Pune mina aici că se demolează tovarășu'… Să-l mutăm înăuntru.

Aici, în grădină trage, iar pe urmă tot de mine se leagă c-am vrut să-l îmbolnăvesc… Ori poate să-l ducem direct la hotel?… Ta vezi tu de-o cameră acolo și de-un taxi…

— Dar de ce ne mutăm, Mișule? Ce faceți cu mine, mă urâților? Mă pezevenghilor! Mă deplasați la altă unitate, ai… Așa, fără ordin de serviciu… Șui fă mai ești, mă Mișule! Iar vrei să scapi de mine. Cine a omorât? Ții secret, ai? Șmechere ! Noroc, Mișule I Ai niște licori, fir-ai tu al dracului, că am știut eu de ce trec în control pe la tine… Dar și — când o să te prind… Ai să vezi tu atunci ce-o să-ți fac eu ție… Ai să vezi, hoțule !

— Ai noroc c-o zici la beție, altfel m-aș fi speriat…

Costache, ai rezolvat?

— Rezolvat. A venit și taxiul. Să-l urcăm în mașină și la culcare cu el…

— Dar unde mergem, Mișule. Acu' noaptea?

— Pe teren… Hai, cătinel, cătinel! Uf, doamne, încă trei-patru inspecții de astea și ies la pensie de boală…

Afurisită treabă și controlul I Apoi să vezi ce-o să fie mâine dimineață când s-o trezi. De pe acum m-apucă groaza… Numai de-ar pleca mai repede. Apropo, pentru mâine dimineață să mai pregătești câteva „sticle galbene. Ai văzut ce bine a ținut figura? Ca

să vezi, dom'le, ce poate ieși din citronadă, oțet, scorțișoară, piper… Și ce i-ai mai pus, Costache?

— Parcă eu mai știu ce i-am mai pus, nea Mișule? De toate. Numai să fie galbenă și afurisită la gust…

O problemă cu coadă

— Alo, garajul?… Tovarășa Olga la telefon. Dă-mi-l pe nea Mititelu!… Am mai spus, dragă, cine sunt: tovarășa Olga, secretara șefului… Bine, aștept… Nea Mititelu. Ascultă aici! Ai cumva de lucru la mașină?… N-ai. Foarte bine. Fii atent! Te urci rapid la volan și te duci, știi dumneata unde, că s-a rezolvat problema și trebuie adusă la șefii… Cum nu înțelegi, dom'le? Am spus foarte clar. Pleci imediat cu mașina acolo… Nu, dragă, nu acolo! Dincolo, mai departe… Mai departe, mai în colo… Ei, fir-ar mama, mă-sii, măi omule, că la toate prostiile te duce mintea numai când e vorba să pricepi ceva mai serios și strict confidențial, nu te prinzi de loc, bre… Să-ți spun mai pe șleau? Cum să-ți zic de-a dreptul? La telefon? Prin centrală? Fii, dom'le, serios! N-o știi pe aia de la centrală? Vrei să se afle? Că odată aud frații de problemă și se găsește unul mai iute de picior și ți-o umflă cât ai clipi Hai. Să te-ajut I Ascultă aici (cântă): „Barca pe valuri plutește ușor…" Acum ai înțeles unde să te duci?… Nu. Dragă, nu în Dunăre! Ce să cauți acolo? Numai în Dunăre este apă? Numai pe Dunăre poate să plutească o barcă ? Hai. Gândește-te mai adânc ! Hai. Că ai ajuns într-a unșpea la fefe. Vino mai la obiect !… Așa. Oști pe aproape: și pe râu plutește barca. Și pe Siret, numai că nu la ăsta mă refeream eu acum Mai caută, mai caută… Asta-i ! Pe lac! Asta era iar acum te gândești dumneata la care lac ne referim noi în momentul de față… Din județul nostru. Bineînțeles. Or, ce-i județul nostru? Finlanda, țara celor o mie de lacuri? Nu. Fiindcă noi n-avem decât cinci, iar dintre ele doar unul singur — mă înțelegi? — este mai mult decât foarte important… Ei. Te-ai dumirit? Iar dacă ai priceput, nu care cumva să-i zici lacului pe nume. Mă lași doar a-nțelege că te-ai prins și atât… Altfel, se dumirește aia de la centrală… Așa, așa… Nu la Mărgică, dragă mai aproape. Unde-ai fost dumneata când s-au declinat și alte probleme… Bun și ăsta, dar nu acolo te trimit eu acum. Te-am solicitat, e adevărat, dar pentru

alte sarcini. Din altă specie…Așa-i, mă omule, lacul cu probleme! Asta-i I Vezi că n-a fost greu? Te duci, așadar, la lacul ăsta cu probleme, ajungi, dai de șeful lui de acolo, știi dumneata cum îi zice, și-l întrebi în legătură cu problema pentru șeful nostru. Spui că te-am trimis cu s-o iei și să i-o duci acasă! Și el o să ți-o dea… Dacă-i spui că-i sarcină să ți-o dea, ți-o dă! Pe urmă te uiți la ea cum arată, iar dacă-i prea mică, îi dai cu ea în cap! Cu problema, adică… Bineînțeles, să fie mai lunguță, să-i iasă măcar coada din tavă… Oricum, sub două kile nici nu discuți…Cum, ce faci? Păi, nu-ți spusei? îi dai cu ea în cap…Cum ai să te prezinți cu o nenorocită de problemuță, care nu-ți ajunge nici de-o saramurică?… Așadar, te uiți, o cercetezi, vezi cum îi învelită, să aibă — ca să zic așa — și față comercială. Fiindcă de acolo o duci direct la șefu' acasă! Deci s-o aranjeze el frumos în celofan, s-o pună în ceva, într-o plasă, că doar n-ai să umbli cu problema în văzul lumii… Găsește el ceva: o mapă, o servietă… Așa, o servietă ar fi tocmai nimerită. Când ai să urci cu ea în blocu' șefului să creadă vecinii că-i duci tovarășului felurite dosare de lucru pentru acasă. Ce-ar mai fi? Cred că nimic. Vezi să fii înapoi până la trei, poate se mai ivește ceva… Ce-ai, dragă?...Iar ești nelămurit? Cum adică să-ți spun la care șef s-o duci? La șeful dumitale. Al nostru… Ce-ai. Nea Mititelule? Ai bolunzit? Cum adică: ai șefă? De când ai șefă?… Ce face? Nu ești nea Mititelu? Dar cine ești, dom'le?… Grigore? Ce confuzie? Care confuzie ? Îți permiți să-ți însușești sarcini străine să iei problemele altora? Rușine!… Măi. Nea Grigore, nu fi, dom'le, parșiv cu mine. Acum ai aflat, ai aflat! De dumneata nu mă feresc, dar dacă tot te duci la lacul ăla foarte important, ia-l dragă, și pe nea Mititelu cu dumneata. Să-și rezolve și el sarcina pe care o are, că-i scrisă în planul de muncă și cu asta nu ne jucăm… Hai, servește-mă, că pe urmă iar țipă șeful la noi că suntem niște neisprăviți… Bine și n-ai grijă: vorbesc eu cu șeful de acolo să-ți caute și dumitale o problemă… Știu, șmechere, că la o adică ai putea să rezolvi și probleme mai grele, dar nu-i cazul ! Deocamdată, nu-i cazul… Ce bani? Care bani? Dar ce? Aici suntem la piață? De unde-o scoseși pe asta cu banii?… Măi omule, n-ai înțeles nimic… Dom-le, dumneata vorbești serios?… Nu, nu, eu n-am mărunți. Nici șeful… Ce chestie, dragă? Să vezi ce-o să se-nfurie șeful când o auzi! Să vezi ce-o să mai drăcuie… Și în capul

nostru or să se spargă toate, știu eu. O să spună că n-am știut noi să punem problema așa cum trebuie… Ce chestie, dom'le ! Auzi dumneata? Cu bani! De când cu bani?…

P + 4

În zorii zilei de vineri 21 a.c., lângă blocul Cs29 a fost găsit un bărbat — brunet, 1,75 m înălțime, fața lungă, ochi tulburi — în stare de inconștiență. Dus la spitalul de urgență, s-a constatat că: 1. Respectivul era în avansată stare de ebrietate; 2. Fusese bătut măr, serioase urme lăsate de un obiect contondent descoperindu-se pretutindeni pe corpul victimei, mai puțin în lumina ochilor și în urechea interioară. Comisia de judecată a unității în care era încadrată persoana a încheiat o informare:

„Numitul Gogu Tulearcă, constructor la I.P.M.C.S., căsătorit, tată a patru copii, cu domiciliu] stabil la blocul Csl-l, ap. 17. Se întorcea în seara zilei de joi 20 a.c. de la bufetul „Ultimul leu", unitatea 15 a T.A.P.L., cum i se spune oficial — din micro 56 B. Respectivul de clară că acolo a servit patru rânduri de țuici bătrâne mici împreună cu un tovarăș de echipă. Gugă Petre.

Cele patru rânduri de țuici bătrâne mici le-au început la cinci după-amiază și le-au terminat la nouă scara, cum declară ospătarul Ion Timpău, reieșind că s-a consumat câte o țuică bătrână și mică pe oră. Amănuntul este deosebit de important pentru a determina dacă la ieșirea din bufetul „Ultimul leu" cei doi se țineau bine, binișor sau deloc pe picioare. Părerea expertului este că se țineau așa și așa, tovarășii din echipa lui Gogu și Gugă declară însă că respectivii, recunoscuți ca abonați conștiincioși și cotidieni la „Ultimul leu". Au înregistrat și performanțe mult mai răsunătoare, precum trei jumătăți de vodcă extra-în două ore, cu păstrarea echilibrului pe schelă vreme de două minute într-un picior.

Din faptele de mai sus reiese că respectivii Gogu Tulearcă și Gugă Petre se puteau ține pe picioare și o apucaseră cu succes pe drumul cel drept spre casele lor. Iar faptul că ei în acea seară de joi 20 a.c. Au băut numai patru rânduri de țuici bătrâne și mici se explică, conform depoziției lor la dosar, prin aceea că amândoi aveau a doua zi dimineață ședință și nu doreau să lipsească mai ales că ședința

avea ca temă: „Comportarea pe șantier în lumina îndeplinirii sarcinilor de producție”.

Conform declarațiilor, Gogu și Gugă au trecut cu bine și de cel mai dificil punct de pe traseul lor către casă: traversarea bulevardului Constructorilor, arteră cu intensă circulație — patru piste pe fiecare sens, tramvaie și numeroase linii de autobuze. În jurul lui 21,45 cei doi depășiseră în siguranță și stația autobuzului 17.

Că au trecut și de acest punct ne-o confirmă tovarășele Chirvase Anicuța și Țolea Maricica, ce se aflau în acel moment în stație, întorcându-se de la numita Mândru Janeta, ce desface borș proaspăt, doi lei litru, autorizație or. 41/1972. Cele două martore confirmă faptul că numiții Gogu și Gugă se țineau binișor pe picioare, părerea tovarășei Chirvase fiind că Gugă se ținea mai bine, iar a tovarășei Țolea că Gogu se ținea mai prost, existând necesitatea evidentă de a fi sprijinit din când în când, ori de câte ori devia de la linia dreaptă.

Familia lui Gugă Petre confirmă mai departe că respectivul și-a făcut apariția în jurul orelor 22 — 22,15, fiind foarte trist și abătut, deși, normal, ar fi fost să aibă o altă stare sufletească. Dar, în ciuda acestei indispoziții, numitul Gugă Petre nu a provocat daune în rândul familiei sale, mulțumindu-se să exprime câteva în jurii la adresa mamei și a celorlalte rude ale soției, să încerce apoi a pune mina pe cei doi băieți cu scopul – cum afirmă dânsul — de a-i săruta pe frunte, obicei îndătinat în familie. După aceea a realizat o tentativă de lovire a soției, încercare neizbutită fiindcă tovarășa Gugă — având probabil o vastă experiență în materie — a fost deosebit de ageră și a fentat la vreme. Palma dată în gol l-a dezechilibrat pe numitul Gugă, obligându-l să cadă pe covorul cel bun din sufragerie, unde a și adormit pe dată. Însă, după declarațiile sale, s-a culcat devreme pentru a nu întârzia la ședința de a doua zi dimineața. Cum-necum, reiese că lucrurile se desfășurau normal în jurul orelor 23, respectiva familie dormind dusă în unanimitate.

Nevasta tovarășului Gogu Tulearcă și cei patru copii l-au așteptat cu sufletul la gură până către orele 24, mai ales ca între timp la ușa tovarășei Tulearcă a apărut una dintre femeile cu borșul din stație, tovarășa Chirvase, care a informat-o că bărbatul ei se afla în urmă cu câtva timp pe bulevard, bine dispus, de gât cu Gugă, amândoi

cântând o melodie din repertoriul lui Gică Petrescu. N-am putut afla titlul cântecului. Auzind aceasta, tovarășa Tulearcă s-a exprimat că de va mai vrea golanul — respectiv, tovarășul Tulearcă — să vină acasă singur ori în mașina miliției, să vină, dar ea n-o să facă un pas pentru a-l transporta în interiorul blocului și apoi la etajul patru, unde era situat apartamentul. După spusele tovarășei Tulearcă, dânsa l-a așteptat totuși până la orele 01, dovedind astfel că-i este suficient de credincioasă. Apoi a stins lumina și s-a culcat.

Urmând itinerarul deplasării tovarășilor Gogu și Gugă, reiese că la blocul Cs43 ei s-au despărțit, pupându-se și îmbrățișându-se lung, Gugă luând-o spre casa lui — situată în blocul Cs25 — iar Gogu spre a sa, blocul Csl4. Din câte a putut ulterior relata numitul Gogu Tulearcă, dânsul a mers ce-a mers, după care a ajuns, a urcat la etajul patru, printr-un efort de voință lăudabil, a sunat, ușa s-a deschis, persoana ce a făcut gestul fiind de sexul feminin. Apoi Gogu a intrat cu curaj și cu piciorul stâng, pregătindu-se să se așeze la somn, efortul depus și ședința ce se anunța pentru a doua zi fiind motive suficient de solide în justificarea hotărârii sale. Conform declarațiilor lui, avea cele mai pașnice gânduri și nicio altă dorință decât aceea de a se culca pe dată. Nu mai că cineva bărbătesc dinăuntru a fost de altă părere, manifestând tendințe ostile și beligerante la adresa pașnicului tovarăș Tulearcă. Același cineva — asta fiind ultima informație ce-am putut extrage de la numitul Gogu a ridicat mâna în care avea ceva lung și rotund, lovind. Tovarășul Gogu precizează că după aceea s-a trezit la spital, momentul ieșirii din starea de inconștiență în care-l introdusese personajul masculin aducându-i liniștea sufletească necesară, dumnealui fiind foarte bucuros ori de câte ori doctorii îi dădeau concediu medical, din motive de pescuit, sport ce are nevoie de timp pentru a se desfășura în bune condițiuni și cu pasiunea corespunzătoare.

Investigațiile întreprinse pentru descoperirea celui care l-a lovit pe tovarășul Gogu Tulearcă ne-au pus în fața unui dificil examen. Au fost necesare cercetări mi nuțioase, din bloc în bloc, pentru a stabili ruta exactă parcursă de numitul Gogu din momentul despărțirii de Gugă și până la intrarea în acel apartament, pe care greșit l-a interpretat dânsul ca locuința sa. Din motive de întuneric și de blocuri ce seamănă între ele mai abitir ca picăturile de apă ori ca vrăbiile

înșirate pe sârma de telegraf, de nu le poate deosebi nici măcar unul treaz, necum un tovarăș în stare necorespunzătoare. Precum cea a tovarășului Tulearcă.

În final s-a stabilit că respectivul Gogu a sunat la ușa apartamentului 17 de la blocul Cs29, lângă care a fost găsit în starea descrisă mai sus, apartament unde locuiește familia Bute, compusă din două persoane: dumneaei — casnică, Violeta, 23 de ani. Brunetă. — și dumnealui — Bute Ovidiu, 41 de ani, tehnician la I.S.E.T.U.C… blond, gelos, efectuează mult teren, dese deplasări și muncă de noapte, are astenie și nevroză, cu internări repetate în spitale și sanatorii de boli nervoase, emite cuvinte nepotrivite la adresa soției, fără a le putea re produce aici, deși le știm în amănunt. Ancheta printre vecinii familiei Bute a dezvăluit că respectiva Violeta are obiceiul, pe care nu-l comentăm acum, de a aduce în casă feluriți tovarăși mai tineri, în timpul cil lipsește soțul. Drept care în ultima vreme tovarășul Bute deschisese război aprig împotriva acestor tovarăși fără experiența vieții, pentru a le demonstra că În ciuda vârstei, tot dumnealui este mai tare, ca să nu mai vorbim că se afla și în dreptul său în calitate de soț legitim, certificat de căsătorie seria Pm nr. 017539861.

În seara de joi 20 a.c., numitul Bute revenise inopinat acasă și era în așteptarea eventualilor combatanți mai tineri, bănuind el că dânșii trebuie să apară din moment în moment, după cum i se bătea ochiul drept și urechea stângă și după cum se perpelea nevastă-sa, rugându-l din suflet să iasă de urgență amândoi la plimbare. Afară fiind și cer senin și orele aproximativ 23 – 23,15. Iar dânsa a mai spus că nu contează că-i noapte fiindcă alături de el nu-i este frică de nimeni și nimic pe lumea asta. La refuzul soțului, tovarășa Violeta a schimbat tactica pândind soneria și ușa de la intrare, din dorința de a fi mai iute de picior în caz de vizită. Și, după cum știm, a intrat tovarășul Gogu, în starea descrisă. Numitul Ovidiu Bute a declarat că a stat în cumpănă înainte de a lovi; s-a decis abia atunci când tovarășul Tulearcă s-a adresat soției lui cu vorbele “Ce mai faci, porumbițo?”

Obiectul cu care s-a realizat bătaia este un instrument de bucătărie, numit în popor făcăleț: lungime 71 cm, grosime 4 cm, greutate 1753 gr. Numiții Bute Ovidiu și Violeta au declarat că n-au

numărat loviturile aplicate tovarășului Gogu, dar, conform aprecierilor soției, ca mai lucidă, acestea puteau fi în jur de 30 — 40, după care, la sesizarea nevestei nevinovate — de data aceasta! — au sosit mai mulți vecini ce au izbutit să-l scoată din raza făcălețului pe respectivul Gogu. Apoi l-au transportat afară, la aer, și l-au rezemat de partea posterioară a blocului. În jur fiind și niște tufe de iasomie, flori care, după spusele dumnealor l-au adormit de tot pe tovarășul, de-ți era mai mare dragul să-l privești, afară ieșind între timp și Luna.

În concluzie, cei doi beligeranți au declarat în fața noastră că s-au împăcat contra unei mulinete străine, trei bețe, cinci cârlige și o cutie de râme, donate din inimă de tovarășul Bute tovarășului Gogu.

Pepsi sub orice critică!

Sticlele cu pepsi așteptau cuminți în navete. Să tot fi fost douăzeci de navete. Alături, în jurul unei mese, în picioare — cinci bărbați. Localnici. Iar pe masă, în ghesuită la repezeală în magazia restaurantului — sticle de pepsi. Unele golite, altele așteptându-și rândul.

În preajma Anului Nou, comuna primise pepsi. Era acesta un nou semn al urbanismului care bătea la ușă.

Evident marfa fusese concentrată la restaurant, iar efectuarea celui dintâi control al produsului revenise celor cinci bărbați.

— Dom’ne stați așa! Acum dau eu un rând! se pre cipită bărbatul Trei. Nu se poate! E rândul meu Grigore, mai desfă fo’ zece, cinșpe!

Grigore se conformă ordinului primit și cu o iuțeală demnă de marile restaurante de pe litoral, săltă capacele la încă un vraf de sticle, îngrămădindu-le în același timp sub masă pe cele goale…

— Mă oameni buni, se vârî în vorbă și bărbatul Doi, când te gândești că neam de neamul nostru nu bău de-astea… Păi, eu dacă-i aduc pe ăl bătrân. Nici nu pune gura pe ele… Una, că pișcă al dracului la limbă, iar a doua — fiindcă te umflă, mă fraților !

— Acuși mai faci și mofturi. Îl apostrofă bărbatul Unu. Dacă te umflă la burtă de ce bei? Nu bea! Ce, te-am rugat noi să bei? Așa-i la oraș, tovarășu’! învață-te cu greutățile !

— Da’ uite, că se terminară iar, observă bărbatul Patru. Nici n-ai ce-alege din ele. Mititele ale naibii ! Mă Grigore, ia mai dă, mă, câte-

un rând ! Da’ pune dracului mai multe de căciulă, fiindcă de prăpădite ce-s ne trezim în pană de… Cum îi spune?

— Pepisic, tovarășu’ ! completă scârbit bărbatul Unu. Halal ! Bei și nici nu știi ce bei…

Și Grigore mai aduse un rând, ceva mai mărișor decât cel dinaintea lui. Sticlele băute fură iar înghesuite sub masă, una lângă cealaltă, de parcă erau un pilc de stânjenci rebegiți de frig. Fiindcă în magazie se făcuse și cam rece.

Așa că oamenii își mai îndesară cușmele pe cap. Își strânseră cojoacele la piept și o porniră mai departe.

— Mă, frate, dar ce nu-mi place mic la băutura asta, filosofă din nou bărbatul Doi. e că în loc să te-ncălzească, mai rău te răcește. Tot mai bună ar fi fost țuica noastră, trasă de trei ori…

— Ce știi dumneata ! Efectul vine mai târziu. Dom-le! nu se lăsă bărbatul Unu. Treabă de oraș. Nu e ca la țuica noastră: nici n-ai apucat bine s-o duci la gură și, gata, ai și luat foc ! Asta te-aprinde încetul cu-ncetul…

— Mă rog, așa o fi, încetul cu-ncetul, dar judecă și dumneata, tovarășu’, bem noi într-o părere, cam de vreo trei ceasuri, iar cu un simt nimic. Decât că-s umflat ca o bute… completă bărbatul Doi.

— Uite, ce-i, tovarășu’, se cam înfurie bărbatul Unu.

În loc să apreciezi că te afli printre cei aleși să deguste pentru prima oară acest produs, poposit în comuna noastră natală, văd că ai o atitudine care nu cadrează…

Stiva navetelor scăzuse simțitor. Să mai fi fost vreo două, trei. Se mai micșorase parcă și temperatura în magazie, pe măsură ce frigul nopții de iarnă de-afară pătrundea în incintă. Conștiincios, Grigore mai aduse un rând, mărind în același timp pilcul de stânjenei rebegiți de sub masă. Ba, între timp, alte și alte pâlcuri răsăriseră în cotloanele magaziei, mereu mai mult aduna rea de acolo semănând a ieșire câmpenească…

— Ar mai fi puțin și le gătarăm, rosti cu noduri bărbatul Doi. Nu fuseră chiar rele, mai adăugă apoi, încercând să dreagă atitudinea de mai înainte.

Grupul de bărbați nu îndrăzni să mai rostească nimic. Neștiind ce atitudine va adopta nr. Unu. Acesta, însă, pe parcursul ultimelor rânduri se cam închise în sine. Bea și tăcea. Golea cel dintâi sticlele,

cu mișcări precise, executând parcă o sarcină de rutină, fără a mai comenta nicicum gestul. Singur, bărbatul Doi spărgea din când în când tăcerea, în tentativa lui disperată de a reintra în grațiile fruntașului de-alături.

— Nici nu fuse așa de greu. La o adică, am fi putut bea încă pe atâta. Că doar suntem oameni în putere, nu niște mămăligi!…

În loc de răspuns, bărbatul Unu îl chemă autoritar pe Grigore.

— Mă, ia dă-mi județul la telefon!

Grigore ridică iute receptorul unui aparat rătăcit printre sticle, navete și butoaie, și începu s-o frece pe centralistă.

— Hai, Maricico, hai, mai iute, că se supără tovarășu'! Hai, c-ai să vii la mine după măsline, și-o să mă fac că plouă… Dă-mi mai repejor județul! Dar ce mama dracului tot fac ăia acolo de-s ocupați? Spune-le că aș teaptă tovarășul cu paharul în mină. Intră peste ei ! Hai, Maricico ! Gata? Gata… Aveți județul, tovarășu'…

— Județule, dă-mi-l pe tovarășu' Stănculoiu I Da, da, tovarășă duduiță, pe tovarășu' Stănculoiu care se ocupă de comerț… Tovarășii Stănculoiu?… Da, da, noi suntem… Uitați despre ce-i vorba. Cunoașteți că ne-a sosit un transport de pepisic… Așa, așa. Numai că s-a ivit o problemă… S-au sesizat și oamenii… Au venit la noi să se plângă… Spun dumnealor c-ar fi răsuflat, adică nu mai are deloc tărie! Cum cine? Pepisicul, tovarășe Stănculoiu. Adică, nu te-mbată, tovarășe Stănculoiu, cum s-ar zice la noi la țară… Nu te-mbată neam ! Am verificat și noi ! Ba, un tovarăș de-al nostru ne-a raportat că a consumat câteva navete și nimic! A rămas treaz ca toți trejii, deși era programat să se-mbete… După atâtea sticle… De aia vă rugăm noi să aveți în vedere pe viitor, să ne dea și nouă de-ăla bun'… Că ce, adică dacă suntem de la țară să primim de-ăsta trezit? Ca mâine, poimâine ne face și pe noi oraș, așa că-i musai să fim tratați ca la oraș, omenește. Că dumnealor voiau să vină personal la județ să reclame calitatea pepisicului… Dar i-am liniștit noi… Cu condiția să nu se mai repete… Așa, așa… Mă bucur c-ați înțeles. Exact. Să aibă ceva grade în plus! Mă rog, n-avem pretenția să fie cât țuica noastră, dar oricum… Mulțumim frumos, iar când o să mai veniți prin părțile noastre, să mă căutați. Neapărat! Poate ciocnim un pepisic împreună… Dar de-ăla bunu'.Să trăiți, tovarășu' Stănculoiu!

Și bărbatul Unu puse tacticos telefonul în furcă, privind către ceilalți bărbați, muți de admirație, față de punerea la punct săvârșită chiar sub ochii lor.

— Dar ce credeau dumnealor! continuă perorația bărbatul Unu. Ce, dacă suntem de la țară au dreptul să-și bată joc de oameni? Gata ! S-a terminat! Trebuie să intrăm tare-n ei! Grigore! Ia dracului poșirca asta de-aici și vino cu niște zaibăr d-ăla negru, ca sângele — de urs. C-am înghețat de tot cu pepisicul lor!…

Sub același soare

Lume multă în autobuz. Și de toată mina muncitori, funcționari, gospodine, băieți și fete îndreptându-se ori întorcându-se de la plajă. Asta în cursul zilei, deoarece dimineața cu totul alta era situația. Mașinile apăreau pe străzi la orele cinci, iar în câteva minute stațiile se umpleau de oameni. Îi cunoșteai dintr-o ochire că-s muncitori. Așteptau tăcuți, fiecare cu gândul la treaba din acea zi. Mulți se treziseră ceva mai devreme decât trebuia. Din felurite motive, între care se afla și ce! legat de aglomerația din autobuze către ora intrării în schimb.

Urcarea în mașină prilejuia scene amuzante, din care nu lipsea ceva din joaca de copii, rămasă mult în urmă.

Pentru câteva secunde fața li se ilumina de o adiere venită de departe, iar bărbații potoliți de adineaori că pătau viață, multă viață, ghiontindu-se fără multe mena jamente, spre disperarea puținelor femei aflate acolo la acea oră. Societatea fiind aproape exclusiv masculină, vorbelor nu li se punea defel frâu.

— Mă al’ Făiniță, ți-o cusut, dom’le, nevastă-ta butonii de la nădragi? Aceia de ți-i smulsese ieri dimineață în autobuz. Că așa ai fost tu o viață întreagă: la nădragi ți s-o nimerit partea cea mai slabă…

— Și te-o crezut, mă, că ți i-ai rupt pe chestie de frână, ori ați avut niscaiva alte explicații?

Cel vizat, alu’ Făiniță, răspunse pe același ton, aruncând în replică alta mai hazoasă către cei care-l înțepaseră adineaori. Apoi vorbele prinseră a curge către treburile fabricii, pe măsură ce autobuzul se apropia de ea.

Oamenii intrau deja în atmosferă, iar vreo doi chiar se și porniseră pe ceartă din pricina unor piese pe care cel de la sculărie nu voia să le execute pentru celălalt, de la asamblat, deși maistrul…

— Cum, mă, nu v-a dat vouă maistrul comandă?

— Nu ne-a dat nimeni, dom'le! Ce mă tot bați la cap cu piesele alea?

— Cum, mă, n-a venit maistrul Dodu cu comandă la noi? repetă cel de la asamblat. C-am văzut eu cu ochii mei când a primit hârtia de la inginer și-o băgat-o în buzunar…

— Măi, omule, dacă-ți zic eu că n-a venit, apoi să știi că n-a venit… Parcă numai asta o fi băgat în buzunar maistrul ăla al vostru…

— De ce vă legați de om, mă, puțoilor? sări un altul mai în vârstă. Că bătrânul poate să vă fie tată, fir-ați voi să fiți de neisprăviți ! Uite, dom'le, de la o discuție ca asta. În vânt, îi ies omului vorbe…

— Dar ce-am spus, dom'le? Ce-am spus?

Către orele șase și jumătate, șapte fără un sfert apăreau și funcționarii și cu gentuțe și mape, alături de cu conițe subțiri și țepoase, cu buzele abia vopsite. În direcția uzinei treceau și mașini mici. Unele opreau ga lante, mai luau pe cineva cunoscut, autoturismul se chinuia copleșit de cucoanele ce năvăleau primele înăuntru, în virtutea dreptului de prioritate ce-l dețineau.

De cealaltă parte a străzii, stația de întoarcere se umplea de oameni ieșiți din schimb. Iar între muncitorii ce trudiseră toată noaptea și femeiuștele cu gen tuțe ori tovarășii funcționari se nășteau diferite dialoguri, care de care mai curioase:

— O să trec mai târziu pe la dumneavoastră, tovarășu' Clătici Poate-mi dați astăzi adeverința aia…

— Cine știe, dragă? Să vedem, să studiem…

— Ce să mai studiem, tovarășu' Clătici? Ce mare filosofie să umblați la arhivă? Acolo scrie tot, c-am plă tit doar atâția ani cotizație. Iar fără adeverința asta, pierd opt ani de muncă. Ce-i puțin lucru?

Tovarășu' Clătici se consideră ieșit din discuție. Privea doar preocupat în direcția de unde trebuia să apară autobuzul, jenat la culme că-l întâlnise pe ăsta, Crăciunescu C. Ion. Care-l bătea la cap de-o săptămână cu adeverința lui…

— Ce, mă Ioane, nu vrea să ți-o dea? Păi, du-te, omule, la director. Sau la partid. Să-l scuture pe adormit' ăsta I Că de când o venit el în birou, nu te mai poți înțelege cu nimeni. Ah. Să-l am eu numai o săptămână la mine-n brigadă… Dar știi, numai o săptămână. Ca acum. În tura de noapte…

Funcționarii nu se împingeau așa de tare la urcarea în autobuz. Cocoțate pe scară două cuconițe, susținute din spate, cu atenție specială și multă seriozitate, de către un bătrânel în prag de pensie, continuau convorbirea începută jos:

— Auzi tu, dragă, ce i s-a întâmplat lu; madam Miaotă…

— Care Miaotă, dragă?

— Aia de l-a lăsat pe Popovici de lucra la cadre…

Aia cu părul roșu, tu ! E, asta-i bună ! Să n-o știi pe madam Miaotă… Nu se poate !

— Aia care-a stat ascunsă în lada cu cartofi de pe balcon când l-a prins pe Aurică Popovici cu Zița Mafiei de la contabilitate?

— Da, tu, aia! Vezi c-o știi… Dar ascultă numai ce tărășenie? Asta al ei de-acum, tovarășu' Miaotă, știi că are un ochi verde și celălalt galben. Or, la o ședință, unde tovarășu' era în prezidiu…

— Fugi, tu! A ajuns Miaotă în prezidiu? începe să urce și ăsta…

Se zic anecdote, tragedii, romane și nuvele, schițe și povestiri, anecdote și bancuri cu și fără perdea, de sticlesc ochii.

Un întârziat, furios că iar nu l-a trezit la timp nevastă-sa, deci pornit deja pe sexul feminin, face praf cu ciudă câteva perechi de ciorapi.

— Nu fi măgar, mă, tovarășu'! C-abia azi dimineață i-am pus prima dată, se face foc una dintre victime.

Tovarășul, însă, înaintează imperturbabil și fără noi mă, cu gând să sfarme până la capăt cât mai multe perechi, deși i se pun împotrivă alte și alte reproșuri, ce instigă chiar la luptă fățișă…

— Dar arde-i, dragă, una peste ochi boului ăla cu șapcă! Cum își permite să fie așa de animal?

Un funcționar fățos, cu pielița albă a obrazului bine îngrijită, ia atitudine…

— Hei, tovărășelule, fii foarte atent cum te porți, că te chem la noi, la sindicat, și n-o să-ți fie deloc moale! N-auzi, dom'le? Cu dumneata vorbesc. Da, da. Cu dumneata…

Omul cu șapcă îl privi numai o fracțiune de secundă, după care își continuă înaintarea. Nu se potoli până nu ajunse în față, lângă șofer. O tânără ce ocupase primul scaun, îi cedă imediat locul, socotind că-i spre binele ei să nu se pună cu nebunul. Și astfel, de îndată ce omul se văzu așezat, incidentul se stinse.

După șapte și jumătate autobuzele se goleau brusc, șoferii trăgeau pe dreapta, se adunau cu ceilalți de pe sensul opus și făceau pauză de masă, vorbind de-ale lor.

Pe la opt, opt și jumătate, alți călători plecau spre plajă băieții și fetele orașului ori se grăbeau spre piață gospodinele întârziate.

— Al meu, dragă, nu-i deloc pretențios. Poți să-i pui înainte și pâine cu ceapă că tot nimic nu zice…

— Ai noroc, madam Brânzei, dar la mine-i cu totul altceva… Odată, m-a sculat la miezul nopții — că venise târziu din schimbul de după-amiază — de m-a pus să-i fac papanași. Și n-aveam smântână, auzi dumneata !

Că fără smântână nu-i plac. Iar mai departe nu-ți mai povestesc ce tărăboi a ieșit. Că-mi venea să-mi fac va liza și să plec la mama…

— Te-a bătut, madam Pricolici?

— Dragă, cum să-ți spun? Depinde ce înțelegi prin bătaie. Că al meu nu-i zi de la Dumnezeu să nu mă dezmierde cu o palmă, două… Dar să mă lovească așa. Să cad în nesimțire, asta, de ce să mint, nu mi s-a întâmplat niciodată… Am totuși bărbat bun!

— Ia, uită-te la aia mică alu’ madam Stroiescu cu cine umblă… Și nici n-a terminat liceul! Dezmățatul ăla trebuie să fie student, că numai ăștia și-atârnă cruci de gât ca papistașii…

— Ce student, madam Brânzei ! Asta-i Culiță Mangâru, bandit’ ăla care-a nenorocit-o și pe-a lu’ madam Armașu, de-a născut fata doi gemeni…

Băieții și fetele mergeau la plajă. Lasă că erau și foarte tineri. Te uitai, de pildă, la copilele astea ce curaj le apucaseră să se dea în vorbă cu fel de fel de indivizi.

— A bătrână s-a lăsat greu astăzi! A ieșit numai cu-n pol. Zice că s-o-ntind la muncă. Dar ce-s fraier?! Să mă scol cu noaptea-n cap! Și-acolo la uzină aud că-l tare cald și-o gălăgie, dom’le, când bat ciocanele alea…

— Vai, Geo! Ce tare ești tu I Ai mei, la fel, dragă, cu facultatea. Medicină și iar medicină, altceva n-aud cât e ziulica de mare. Zice tata: „Da' un te duci, fătucă, în toate diminețile?" „La bibliotecă, papa!" i-o întorc eu. „Și-acolo te-ai bronzat așa?" nu se lasă el. Noroc de mama: „Dar mai dă-i pace, omule ! N-o mai sâcâi atât, că-nvață fata anatomia pe viu…"

Treburile se-ncurcă rău de tot după-amiaza, când se-ntorc de la muncă cei din schimbul de dimineață, iar de la plajă băieții și fetele șic ale orașului. Privindu-i așa, dintr-o ochire, cum îs de bronzați la chip, nu poți să-i mai deosebești parcă pe unii de ceilalți. Obosiți deopotrivă, însă din motive diferite, așteaptă reîntâlnirea cu casa.

— Ia zi, Costache! Câte piese-ai scos azi?

— Mai lasă-mă, nea Alecule! Iar începi? Ce? Dumitale nu ți s-o stricat niciodată mașina? Nu mă mai necăji că-s destul de amărât și-așa…

— I-auzi, darling, sări un pușțan spiritual foc, întors de la plajă. Ăstuia i s-a stricat mașina… Tu cum stai?

— Nu fi porc, măgarule! sări în apărarea celei vizate cea mai bună prietenă a ei. Că-i spun lu' Ticu și te-așteaptă deseară la cotitură de-ai să uiți cum te cheamă când ți-o scăpa una-ntre sprâncene…

— Măi, copii, măi! Dar de ce vă certați voi așa, mă? Că de bine vă e bine. Vă dau bani tăticii și mămicile voastre, vă fac hăinuțe… Acum când veți ajunge acasă găsiți mâncarea gata…

— Ia ascultă, șefule! Ce-ar fi s-o mai frânezi cu morala, că nu ține… Destul mă toacă la cap ăl bătrân. Mă car în autobuz să fiu lăsat în pace. Că ăsta-i mijloc de transport în comun și fiecare are dreptul să meargă cu el în liniște, dac-a plătit bilet. Iar eu am plătit…

— Cu banii lu' tat-tu. Mă. Vrea să zică nea Alecu. Acum ai priceput? De ce nu vii tu la noi, mă. Ăsta fățosu', că-n două zile îți aranjez eu ținuta de nu te mai recunoaște nici mă-ta…

Pușțiul impertinent își făcu loc spre coborâre. Semn că vrea să-nchidă iute discuția. Ceilalți l-au lăsat treptat în pace. Numai nea Alecu nu înceta să le zică băieților lui de la uzină felurite chestii, cu gând că-l vor auzi și cei întorși de la plajă.

— Măi să fie, dar îi dat dracului pușțiul, preciză el în loc de concluzie, scoțându-și șapca din cap. Cu gând să-și mai răcorească fruntea cu batista.

Fruntea-i era tăiată de-o dungă albă, acolo unde soarele nu putuse pătrunde din pricina acoperământului șepcii. Arăta destul de caraghios nea Alecu, așa, cu fruntea brăzdată. Mai ales că-i și plăcea să facă haz din pricina asta:

— Dar ce, dom'le! Parcă noi n-am făcut azi plajă?! Uite aici bronz de prima calitate…

Și privea cu subînțeles la băieții și fetele toropiți, de soarele ștrandului. Iar ei, puștii, socotind că nu face a-l contrazice pe bătrân. Tăceau mâlc. Și parcă nici chef de pupat nu mai aveau după toată tărășenia asta din autobuz. Că mai bine se-ntorceau pe jos și scăpau de gura ăstora de la fabrică…

— Crezi tu. Mișule. Că până la urmă nu te-ncadrezi? șopti puțin speriată o fetiță către partenerul ei, dotat cu niște plete spălăcite, impertinente și slinoase, ce-i atârnau blegite peste urechi.

— Nu știu, dragă. Însă de-am s-o fac, are să fie când oi vrea eu, nu babacul! Că el, zor-nevoie, să mă ia neapărat la el în secție. Iar eu, îți dai seama, n-am deloc chef să-l am șef și acolo. Destul mă bate la cap acasă…

— De noi i-ai spus ceva, Mișule? suspină tandru fata.

— Ce să-i spun, tu?! Păi, ce-i chip să mă apropii de el cu probleme dintr-astea? Știe una și bună: că nu-mi mai dă mâncare până nu pun osul la treabă… Acum, vorba vine că nu-mi dă, însă până la urmă n-o să am încotro și-o să fiu nevoit să intru undeva. Măcar să mai prind și vara asta. Că nu-i vezi, săracii, ce prăfuiți și arși de soare-s ăștia de la uzină…

— Chiar, dragule. Și când te gândești că-i același soare ca ăla de la plajă, filosofă neașteptat fata, strângându-se la pieptul lui crud, dezgolit ostentativ până la brâu. Să se vadă bine efectul îndelungatelor ore — de ștrand…

Ședința de Revelion

„— Tovarăși, în noaptea de Revelion vom fi împreună. Așa s-a hotărât. Am dorit să cunoașteți asta din vreme…

— Păi, lucrul ne bucură foarte mult, tovarășe director. Înseamnă că ceva începe să se schimbe în bine, dacă ați început să coborâți în mijlocul nostru…

— Și nu este vorba numai de mine, tovarăși. Va veni toată conducerea, așa c-o să avem timp berechet să…

— … să petrecem, să ne bucurăm de roadele unui an întreg!

— Dar să nu vedem numai roadele, tovarăși! Am avut și probleme. Unele lucruri mai scârțâie încă în munca noastră. De aici și decizia conducerii de a veni în mijlocul dumneavoastră pentru…

— … pentru a ciocni împreună un pahar, a ne cunoaște mai bine, luându-ne — firește — angajamentul ca, împreună, în anul ce vine, să…

— Fără sorcove, tovarăși! Se poate interpreta. Folosiți un limbaj mai simplu. Voiam să spun că vom folosi această noapte pentru o ședință operativă, de producție! Dar știți, una în draci, să bubuie!

— O să și bubuie, tovarășe director. Pocnitorile. La miezul nopții. Cât despre ședință, cred că glumiți… Așa ceva nu s-a mai pomenit. În noaptea de Revelion?! Și cu nevestele ce facem? Pe ele nu le aducem cu noi?

— Le aduceți, cum să nu? Dar le așezați mai în față, să ocupe primele rânduri. Așa n-o să avem probleme cu invitatul tovarășilor mai aproape de prezidiu…

— Dumneavoastră vreți să ne faceți o glumă, probabil. Ați uitat cred că întâlnirea de Revelion are loc la cantină… Vom sta la mese, n-o să mai fie cazul să invităm pe nimeni mai aproape de prezidiu… Cel puțin acum… Vor avea destul curaj oamenii. Și cu piftia, și cu curcanul, și cu celelalte…

— Ia stați puțin, măi tovarăși! Dar dumneavoastră ce v-ați închipuit? C-o să petreceți? Avem atâtea probleme și noi să-i dăm cu distracția? Bravo! Halal concepție!

— Păi, avem probleme nu numai din vina noastră, tovarășe director. Dacă ați fi coborât mai des în mijlocul nostru, să ne ascultați și pe noi, poate că…

— Uite că acum vin…

— Avem și vin din belșug. De la țară. S-a ocupat administratorul cantinei…

— Nu de băutură este vorba. Am zis c-o să sosesc în mijlocul dumneavoastră, iar împreună o să analizăm, o să dezbatem, vom face și un plan de măsuri, vom trage și concluzii, dumneavoastră veți

lua cuvântul, noi o să vă criticăm lipsurile și, uite așa, va trece noaptea…

— Și credeți dumneavoastră că nevestele noastre or să rabde una ca asta… Nu le cunoașteți !

— Or să rabde, iar cu ocazia asta își vor da și dum nealor seama ce-s alea ședințe. Că doar nu este prima oară când analizăm și dezbatem și…”

— … și mai scoală-te, Panaite, că-i târziu și trebuie să ajungem la petrecere! Hai, scoală-te. N-auzi? Hai, că ne așteaptă oamenii de la fabrică…

— Valeu, Maricică, ce vis am avut! Că nici în somn n-am liniște cu petrecerea asta… Tot stau și mă „în dese ce să le spun oamenilor. Că ședință, au dreptate ei. Nu pot să fac…

— Ce să le spui? Păi, le zici așa: la mulți ani ! Cu fericire și sănătate! Cum se spune în ocazii dintr-astea…

— Iar ei ce-o să-mi răspundă?

— Păi bine ar fi să-ți ureze și ei tot: La mulți ani…

În aceeași funcție…

— Și de nu mi-or răspunde așa?

— Atunci… adormi la loc și te visezi în continuare director.

Tănase și Camus

Un tânăr profesor vine de mai mulți ani la plajă în soțit de un voluminos studiu critic despre Camus. Într-atât sunt de nedespărțiți, el și cartea, încât amicii, când vor să-l caute, fac următorul raționament: „Camus este pe cearșaf, deci și Tănase — așa-l cheamă pe profesor – trebuie să se afle pe-aproape…” Cineva, auzind povestea, a îndrăznit să-i ceară tânărului intelectual o inevitabilă explicație:

— Cum se face, dom’le, că de-atâta amar de vreme, nu izbutești să termini cartea asta despre Camus?

Distinsul june l-a măsurat mai întâi pe îndrăzneț din cap până-n picioare, apoi, arborând un zâmbet superior în colțul gurii, a replicat prompt:

— Ești naiv, omule ! Dar nici nu mi-am propus s-o citesc… Cum de-ți veni să mă-ntrebi una ca asta? Vin cu ea la plajă din cu totul

alte motive. Mai întâi, fiindcă atunci când intru în apă, e nevoie să las pe cearșaf ceva greu; altfel mi-l zboară vântul. Or, cărțoiul ăsta legat în piele este tocmai ce-mi trebuie. Iar în al doilea rând, nu-i rău să se vadă și aici că-s intelectual. Fiindcă știi dumneata, pe plajă toți sunt de-un fel, adică-n slip: or, în această ținută este foarte greu să-ți pui în valoare inteligența, dacă nu recurgi la unele nimicuri semnifica tive. Eu l-am ales pe Camus…

Al 31-lea

La teatru se dădea operă. În premieră. Veniseră deja rudele regizorului, ale scenografului și dirijorului. Ale autorului n-au putut fi aduse, lucrarea fiind compusă de unul din străinătate, Verdi, a cărui adresă nu figura la secretariatul muzical. În schimb, fiecare artist distribuit — fie pe rol principal, fie în figurație sau în corp balet — primise sarcină de la conducerea teatrului să aducă cel puțin o rudă, masculină sau feminină, după caz, astfel încât să se creeze în rândul publicului și cu venita diversitate de sex. Că doar eram la teatru, iar nu la vreo adunare cu femeile, să fie numai sexul slab, sau la meci — să vină sexul tare…

Până la 19,30, ora începerii reprezentației, mai rămăseseră puține minute. Directorul adjunct împreună cu șeful organizatorilor de spectacole numărau de zor spectatorii. Nici nu le era foarte greu s-o facă, deoarece, oricum ar fi purces la numărătoare, ajungeau invariabil la 29. S-au tot zbătut ci să treacă de cifra asta, dar zadarnic: legile aspre ale matematicii se opuneau cu vehementă actului artistic. Fiindcă — uitasem să precizez — spectacolul nu putea să înceapă decât cu minimum 31 de spectatori. Cifra reprezentând a zecea parte din numărul cârligelor de la garderobă plus unu. Ușor de calculat…

Pentru a depăși fatidicul 29, conducerea a ordonat o expediție pe trei direcții: parcul vecin, liceul de fete, vecin, de asemenea, și stația de autobuz din apropiere.

Fiecare traseu urma să aducă cel puțin cinci spectatori, fixându-se și un premiu pentru cei mai întreprinzători, care aduc șase… După un sfert de ceas expedițiile s-au întors plouate. Nu izbutise, parțial, decât cea plecată la liceul de fete, care capturase eleva de seitviciu,

celelalte fete fiind duse. Afară dând și frunza… Așadar, se făcu seră 30 de spectatori…

Atunci a apărut Dănilă Prepeleac. Nu cel din poveste, altul, cu totul neînsemnat. Până în acea seară. A apărut meteoric, când nimeni nu mai spera la nimic, când artiștii se săturaseră de cită bâză jucaseră în culise, așteptând ridicarea cortinei. Iar conducerea de câte calcule făcuse… Dănilă Prepeleac a apărut pur și simplu rătăcit pe acolo, dumnealui căutând de fapt restaurantul „Brateș”, recent renovat…

L-au luat, l-au așezat în scaun și instantaneu s-au aprins luminile rampei; iar din fosa orchestrei s-a auzit uvertura…

— Abia la pauză s-a dezmeticit Prepeleac al nostru, mirat nu atât de faptul că nu vine niciun ospătar să-l întrebe ce și cum, ci, mai mult, că l-au lăsat și pe întuneric. Unde s-a mai pomenit cârciumă în nocturnă?

Atunci i-au povestit tărășenia cu numărul minim de spectatori, l-au rugat să-i înțeleagă și să le ierte procedeul. Însă altfel nu s-ar fi putut ține, premiera…

— Bine, nene, asta am înțeles eu, le-a întors-o Pre peleacul. Dar de ce nu faceți invers?

— Cum adică, invers?

— Adică, de ce nu coboară în sală puzderia aia de oameni ce s-or îngrămădit acolo, pe podeaua aia cu perdea. Iar noi, ăștia mai puțini, să trecem în locul lor. Sus?

Ar fi și mai drept așa. Ați avea și mai mulți spectatori…

—!?

— Vedeți, la asta nu vă gândirăți ! îi privi hâtru dum nealui, dovedind că poseda ceva din istețimea celuilalt, celebru. Iar până faceți schimbarea ce v-o zisei, spuneți băietului ăla cu frac de la orchestră s-aducă o bere, ceva, că mor de sete. Ce fel de restaurant e ăsta, fără chelneri?!

Trei deca de Cabernet

Greu a fost până s-a dat jos din tren. Noroc de băietanul acela cu pantaloni vărgați că altfel… La început a părut el cam obraznic: „Dar unde te pornișI, moșule, cu damigenele astea după dumneata? La vreo nuntă?”

Însă după ce i-a zis că are un pustiu de necaz la oraș, i-a mai înmuiat inima. Și vedeți? Acum tot pușstanul l-a ajutat să-și tăbârcească greutatea jos din tren. Acum nu-i mai rămâne decât să afle bloc' ăla unde șade persoana…

— Fii bun mătăluță, feciorașule !

Cel strigat, un tânăr slujbaș la cefere, se opri din drum, privind amuzat spre bătrân.

— Hai, spune, care-i necaz', tovarășii?

— Păi, n-am decât unul. Dar îi mare de tot… D-aia te rog cu frumos de tot să mă-ndrumi și pe mine înspre blocu' — stai să caut hârtia, unde dracu', Doamne iartă-mă, am pus-o? — înspre blocu' ce unu pî mî 23. Că de n-ajung acolo cu vinișor' ăsta se cheamă că degeaba am bătut calea la oraș.

— Prea simplu nu-i, moșule. O iei înainte până ieși din gară, apoi o ții drept pe strada principală, după care mai mergi ceva și faci întâi la dreapta și pe urmă la stânga. Și dai de-o stație de autobuz. Dacă poți să te urci în el, umbli vreo două stații și cobori. E clar pin-aici?

— Îhî…

— Imediat ce cobori, ai să vezi în fală niște pomi, de se numesc grădină publică. Te faci că nu-i vezi și treci mai departe până dai de vreo opt blocuri. Acolo-i și ăla de-l cauți dumneata.

Moșul mulțumi frumos, scoțându-și pălăria din cap în fața feciorașului mintos de la cefere. De mirare cum le știe pe toate: prima la dreapta, a doua la stânga…

Așa că-și făcu două cruci mari — ori de câte ori căra ceva cu brațele obișnuia să facă exercițiul ăsta de in viorare — scuipă vârtos în palme și pomi. Că fecior' ce știe? „Du-te, taică, cu niște Cabernet la tovarășa cu tare, că-i place grozav și lui și neveste-sii". Dar să pună mina și să care, neam!

Trecuse și de stație, și de pomi, și de grădină. Când, uite și blocurile alea!

— Fii bun și spune-mi dumneata, te rog frumos, unde-i bloc' ăla — uite că iar l-am uitat, ba nu. Găsii hârtiuța — blocu' de-i zice așa: ce unu pî mî 23?

Cel întrebat, o persoană foarte serioasă, privi cam strâmb spre bătrânul ăsta băgăcios și, înainte de a-i râs punde, îl luă puțin la întrebări:

— Dumneata ești membru sau producător?

— Cum, adică, membru?

— Adică, la ceapeu…

— Păi, sunt și la ceapeu, dar am și lot în folosință. Dar de ce vă interesează asta? Că parcă vă rugasem să-mi ziceți de blocu' ăla…

— M-ar fi interesat pentru niște produse. Să zicem nuci ori ouă sau niscaiva păsări ori vreun porc, că pe la dumneavoastră se dau mai ieftin…

— Adică, se cresc, vreți să ziceți, că nu ni le dă nimeni. Nu, tovarășu', n-am așa ceva. Aici sunt vreo trei deca de Cabernet pe care-l duc la o persoană să-l scap de necaz pe fiu-meu. Și nu știu bloc' persoanei, adică blocu-l știu eu și vi-l spusei mai adineaori, dar n-am idee defel cum s-ajung acolo, că mi-au frânt mâinile pustiile astea de damigene. Numai de — ar merita flăcăul meu atâta zbucium…

— Păi, stai să-ți spun: o iei la dreapta și după primul colț se face un bloc turn. lângă el îi cel pe care-l cauți dumneata. Numai să fii atent că acolo-s mai multe la fel. Să nu le încurci că-i păcat de vin. O fi bun?

— Eu zic că da. Poftim de gustați și dumneavoastră.

Nu vă jenați că vă servesc cu damigeana, dar merita.

— Bun, dom'le, foarte bun. Însă cine-i tovarășul? Poate-l cunosc…

— Nu-l cunoașteți…

— Secret, deci. Atunci, la revedere, moșule. Poate ne mai întâlnim și mă-nvârtesc și eu de niscaiva produse, ceva porci ori ouă sau nuci. Ei, ce zici?

— Poate.

Lângă blocul turn era într-adevăr altul mai mic ce trebuia să fie cel căutat, de n-ar fi fost alături alte trei blocuri asemenea la-nfățișare că de-abia le puteau deosebi locatarii lor, darămite un străin de oraș. Moșul nu se sperie însă deloc. Lăsă mai întâi jos damigenele, privi o dată în jur către cele patru blocuri pline cu aparta mente, zâmbi mulțumit în sinea sa, cugetând că ce-a fost greu s-a dus și — cu ochii în toate părțile — după vreun suflet de om care să-l mai îndrume o dată, prinse iar a căuta hârtia cu pricina, fiindcă pe spatele ei trebuia să fie scrise numărul apartamentului și numele persoanei.

Altfel cum s-o găsească… Tot căutând-o de zor, se auzi strigat de undeva de sus:

— Hei, moșule!

La început nu crezu că-i vorba despre el, așa că nu dădu atenție glasului, mai ales că femeia ce-l strigase era și cam bătrână. Dar cucoana insistă și voința moșu lui cedă, în sfârșit:

— Ei. Dar ce poftiți dumneavoastră?

— Ai ceva de vânzare? Cauți pe cineva?

— N-am nimic de vânzare, dar iaca umblu cu vinișor' aista după mine, cercând să-l dau unei persoane care poate să-l scape pe fiu-meu de-un mare necaz. Nu mai că pierdui hârtia cu numele tovarășului…

Și își reluă cercetările. „Deci, o scosei o dată ta gară, când fu să mă-ndrume ăla de la cefere, apoi în microraion' ăla când mă-ntâlnii cu bărbatul ce poftea parei ori ouă ori nuci. Și apoi? în stație? Care stație? Aia fuse înainte de microraion și nici n-am scos-o acolo, dacă vrei să știi dumneata…" se ciorovăia el cu sine însuși, stând lemn acolo în mijlocul curții interioare, sub privirile, nebănuite de el, ale locatarilor din vreo câteva sute de apartamente. Cum discuția cu cucoana de adineaori se purtase pe un ton cam înalt, toți știau ce cară moșul. Înaintea tuturor, atacă tot bătrâna de mai înainte:

— Poate mă lași să te ajut puțin. Obosit cum ești, e normal să nu-ți aduci aminte…

— Aminte de ce?

— De persoana în cauză, tovarășul unde trebuie să duci vinul…

— Dar de unde știi dumneata cui trebuie să-l duc?

Mă cunoști de undeva? Sau ai auzit de fecioru-meu ori de vărul Taclie de la bufet?

Bătrâna tăcu o clipă, cam încurcată, după care reluă ofensiva:

— O fi vorba de tovarășul Simionescu. Dacă-i așa, zău c-ai nimerit-o. Șade chiar aici, iar eu îi sunt soacră.

El nu-i acum acasă că arc niște probleme. Îți povestesc eu dacă urci…

— Și ce meserie are Simionescu ăsta al matale?

— E maior, uitai să-ți zic…

— Nu-i el. De unde și până unde să fie maior, că băiat' meu nici n-a făcut armata c-are platfus și-i cam tare de urechea dreaptă, dar

asta din născare, c-a mâncat mă-sa, când a fost grea cu el, borș de ștevie fără sare și de-aici i s-a tras mititelului…

La blocul vecin se iscă o mică vânzoleală, undeva pe la etajul trei. Cineva voia să deschidă ușa de la terasă, iar altcineva se opunea. Ultimul pierdu însă și, pe balcon. Își făcu apariția, cam împins de la spate, un tovarăș cu ochelari. În vârstă și cu cămașa albă, scrobită. Îl însoțeau din urmă câteva îndemnuri: „Dar ieși odată, pros tule. Că ăsta caută precis un doctor. N-ai auzit ce zicea de fecioru-său? îndrăznește, că poate-i umflam noi vinul. Ce te costă să te dai drept ăla? Că întotdeauna ai fost mămăligă nefiartă și ți-au mâncat alții de sub nas bucățica aia grasă”. Persoana îndrăzni într-adevăr, odată ieșită la vedere, să se adreseze repede celui de jos, încă ocupat cu căutarea hârtiuței:

— Hei, bade… Dacă-i vorba de doctor, cred că pe mine mă cauți…

Și așteptă, încărcat de emoție, efectul minciunii. Moșul însă abia de-i aruncă o privire complet indiferentă, de parcă nici nu-l auzise vorbind. Dădu totuși negativ din cap, temător de acum în fața atâtor impostori. Ca să-i închidă definitiv gura ultimului vorbitor, ridică damigenele de jos, se întoarse cu spatele la blocul unde locuia doctorul, le lăsă iar din mină și continuă înfrigurat investigațiile, blestemând ceasul când s-a pornit cu așa necaz la oraș…

Acum avea în față alt bloc, însă la fel de plin de ochi pofticioși, de femei și de tovarăși, dornici nevoie mare să guste din vinișor. Mai întâi fu întrebat de-o fe tiță dacă nu cumva îl caută pe tovarășul Sandache, de la secția financiară. Apoi de un moș cam de anii lui, care avu impresia că vinu-i pentru fecioru-său, profesor la un liceu industria]. Mai fu interpelat de nora unui tovarăș de la ADAS, de verișoara tovarășului Condeieru, gestionar la „Lămâița”, de fetele gemene ale unui poet de butant, de văduva unui ex-funcționar la IRCP etc. Atâtea insistențe începuseră a-l enerva pe bătrân, mai ales că nu dădea defel de hârtiuța cu pricina. Atunci, își zise că de n-o găsi-o până-n cinci minute, trebuia să lase totul baltă: și, vin, și oraș, și fecior, și să plece unde-o vedea cu ochii, numai să se-ncheie odată povestea asta.

Dar, înainte de împlinirea sorocului, lângă el poposi, ca din senin, un bătrânel cu basc și creionul după ureche.

— Este că nu știi cui să dai ploconul, moșule?

— Este, îi răspunse, sincer mirat de ținta precisă a întrebării. Că aveam pe undeva notat numele, dar pas de-l mai găsește acum. Ba nu, uite că dădui de hârtiuță, bătu-o-ar s-o bată!

— Ei, și ce zice acolo? Dă-mi să mă uit cu, poate-l știu, că-s de aici, de la administrație. Îi cunosc pe toți…

— Atunci, vezi dumneata…

— A, păi, n-ai nimerit-o, moșule! Blocul corespunde, dar ai greșit microraionul… Profesorul ăsta nu șade aici, la noi…

— Iar am greșit? Nu mai spune !

— Așa că o iei dumneata pe aleea asta, ieși în stradă, te urci în autobuz, mergi cinci stații, iar apoi mai în trebi…

— Altfel nu se poate? Ceva mai simplu?

— Cum să nu? Vezi că aici, la doi pași, în spatele blocului, avem o piață. Îți vinzi acolo vinișorul, iar din ce-ți iese iei copilului ceva cărți, să mai învețe…

— Parcă de cărți crezi dumneata că duce el lipsă…

Și moșul plecă mai departe, meditând la greutatea învățăturii. Sau la cea a damigenelor…

Pasiune de probă

Gavriluță nu are pasiuni. De niciun fel. Nu citește, nu frecventează teatrele, cinematografele ori casa de cultură. De concerte ori alte manifestări muzicale, de asemenea, nu poate fi vorba în cazul său. Nu-i place nici televizorul. Radio n-a avut niciodată. Nu joacă nici table, șah, romi, p >paprostu, șeptic, macao sau alte jocuri de societate. Gavriluță nu face nici măcar poezie ori proză. Nici teatru. Nu-i sunt pe plac excursiile. Nu pescuiește și nici nu vânează. Nici filatelist, numismat ori alt fel de colecționar nu este. Pe scurt, pentru a nu mai înșira aici toate pasiunile existente pe lumea asta, nu are niciuna, fie ea cât de mică, de neînsemnată. Și, firește, se laudă cu lipsa lui de pasiuni

— Eu, dom’le, vreau să ies la pensie cu 46 de ani vechime neîntreruptă la noi, la registratură. În același birou și pe același scaun. Or, pentru a-mi atinge țelul, îmi trebuie o concentrare

maximă. Păi, cum să te concentrezi ca lumea, dacă-ți pierzi vremea cu pasiuni ori alte fleacuri dintr-astea?

Nu se știe exact dacă se născuse cu ciudățenia asta ori vreo întâmplare nefericită îl determinase să procedeze astfel. Poate să fi fost la mijloc și vreo femeie, fiindcă Gavriluță respingea cu hotărâre orice aluzie, avans sau atac venite din partea sexului slab. Inclusiv cererile în căsătorie. Cu timpul a rupt legăturile și cu reprezentanții sexului tare, rămânând singur. Singur cuc.

Și se simțea tare bine așa. Venea la serviciu la șapte fără cinci dimineața și pleca după-amiază, tot la fără cinci minute, pentru a le recupera pe cele matinale. De-a lungul timpului său legal de muncă! Și făcea fără grabă treaba. Înregistra. Cu multă atenție, tacticos și calculat.

Servea mesele la ore fixe, dormea regulat după-amiaza.

Când nici nu muncea, nici nu dormea, nici nu mânca, se plimba. Încet. Pe străzi pustii. Atât.

Până într-o zi când l-a chemat șeful. Invitația l-a sur prins foarte mult. Nu i se mai întâmp ase de când lucra el acolo să fie chemat la conducere. Nu știa ce să crea dă. O fi de bine ori de rău? S-a dus.

— Tovarășu' Gavriluță, am cu dumneata o problemă, l-a luat din scurt dumnealui. Uite care-i treaba. Instituția noastră a primit sarcină să scoată 55 de „prieteni ai cărții". N-o să-ți spun acum de ce tocmai 55 sau de ce ne-am oprit și asupra dumitale. Sigur este că am decis să te scoatem „prieten al cărții". E sarcină. Te duci la tovarășa Claudia, iei cunoștință de regulament, vezi ce trebuie să faci, apoi te prezinți la examen să-ți iei certificatul și insigna. Clar?

Lui Gavriluță nu-i venea să-și creadă urechilor. Cum adică, „prieten al cărții" ! Păi, asta nu cumva presupune vreo pasiune?

— Știți, tovarășe director, mă tem că nu ați făcut cea mai bună alegere. Eu n-am niciun fel de pasiuni.

Sunt afon, tufă, clei. Or, fiind fără nici cea mai mică experiență, mă tem să nu greșesc. Și să fac de rușine instituția. Hai, zău, puneți pe altcineva !

— Nu avem pe altcineva. Trebuie să concurezi și dumneata. Faci cum am discutat. Să zicem că-i o pasiune de probă…

— Poate totuși… Sau nu o asemenea pasiune. Toc mai cu cărțile. Măcar să fi fost altceva…

Zadarnice însă și rugămințile, și lamentările, și motivările. Șeful a rămas intransigent pe poziții, astfel că sărmanul Gavriluță n-a avut încotro, trebuind să accepte. A găsit-o pe tovarășa Claudia, a aflat despre ce-i vorba, dumneaei i-a arătat lista de cărți…

— Sunt groase? a murmurat îngrijorat Gavriluță.

— Numai cele de proză sunt mai groase…

— Le prefer pe cele subțiri.

— Acelea-s de poezie, iar poezia, cred eu, este mai greu de înțeles…

— Păi, ne întreabă și dat a ani înțeles?

— Cum altfel?!

Gavriluță a plecat destul de necăjit. Avea în față o treabă foarte complicată. Vorbele tovarășei Claudia îi sunau amenințător în cap: „Procedezi așa. Iei cărțile una câte una și le citești. Până la data concursului ai tot timpul. Dumneata n-ai nevastă, n-ai copii, dispui deci de mai mult timp liber”. „Numai că eu sunt la prima mea pasiune și mi-e frică. Mi-e tare frică… Trebuie să le citesc pe toate? Adică, să țin minte și ce se întâmplă acolo? Că, bănuiesc eu, ceva se întâmplă. Știu asta din școală”. „Sigur că da, Gavriluță, trebuie să ții minte. Altfel cum o să știi ce să răspunzi în fața comisiei?” „Numai că eu nici numerele la cereri nu le lin minte, fără a le trece în registru. Or, aici e vorba de rânduri, nu de cifre; iar rândurile au atâtea cuvinte, iar cuvintele atâtea litere.”

Gavriluță a rămas destul de nelămurit. S-a dus la bibliotecă și a cerut o carte din listă, o carte de probă.

Mai subțire. Cât mai subțire. Fata de la bibliotecă l-a înțeles și l-a servit. A avut grijă să nu-l vadă careva cu cartea în mână și a plecat. După ce a terminat programul, s-a dus acasă. Acolo, programul de fiecare zi: masa și somnul. A luat cartea în mână și s-a întins în pat. „Dacă citesc o filă se cheamă că am pășit cu dreptul”. N-a ci tit nici măcar titlul, fiindcă somnul s-a prezentat auto mat la post, purtându-l pe Gavriluță către sfere străine de prima lui pasiune. Când s-a trezit, a luat din nou cartea în mână și nu s-a dat jos din pat până nu a terminat prima filă. Era o carte de poezie, iar la început se spunea ceva despre un albatros. Versurile erau scurte, puține la număr, așa că foaia arăta mai mult goală. A citit-o, iar asta i-a dat un curaj nebun. Până scara a mai citit o pagină.

Peste noapte s-a tot gândit cum să facă să nu uite poeziile. Și, fiindcă lucra la registratură, i-a venit ideea să noteze conștiincios tot ceea ce citește. Și-a cumpărat un dosar și, cum termina o pagină, îi număra rândurile.

Pe cele scurte le trecea într-o rubrică, pe cele mai lungi în alta. Într-o săptămână n terminat înregistrarea cărții.

I-a urmat alta, de proză. A procedat la fel, deși aici pa ginile erau mai pline, rândurile mai multe. De plăcerea înregistratului se grăbea să ajungă la sfârșitul cărților, pentru a face totalul rândurilor.

Așa, după aproape o lună de zile, a terminat toată lista de cărți. L-au programat pentru examen. A mai studiat o dată dosarul cu cărțile citite, a verificat cifrele, totalurile, le-a trecut și prin mașina de calculat: 112 372 rânduri. Niciunul mai mult, niciunul mai puțin. Nu putea fi vorba de nicio eroare. A subliniat totalul final cu roșu, l-a mai pictat odată cu mina, a trecut ziua ultimei în registrări, a semnat și s-a declarat împăcat cu sine.

A urmat examenul. Juriul bifase deja 12 „prieteni ai cărții” când i-a venit rândul lui Gavriluță. L-au întrebat câte ceva din cărțile citite. De fiecare dată, Gavri față și-a deschis tacticos dosarul, citind cele însemnate în dreptul cărților cu pricina. Cei din juriu au crezut la început că-i vorba de vreun banc. Au zâmbit și i-au pus alte întrebări. Gavriluță a citit alte cifre: de pagini, de rânduri, de litere. Membrii juriului și-au îi clicat foarte sus sprâncenele în semn de consternare. Alte întrebări, alte răspunsuri asemenea, alte momente de stupefacție.

— Dumneata, adică, ai numărat toate rândurile ci câte? Nu ți-a scăpat niciunul?

— Niciunul. Se poate controla, a sunat răspunsul ferm al lui Gavriluță. Deși sunt la prima mea pasiune am lucrat foarte conștiincios. Sunt exact 112.372 rânduri…

— ?!

Cei din juriu s-au declarat satisfăcut! de prezența lui Gavriluță la examen, dar nu i-au dat totuși certificatul și insigna de „prieten al cărții”. I-au înmânat, în schimb, o altă listă de cărți, foarte bogată, cuprinzând într-o anumită ordine literatura lumii de la începuturi încoace.

Și l-au rugat să numere literele. Termen: până la pensie. Gavriluță a primit comanda, cerând un singur lucru: să i se deconteze dosarele de înregistrare.

Au trecut doi ani. A ajuns la Shakespeare. Lectura continuă.

Lecție deschisă

Lecție deschisă. Moment introductiv. Se strigă catalogul.

— Alivenci Tudosia?

— Prezentă.

— Bicarbonat Niculina?

— Prezentă.

— Borsec Adrian?

— Prezent.

Și tot așa până la sfârșitul catalogului: Cabernet Vic tor, Cafeacunâut Grigore, Casetofon Brândușa, Caș Ilenuța, Chec Pavel, Cârnăciori Evdochia, Coniac Costică, Garnituri Maricica, Gogonee Doinița, Icredecrap Paraschiva, Kent Gabriel, Mag Olimpia, Mămăligă Dănuț, Murături Aglaia, Mușchițigănesc Ionel, Mușchi Victor, Pahare Marin, Piper Costel, Portocale Hortensia, Pulpedepui Vasile, Salamdeiarnă Tudorică, Sărmăluțe Nicușor, Scobitori Valerica, Șervețele Vladimir, Șuncă Ana, Tirbușon Iulian, Țuicăbătrână Ovidiu, Usturoi Elisabeta și…

— Zeamădevarză Ioana?

— Absentă.

— Nu se poate. Nu putem începe fără ea.

— Și nici sfârși, își dădu cu părerea alt cadru.

Chiar în acel moment eleva în cauză apăru, cu borcanul în brațe, îngăimând scuzele de rigoare. Asistența didactică a răsuflat ușurată, iar lecția deschisă a putut începe…

O întrebare de 25 de puncte

— Ia vezi, nea Nistore, mai ține mult ședința aia operativă? Că a început de vreo două ceasuri…

— Dar cu cine ai tu treabă, mă?

— Cu maistr'. Vreau să-l întreb ceva, de produc ție, și uite că nu reușesc. De dimineață l-au chemat la ședința de decadă, apoi la alta de protecția muncii, iar acum de la unșpe a intrat în asta operativă…

Nea Nistor s-a tras lângă fereastră și a privit. Înăuntru era agitație, nu glumă! Dezbăteau ceva ori se certau de-a binelea, nu le ieșeau procentele sau cine știe ce cauză să fi fost, dar niciun' nu ședea liniștit în banca lui.

— Mă țâcă, eu cred că mai ține. După cum se vânzolesc, n-au ajuns încă la concluzii. Așa că mai stai și tu pe aici.

— Stau, nea Nistore, dar nu stau numai cu Stă și mașina, asta-i buba. Că voiam să-l întreb ceva pe maistru'

În legătură cu asta, numai că vezi și dumneata…

— Păi, întreabă și tu pe altcineva, pe șeful de echipă, pe inginer.

— Toți sunt acolo, în ședință. Pe cine să-ntreb?

— Las că te descurci tu. Acum eu mă duc, țâcă. Noroc.

— Noroc, nea Nistore. Așa noroc nici la dușmani! Dom-le, și nu mai termină odată… Bre, nea Pavele, intri cumva în ședință?

— Da, mă, intru, dar ce-ți veni? Tu nu muncești azi?

— Păi, muncesc, dar n-am cum. Îți explic eu mai târziu. Zi-i numai maistrului că vreau să-i suflu o vorbă.

Atât, o vorbă. Hai, zău, fac cinste dacă-l scoți din ședință pentr-un minut…

— Nu pot, mă. Tocmai mă duceam să-i anunț că a început ședința pe secție de analiză a productivității. Și numai ăștia din atelierul vostru lipsesc. Așa că…

— Mulțam și pentru atât, nea Pavele. Eu dau o fugă sus la secție, să-i ațin calea la ușă. Iar când o intra maistrul, gata, îl și întreb…

…După douăzeci de ani.

— Ce-i, mă, pe cine aștepți tu aici?

— Pe dumneata, meștere. Bine că te-am prins!

— Cum, adică, m-ai prins? Dar ce, te-ai apucat să joci leapșa cu mine. Că te văd om în toată firea, cu păr alb…

— Te-am prins și nu te mai scap. Hai să te-ntreb ceva de producție!

— Bravo, mă! Asta-i o întrebare de 25 de puncte ! Halal, ai ajuns om în toată firea, bărbat la casa ta, ca mâine bunic. Și tot n-ai învățat cum se muncește?

— De la cine, meștere, dacă dumneata…

— Și-apoi tocmai azi ți-ai găsit? Într-o zi atât de mare? Că abia se termină ședința festivă… Ultima. A fost închinată ieșirii mele la pensie. Așa că de acum înainte îți stau la dispoziție. În parc. Discutăm acolo câtă producție vrei… Hai, nu plânge, mă ! Ții firea! Sunt în viață și nenorociri mai mari decât ședințele. Și-apoi, eu cum le-am suportat? Și-am murit? N-am murit. Vezi?

— Uf, bine că te-am găsit, meștere! De când umblu după dumneata…

— Altul… Dar ce tot aveți cu mine de nu-mi dați pace? Tu ce mai vrei? Parcă Haralambie îți zice. Te-ai pensionat și tu mai an…

— Ce să vreau… Hai iute că stă să-nceapă ședința comitetului de locatari. Și nu se poate fără dumneata. O dezbatere operativă, de producție. Analizăm recolta de flori din sera cartierului. Or, dumneata cu experiența pe care o ai… Că la petunii stăm noi cum stăm, dar la ochiul-boului avem mari rămâneri în urmă. Hai, de ce stai? Păi. Astă-i vreme de stat, meștere?

Prestigiu de tată

— Ce-ți mai fac copiii, nevasta?

— Sunt bine sănătoși cu toții. Băiatul — într-a-ntâia, fata a trecut într-a treia. Cei de la școală îmi spun că-nvață bine. Însă parcă poți să știi?

— Cum adică, măi Panaite? Dacă sunt silitori, dacă iau note bune și-s cuminți, înseamnă că treaba-i în regulă. N-ai de ce să-ți faci probleme…

— Poate. Numai că eu am un principiu. Nu cred decât ceea ce văd și controlez cu mâna mea. Or, cu fata îndeosebi se-ntâmplă niște chestii care mie nu-mi plac deloc. Ba, aș putea spune că pe zi ce trece mi se zdruncină, văzând cu ochii, însuși prestigiul meu de tată.

— Cum asta, măi Panaite? Poate ți se pare…

— Nu mi se pare. Stai să vezi. Bunăoară mâine, să zicem, are patru materii. Eu, ca tată, o iau deoparte — ca mă-sa n-are suficient nivel — și-o întreb: „Anișoară, fata tatii, ți-ai scris pentru mâine, ți-ai socotit ?" Ea, firește, îmi zice că da. Însă eu nu pot lăsa treaba aici. Se cuvine să controlez. Și o iau tot așa, la bani mărunți „Ce

probleme ai avut ? Ce spunea în problemă ? Cât ți-a dat ?" Și mi le zice fata mea pe toate, de le mai socotim o dată împreună. Că la socotit — știi doar — nu mă-ntrece nimeni. Cu atâția ani de comerț...

— Și ce te-ngrijorează ? îi controlezi temele. Foarte bine.

— Stai să vezi piuă la sfârșit. Trecem pe urmă la alte materii. Să zicem, la limba română. Citește fata, iar eu ascult Sunt câteodată niște povești foarte frumoase în cărțile de-a treia. De mai uit și eu de necazurile noastre din comerț, Pe urmă, lăsăm româna și mergem mai departe. Și tot așa până le terminăm pe toate. Chestiunea devine gravă când ajungem la engleză. Pentru că nu merge, dom'le! Nu merge deloc!

— N-are aptitudini? Nu poate pronunța? Ceva din naștere? Care-i baiul?

— Păi asta-i buba, că nu-l pot dibui. O întreb de pildă: „Anișoară, fata tatii, dar la engleză ți-ai făcut?" Ea dă din cap și ia cartea să-mi citească. Și le zice dom'le, când mai tare, când mai moale… O dată zici că se ceartă cu cineva, altă data că s-a împăcat cu cineva, eu atâta înțeleg. Dar ce sporovăie ea acolo pe limba aia, nu pot pricepe. Și-i mare păcat, măi Fănică pentru prestigiul meu de tată…

— Ei, n-o lua și tu chiar așa, în tragic…

— La început, când a pornit-o cu engleza în clasa a două, treaba era teribil de simplă: ea citea, iar eu stăteam așa, foarte serios și ascultam. O dată am și adormit cu ochii la ea. Auzi dumneata, dacă s-a mai pomenit una ca asta: să adormi cu ochii deschiși. Noroc de nevastă-mea, care așa cum este ea, cu nivel scăzut de tot, și-a dat seama că-s țeapăn. Și mi-a dat un ghiont. Că se oprise și copilul din citit… De atunci mă învățai minte: din două în două fraze mai dădeam o dată din cap, așa, cu înțeles. Ba, când am mai prins curaj am început s-o-ntorc din drum cu o vorbă, două, zicându-i că nu mi-a plăcut deloc cum le-a zis... Și s-o pe fi văzut pe fata mea cum își mai scuipa săraca sufletul și limba tot chinuindu-se a se ridica la nivelul pretențiilor mele…

— Nu-i nimic. Eforturile nu strică niciodată…

— Că nu strică știu și eu, dar vorba-i că la un moment dat s-a deșteptat copilul, dom'le ! Și a început ea să mă-ntrebe — tot văzând c-o întorc din drum cu exigența mea de tată — să mă-ntrebe

cum se zice la aia și la aia, dar știi?, pe englezește… Să mă-ncerce adică…Dar eu, nimic. Unde nu m-am rățoit o dată la ea, de credea mă-sa c-am și pocnit-o… Și i-am cerut să citească mai departe, fără a se mai opri deloc. Și azi așa, mâine tot așa, începusem să mu obișnuiesc cu gândul că știu engleză… Până când mă trezesc chemat la școală. De cine crezi? De profesoara de engleză… Cum mă vede și se convinge că eu îs tatăl ei mă ia, dom'le, să nu-ți crezi urechilor, pe englezește… Adică, așa credeam eu, că pe englezește, fiindcă drept să-ți spun, nu prea știu să deosebesc bine limbile astea ce nu-s românești…

— Și zi așa, te luă pe englezește…

— Chiar așa, măi Fănică. Eu, îți dai seama, mă fâsticii. Pe ea nu mergea, mă-nțelegi, s-o opresc din vorbă și s-o pun să repete. Că-mi turuia ceva ce suna a mânie ori cel puțin a supărare cruntă. Deși n-am priceput nimic, mi-am dat seama c-am făcut-o de oaie. Și ea îmi zicea, îmi zicea, iar eu mă tot uitam la dumneaei fără s-o întrerup — chestie de politețe — și mă gândeam că nu-i decât un nod de fată, frumoasă foc și oacheșă, măi băiete, ca oltencele. Noastre. Ți-era, zău, și milă de ea, cum își mai pocea gurița cu cele limbi străine. Probabil că în timpul ăsta m-o fi întrebat ea ceva, fiindcă văzându-mă cum o priveam, opri brusc turuiala și-o luă pe limba lui tata: „Credeam că dumneata știi la perfecție engleza, de vreme ce-o corectezi la teme pe Anișoara. Ea mi-a spus că ești foarte exigent. Numai că așa cum o îndrepți dumneata sună foarte rău. Eu le spun una, dumneata zici invers… Rămâne ori să abordezi limba literară — în cazul că folosești vreun dialect încă necunoscut — ori să lași fata în pace".

— Ți-a zis-o, dom'le ! înțeleg că pe urmă a fost foarte greu s-o mai controlezi la engleză…

— Așă! Mă știi pe mine să cedez atât de ușor? Am adoptat altă tactică. O lăsam să spună ce avea de spus în englezește, iar apoi îi ceream să traducă, pentru a-mi face și eu o părere. Numai că, de la o vreme, am eu așa, o presimțire, că Anișoara mea îmi traduce cai verzi pe pereți. Sau atât de sucite or fi textele lor. Nu știu ce să mai cred… Și-i abia în clasa a treia! Ce spui de asta?

— Ce să spun? Renunță și tu la engleză. Dacă tot nu te pricepi… Las-o baltă! S-o învețe profesoara, la școală…

— Acum de-ar fi numai engleza, treacă-meargă. Încă n-ar fi foarte greu. Dar parcă și pe la aritmetică au început să se complice lucrurile la ei acolo, la școală. Să-i vezi, dom'le, ce probleme au ! Să-ți stea ceasul, nu altceva… Păi, mă așez eu, om mare, cu capu-n palme și-l storc și mă frământ, mai chem și pe nevastă-mea –
cât o fi ea cu nivel scăzut, dar tot contează măcar la număr — mai strig și la vreun vecin, până s-o scoatem la capăt Acum, vorba vine, c-o scoatem la capăt, fiindcă, bineînțeles, temele nu i le facem noi, că nu prea izbu tim. Dar o controlăm, știi, o controlăm să înțeleagă că nu-i de capul ei…

— Dar știu că ai probleme cu ăștia mici…

— Am, dom'le. De mă duce câteodată gândul să-i las pe amândoi să termine câteva clase acolo, cât oi putea eu să mă descurc, după care să-i scot din școală. Că eu nu mai suport calvarul ăsta! Și-ți imaginezi dumneata dacă așa stă treaba în clasa a treia, ce trebuie să fie mai încolo, printr-a șasea, să zicem, ori la liceu. Nu, hotărât lucru ! îi scot din școală, fiindcă mi se duce dracului de râpă prestigiul meu de tată !

— Nu cred că se poate, măi Fănică. Școala-i obligatorie. Îți dă amendă !

— Ce obligatorie, dom'le? Care amendă? Păi, dacă așa vrea statul, să vină statul s-o asculte la engleză. Că eu, unul, m-am săturat ! Treabă-i asta: să știe copilul mai multe decât tatăl lui? Unde s-a mai pomenit, măi Fănică, una ca asta?

Goe redivivus!

Familia Ionescu nu are acum decât o singură preocupare: strângerea de bani pentru mașină ! Pe moment, toate celelalte lucruri au fost lăsate la o parte, toți membrii familiei fiind amplu mobilizați în realizarea acestui unic țel. Venit cu treburi în urbea mea, tovarășul Ionescu mi-a dat unele amănunte privind această recentă febră auto care-i bântuie casă, febră cu atât mai suspectă dacă ținem seama că nici dumnealui, nici soția, nici soacra n-au defel plăcerea sau curajul de a conduce un autoturism. Chestie de obiceiuri, de preferințe, nu-i așa? De când autoturismul a ajuns inamicul nr.1 motorizat al omului trebuie să te ferești din calea lui.

Atunci?! De ce imediat după încheierea primului trimestru școlar familia Ionescu a început să seringă vârtos bani de mașină?

— Pentru copil ne zbatem, tovarășu'! rezumă capul familiei problema în câteva cuvinte. Pentru el facem totul, numai să-l vedem mulțumit. Că unul avem și ar fi mare păcat să nu ne sacrificăm pentru el… Că asta-i soarta părinților, să se sacrifice… Uite, ăsta al nostru – mânca-l-ar tata lui! — vrea acum mașină ! Păi, se poate să-l refuzăm? Nu se poate ! Necazul este numai că ne-a luat cam din scurt… Dacă am fi știut ceva mai din vreme, era altceva. Dar nici așa nu ne-am descurajat.

Am vândut tot: și frigider, și televizor, și mobilă, și covoare, și aragaz, acum îmi zise nevasta la telefon că s-a rezolvat și cu aspiratorul, așa că până la încheierea anului școlar depunem banii…

„Copilul" are 18 ani și învață la liceu. „A învăța" este poate un termen prea generos, folosit îndeobște pentru toți cei înscriși la o școală, indiferent de situația lor la învățătură. „Cazul Ionescu" a început prin câteva scrisori trimise părintelui său, undeva la celălalt capăt al țării. Și numai de bine nu scria acolo… Către finele trimestrului întâi, tovarășul Ionescu senior a descins la școală — schimbând un avion și două trenuri — pentru a da personal cu ochii de notele feciorului. A ascultat spusa dirigintelui, apoi, pe cea a băiatului, a cugetat și-a luat biletele retur întorcându-se în localitatea de reședință. Aici, a convocat consiliul de familie în ședință extraordinară de lucru, decizându-se următoarele în urma unor vii dezbateri: pentru a nu mai rămâne repetent și anul acesta, tătuțu', mamițica și tanti Mița au promis tânărului Goe… Nu, nu doar o banală excursie la București. Asta-i astăzi la îndemâna oricui. I-au promis o „Dacie 1300", cameră la hotel și un câine de rasă pentru plimbat pe bulevard în timpul liber…

Și familia Ionescu se grăbește acum să împlinească voia feciorului. Iar mașina e totuși partea cea mai grea din program. Cu celelalte — hotelul și câinele – nu sunt probleme. Găsești pe toate drumurile. Mai ales câini…Iar rezolvarea doleanțelor trebuie să vină cât mai repede Altfel tânărul Goe ar putea urca prețul cerând vreun iaht ori elicopter sau Luna de pe cer. Și atunci să-l. Vad eu pe tovarășul Ionescu senior în rachetă spre Lună grăbindu-se s-o aducă

acasă pentru fecioru-său – contra promovare în anul următor — iar asta înainte de a le veni ideea și altor elevi puturoși…

Nu-i vorbă, semne de goe-ism a dat tânărul nostru încă din fragedă pruncie. De pildă, pentru a-l pronunța corect pe „r”, taică-său i-a cumpărat atunci un ceas adevărat, pe care i l-a pus la mână ca la oamenii mari, neuitând însă a-l lega și cu un lănțișor. Asta pentru eventualitatea că băiețelul va da să-l înghită. Așa încât, atunci când ora întrebat cum se cheamă obiectul de la mână, puștiul ședea mai întâi pe gânduri, vădit încurcat de imensa chestiune la care era chemat să-și dea cu părerea, și abia într-un târziu răspundea, candid și blond : „Tica-tica”…

Cu siguranță, onorabilul personaj creat de conu’ Iancu la începutul veacului ar privi foarte mirat, consternat chiar, la rudele sale din zilele noastre, minunându-se de tupeul ori obrăznicia sau doar „caprițul” unor tinerei și tinerele. Fiindcă au apărut și destule goițe, care-și trimit mămicile după țigări super-long de marcă străină, fără de care nu se pot duce la discotecă. Sau ar face ochii foarte mari „bătrânul” Goe văzând cum trudesc doi bunici și trei mătuși întru mânjirea cu cărămidă a unor blugi noi-nouți luați nepoțicăi dintr-a zecea. Că au și blugii ăștia rostul lor. Dacă-s roși pe coapse și la genunchi se cheamă câs șic, par, adică munciți, se poate crea confuzia că purtătorul lor tocmai s-ar fi întors de la treabă…

Numai că așa ceva n-ar înțelege în ruptul capului „bătrânul” Goe, pentru că el a purtat, sărăcuțul, pantaloni scurți și beretă de marinel… Și nu i se promisese mititelului decât o biată plimbare la București.

„Plastic and comp”.

Insul din fața mea are precis o sondă personală de petrol în curte. Îl și văd, negru la față, trudind intru scoaterea la suprafață a aurului de aceeași culoare. Susțin aceasta pentru că posedă mustață tuciurie, pe oală, dar mai ales fiindcă desface în piața mare felurite bibiluri: agrafe, diademe, inele, brățări, broșe, ceasurijucărie, insigne de șerif și câte altele. Toate din plastic.

Or, de unde atâta plastic dacă nu din petrol? Și de unde atâta petrol, dacă nu dintr-o sondă personală?

În fond, îmi zic, omul poate să-și valorifice cum poftește timpul liber; dacă vrea el să lucreze în chimie poți să i te pui împotrivă? încerc să aflu de la dum nealui dacă și-a făcut singur prospecțiunile sau l-a ajutat vreun specialist, dar îmi dau seama la vreme că insul confundă țițeiul cu petrolul lampant, așa că mă bântuie alte gânduri în legătură originea fleacurilor de pe tarabă. Fleacuri am zis? Dintr-o afacere cu fleacuri asemănătoare un confrate de branșă al individului cu mustața pe oală a făcut un milion de lei. L-au dat la ziar, a ajuns celebru, de nu le venea să creadă nici re porterilor care-i așternuseră pe hârtie matrapazlâcuri e, cum de s-a putut aduna atâta bănet din vânzarea unor nevinovate inele și agrafe.

Câțiva băieți cam răvășiți, navetiști aflați în drum spre gară, se extaziază în fața unor portmonee, croite ca vai de lume, dar împopoțonate cu imagini ale unor eve tare pricăjite, palide reproduceri după coperți de reviste. Un Adam autentic ar fi simțit crampe la stomac văzându-le. Numai băieții ăștia obosiți erau guta să scape trenul tot întinzându-și cele guri căscate spre imaginile cu pricina. Iată și o junâ precupeață, grăbindu-se a da banii proaspăt încasați din vânzarea leușteanului pe o diademă, la vederea căreia sunt convins că vacile comunei sale natale ar fi luat-o razna pe imaș. Deși diadema era verde…

Alături se vând legume și fructe. Lumea e zorită, ca la piață. Cei mai mulți n-au timp de taraba dumnealui.

Unul, mai distrat, îl întreabă dacă n-are și pepeni.

— Intră mult plastic, mânca-te-aș !

— Nu din ăia. Pepeni adevărați…

— Haoleu, dar ăia cer muncă, frățicule ! exclamă insul cu mustața pe oală, lăsându-ne să înțelegem că el – presupusul proprietar de sondă personală, confrate cu J.R. Ewing din Dallas — nu poftește la muncă. El face afaceri…

Și pentru a ne convinge parcă de asta, o persoană dubioasă îi aduce insului un nou transport cu ultimele creații în materie. De unde se vede că undeva, cine știe unde?, cei de la “Plastic and comp” lucrează cu spor. Pentru ca piața și viața noastră să fie bine aprovizionate cu broșe, agrafe, brățări, inele, diademe, ceasuri-jucărie sau insigne de șerif…

Apropo, la ce preț o mai fi ajuns barilul de petrol pe piața mondială?

Șurub cu fundulițe

Știți dumneavoastră cită tristețe ascunde un director de întreprindere care-și frânge mâinile, ferindu-și de priviri străine ochii săi directoriali din care curg lacrimi așijderea?

— Și gândiți-vă, tovarășe, — îngaimă dumnealui printre suspine, tot tapajul ăsta s-a stârnit pentru că n-am făcut planul cu atâta. Cu atâtica…

Iar mâna lui de director, garnisită cu manșetă albă, se întinde elegant peste birou cu degetul cel mititel înfipt înainte, pentru a-ți arăta falanga grăsulie din el, reprezentând, în accepția conducerii, restul de plan neîndeplinit…

— Iar pentru atâta lucru ne-au criticat. Dar știți cum ne-au criticat? Adică, toate câte le-am făcut până acum au fost uitate. Nu mai contează decât pârlitele alea de procente care nu ne-au ieșit…

Și vaietele directoriale continuă pe aceeași temă, îndeosebi către sfârșitul lunilor, al trimestrelor. Sunt cătate și cauzele, toate aflându-se, firește, în afara întreprinderii. Sunt vinovați: furnizorii de materii prime, de materiale, de utilaje, de piese de schimb, unitățile cu care colaborează sau cooperează dumnealor, cutare serviciu din centrală și cutare direcție din minister ș.a.m.d. Toți deodată sau fiecare pe rând. După caz și procente…

Iar când norii criticii se învolburează prea mult deasupra capului dumisale, este scos la vedere șurubul cu fundulițe. Ori nu știți ce-i acela? Simplu. Un șurub cu fundulițe este nici mai mult nici mai puțin decât un șu rub căruia i se așază la gât fundulițe. În caz că nu se găsesc fundulițe, merge și un șurub cu ochi albaștri, sau un șurub în pantaloni scurți… Orice, numai să fie un șurub cu totul deosebit. Iar ocaziile deosebite se cer sărbătorite, nu-i așa? Fiindcă nu în orice zi și nu în orice moment întreprinderea naște așa ceva… Și bucuria n-are margini. Se scot de la magazie salopete cu rate, se dă cu var în hale, se udă curtea, totul strălucește, blițurile sclipesc, iar reflectoarele strălucesc… Motor! Cadrul unu: directorul cu șurubul în mână… în mijlocul colectivului, dumnealui explică cum a reușit să

realizeze minunea cu șurubul. Care-i purtat din mână în mână — șurubul, nu directorul; asta ar mai lipsi!

— Pentru a fi văzut îndeaproape. Reflectoarele ard, iar directorul, modest, își saltă către ceafă casca nouă-nouță — pentru a nu avea umbre pe față — explicând către aparatul de filmat: „Știți, ne-am străduit, alături de colectiv. Am făcut și noi ce-am putut…” Cineva din asistență mormăie malițios: „Cam puțin ați putut pentru cât luați pe lună…” Dar reflectoarele nu bat în partea aceea. Deocamdată.

După care luminile se sting, costumele de protecție sunt duse înapoi la magazie, șurubului i se dezleagă de la gât fundulițele, fiind dat pe bandă, alături de celelalte, neînsemnate; fără a fi exclus ca tocmai respectivul să cadă la controlul de calitate, momentul festiv terminându-se… Cu palma emoționată de o posibilă strângere de mână, venită de sus, directorul se reîntoarce pe scaunul său (parcă mai solid acum…), printre hârtiile sale, sucindu-le și răsucindu-le în căutarea secretului care să-l conducă spre acel sută la sută, pe care cam de multișor nu l-a mai atins unitatea. Nici la fine de lună, nici la fine de trimestru…

Acum înțelegeți durerea acelui director ce povestește rudelor și prietenilor cum cedează el, lună de lună, o bucățică din remunerația lui (de director) în contul neîndeplinirii de plan? Dar ce spun eu durere? Tragedia insului care izbutește în dificila operație a șurubului cu fundulițe, dar clachează odată cu trecerea la îndeplinirea propriu-zisă a planului…

Iar de va mai dura mult tragedia individului, aceasta o să-i oblige pur și simplu pe oamenii muncii din colectivul întreprinderii să dea la ziar un anunț original, ceva cam așa: „Schimbăm director specialist în știința legat fundulițe șuruburi contra director specialist știința conducerii… “ Ori se poate și în cadrul adunării generale a oamenilor muncii?

O gaură, de-i mai zice și orificiu

— Nea Suveică, vino iute să vezi ce-am descoperit. O gaură!

— Unde-i, mă, că eu n-o prea văd? De găurica asta vorbești? Ei, și ce-i cu ea? Las-o acolo! Fiecare cu treaba lui: noi cu a noastră, ca eu a ei…

— Dar care o fi treaba ei, nene? La ce o folosi?

— Măi băiete, tu oști cam obraznic și prea băgăcios!

Abia ai venit la noi în uzină de-o lună-două și te vâri în toate. Păi, nu s-a găsit nimeni să-ntrebe de gaura asta și te pornișI tocmai tu…

— Sunt curios, nene Suveică. De asta.

— Las-o mai încet cu curiozitatea. Mașina-i străină, nu trebuie să ne băgăm nasul în secretele altora…

— Dar de vreme ce-i adusă la noi să facem pian cu ea, de ce să nu ne băgăm? Mai ales că nici nu-l prea facem…

— Sst! Gura! Și ce dacă nu ne facem planul? Știe și tovarășul inginer, și șeful secției, și directorul uzinei, și directorul general, și ministerul… Auzi tu, și ministerul! Toată lumea-i la curent. Cauze obiective… Știi tu ce-s alea?

— Știu, cunosc și meserie, mă pregătesc acasă pe brânci. Numai gaura asta nu știu la ce folosește. Dacă-mi zici dumneata, te las în pace. De nu…

— De nu?

— Nu mă las până nu aflu…

— Măi țâcă, nu-i bine cum procedezi. Au mai dat și alții cu capul în zid, dar zidul n-a crăpat. Ia vezi-ți de-ale tale în ce echipă ești!

— La Moldovan…

— Și el știe că-n loc să faci producție, te ții de găuri?

Însă băiatul ăsta, abia venit din școală, nici n-a roșit la cuvintele aspre ale maistrului Suveică, nici capul nu l-a plecat. I-a sâcâit în zilele următoare pe toți citi a întâlnit în cale: pe șeful echipei, pe subinginerul Luță, pe un specialist de la tehnic și pe un altul de la proiectare, pe inginerul șef de schimb. În final s-a înscris în audiență la directorul uzinei…

— Nu se spune gaură, măi băiete, i-a replicat acesta.

Nu prea ești familiarizat cu termenii tehnici. Se cheamă orificiu. Deci, te preocupă acest orificiu… Păi, eu zic să nu te mai preocupe. El e pus acolo fără nicio legătură cu producția mașinii. Așa era moda când s-a proiectat mașina acolo la ăia: să fie găurită în partea stângă. Așa cerea designul. Se pronunță *dizain*… E clar? Acum ești mulțumit?

— Nu-s, tovarășe director, fiindcă eu am observat că atunci când închid orificiul, cum i-ați zis dumneavoastră, se mărește turația

mașinii, fără a crește consumul de energie, iar atunci când…

— Ia nu mai umbla la mașină c-ai să-ți prinzi de getele. Când a fost montată aici, am știut noi ce facem…

Știi ceva? Tu ți-ai făcut instructajul de protecția muncii?

— Făcut… Dar acolo nu scrie să nu umblu la gaura asta…

— Dacă nu zice, îți spun eu acum verbal. Și mai bagă-ți mințile-n cap! Uite, dom'le, pentru ce-mi pierd eu timpul?

Dar băiatul cu pricina nu s-a lăsat așa, cu una cu două. L-a găsit până la urmă pe nea Fănică, un munci tor cu experiență, descuiat la minte, care l-a ascultat cu atenție. Ba, mai mult, tot Fănică a ridicat problema găurii într-o ședință de *ceome*. S-au opus câțiva, au vrut să-i ia cuvântul lui Fănică, dar omul nu s-a lăsat până n-a determinat o analiză tehnică amănunțită a găurii respective. Așa că timp de mai multe zile dumneaei s-a aflat în atenția generală, inclusiv a unui colectiv de specialiști de la centrală. Iar efortul a meritat, pentru că în raportul final se preciza că orificiul în cauză are o mare importanță în realizarea regimului optim de lucru al mașinii. L-ar faptul că nu a fost folosit până în prezent denotă necunoașterea utilajului, nu numai de către muncitorii care-l folosesc, ci și de către specialiștii uzinei…

Același colectiv al centralei a indicat să se cerceteze cu atenție orice aspect suspect al fiecărei mașini. Urmare indicației, până în prezent au fost descoperite următoarele: o pârghie înțepenită; un buton blocat și un altul care, la apăsare, scoate un sunet foarte ascuțit; două becuri, unul cu o lumină verde pal, celălalt fără lumină; alte trei orificii, de diametre diferite; mai multe șuruburi rămase de la montaj, raportate deja la capitolul economii de materiale; un suport care nu susține nimic; O pârghie care, folosită, ajută la prăbușirea halei de asambat, etc.

Într-un colț al atelierului de prelucrări a fost descoperit Costică, un muncitor care a fost pus să lucreze cu capul în jos, întrucât și mașina fusese montată altfel. Cercetările continuă…

Văr de-al treilea cu „Ăl mai tare om din lume."

După ce insul și-a încercat forța mușchilor la un excântar de piață, devenit dinamometru ad-hoc, a ajuns la părerea că-i rudă apropiată

cu „Ăl mai tare om din lume”. Verișor de-al treilea sau măcar nepot după unchi de mamă-soacră. Și acum ce să facă dumnealui, forțosul, cu titlul ăsta abia cucerit? Un mic „simpozion” între admiratori cu ceva tărie servită la botul… trotuarului și hotărârea e luată.

Mai întâi, proba lemnului ! Din parcul apropiat nu i-a rezistat nicio bancă, toate fiind văduvite de spătare.

Totuși, la forța unuia înrudit cu cine am zis mai sus, chestia asta nu-i decât un mizilic, încălzirea, pentru a vorbi în termeni sportivi. Probele tari urmează abia de aici încolo…

Când a prefăcut betonul băncii în praf ca toate prea furile a simțit o satisfacție ce-l încălzea teribil pe dinăuntru. Sau era tăria de adineaori… Văzuse el un film de la zece la douăspe, cu un american care lovea cărămida cu muchia palmei de-o rupea taman în două… Fleacuri! Să vină ăla să-l cunoască pe dumnealui. Precis l-ar lua într-un film cu bătăi și pistoale, de-ar căsca băieții gura la maximum văzându-l pe marele ecran. Dar ăia cu filmele n-au habar unde să-și caute eroii, adică pe unde se mai află neamuri de-ale ăluia, forțosul mondial, de-a lucrat cândva la circ…

Ar fi o idee să treacă la circ. Să rupă lanțuri și fiare. Păi, de astea poate rupe și pe aici. Nu i-a rezistat niciun loc de joacă pe lângă care a trecut. Se îndoiau drugii de fier ai leagănelor de parcă erau de ceară.

Atunci ce rost mai are să treacă la circ? Acolo-i program, aici nu, de când l-au dat afară din fabrică prin desfacere de contract. Credeau c-or să-l înfunde. Da’ de unde ! Ies bănuți și fără fabrică. Mai scapă babacii, mai cade la barbut…

Veți spune că istorii de-astea cu Sfarmă-Piatră și Strâmbă-Lemne țin de domeniul basmelor, că-n ele nu mai cred nici copiii. Nimic mai eronat. Acest Sfarmă
Bănci sau Rupe-Arbori sau îndoaie-Fiare există, în carne și oase. Este cetățean, flotant sau stabil, al orașului. Cineva s-a îngrijit să aibă un loc de muncă. Apoi, mai multe locuri de muncă. Altcineva l-a luat cu vorba bună, cu duhul blândeții, i-a vorbit ca unui copil, iar el — vedeți — este verișor de-al treilea cu Prea-puternicul lumii de lucra zilier la circ, iar confuzia asta l-a jignit profund. De-au trebuit apoi să pătimească crunt de pe urma hachițelor lui ultradinamice

patru-cinci parcuri, o grădină publică, bașca toate băncile întâlnite în cale. Ba, de la o vreme trage să se reprofileze pe monumente Istorice. Statui, îndeosebi. Arc el boală pe ăia nemișcați și mândri, care privesc cu ochii lor de bronz, din spatele veacurilor, la noi, cei de azi. Cum nu suportă să i se uite lumea în față, a declarat un război hotărât bărbaților de piatră… Sau, poate, astfel vrea să aspire la eternitate?

— De ce, măi omule? l-a întrebat într-o primăvară un pensionar curajos. Singurul bărbat din partea locului ieșit cu lopata în mină în fața blocului. De ce faci tu toate astea? Nu ți-e milă de munca noastră, a celor care am făcut grădinile, și parcurile, și orașul?

Surprins de insolența moșulețului, puiul de godzilă a scos un mârâit preistoric, vrând să șteargă cu laba lui mare, făcută pentru muncă, imaginea insului mărunțel dinainte-i. Numai experiența de alergător de viteză, sport practicat în tinerețe de curajosul pensionar, l-a salvat de la pieire. Undeva, în spatele ferestrelor, opinia publică s-a înfiorat de indignare. Și a tras storurile. Singur, bătrânelul l-a mai întrebat o dată de departe: „De ce, măi omule?” — considerându-l adică de-al nostru, rudă cu speța umană — după care îndrăznețul pensionar a zbughit-o mai departe. Fără să mai audă răspunsul, inteligent, al năbădăiosului cu mușchii de oțel: „D-aia !”.

Victorie și țipirig

— Alo, secția de întreținere?

— Secția, da. Ce vreți?

— Un mecanic. F. vorba de-un fleac. Mi s-a înfundat chiuveta.

— Un fleac… De unde știi dumneata că ăsta-i un fleac? Unde lucrezi?

— La C.E.C., însă nu văd legătura…

— Eu o văd, tovarășe ! Un fleac, auzi la el! Vă băgați unde nu vă fierbe oala, înfundați chiuvetele… Cine știe ce-ați mai făcut acolo, în apartamentul statului, de trebuie noi să-l reparăm acuma I Poate-i deja inundat tot blocul, iar dumneata îmi spui de chiuvetă…

— Nu cred că-i atât de grav.

— Ia uită-te pe fereastră. Vezi peștișori?

— Ce să văd? Peștișori?! Mă uit. Nu văd… S-a strâns lumea în stația de autobuz. Asta văd…

— Asta vezi… Habar n-ai să te uiți ! De altfel, ce pretenții să am de la dumneata, de vreme ce nu ești în branșă. Hai, așteaptă acolo până vine mecanicul. Și fii atent! De-o găsi inundație, ești bun de plată. Să n-avem vorbe!

Capul familiei și-a luat angajamentul că va veghea cu strășnicie la căpătâiul chiuvetei înfundate. Până la sosirea mecanicului. A doua zi n-a venit. În casă plantoanele se schimbau din patru în patru ore. Ca pe vapor carturile. De când l-a întrebat de peștișori, omul nostru avea senzația că se află pe o navă, naufragiată sau pe calc, oricum în preajmă, pe fundul ori la malul unei mări…

Nici joi n-a venit omul de la întreținere. Cineva din familie fu de părere să-i trimită un bilet (de-o sută) într-o sticlă de whisky cu dop original. Dar n-au găsit dop.

Așa că au mai încercat un telefon la secția de întreținere, de unde li s-a răspuns (vineri la prânz) că va veni sâmbătă după-amiază. A sosit, deci, luni.

— Ce-ați făcut aici? se adresă dumnealui către adunătura marinărească de față.

— Ce-am făcut? îndrăzniră timid bărbații-mateloți.

— Ați înfundat chiuveta ! Numai de rele vă țineți locatarii ăștia ! Ia dați-vă la o parte!

A lucrat o jumătate de oră, până la terminarea programului său de muncă. Dar, în acest timp, a reușit să desfacă bateria, robinetul de la cadă, flotorul de la bazin, sifonul… (îl chema Mitrică. Poate-l mai cheamă și acum. Alții…) Toți îl priveau cu invidie, admirându-l cât de curajos se luptă el cu șuvoaiele de apă ce dădeau să-l culce la pământ. Numai că dumnealui, nimic! Stătea drept ca un brad, în mijlocul furtunii. Fără colac de salvare…

— Voi, cei de acolo, de pe mal, mă auziți?

Strigătul venea dintr-un adânc de ape, dar se auzea totuși destul de clar.

— Te auzim, nene Mitrică, spune !

— Aveți ceva, vreun creion, vreun pix, să notați un mesaj…

— Avem. Numai sticlă n-am găsit. Merge și în da migeana?

— Ajungem și la damigeană. Până atunci, scrie dumneata așa: „Din pricina unor ample lucrări de reparații se întrerupe furnizarea apei la rețea între lunile și lunile”. Lași puncte-puncte, că trec cu perioada. Iar acum, dă încoace damigeana aia, iar dumneata fugi cu mesajul, multiplică-l la o mașină de scris și lipește-l pe la toate blocurile din cartier. Dai și la ziar! Hai, repede !

— Trebuie închisă și apa? îndrăzni un bărbat-matelot de prin vecini. Pentru o simplă chiuvetă înfundată…

— A fost o simplă chiuvetă înfundată. Acum e o lucrare de reparații capitale. Trebuie făcut deviz. Totu-i putred aici, pe dinăuntru… Privește și dumneata cum arată conducta! Asta care iese din perete… Și să nu uit! Unde-i capul familiei?

— Aici sunt, nene Mitrică. Tocmai mă pregăteam să zbor. Adică să înot cu mesajul ăsta…

— Foarte bine. După ce termini de afișat anunțul, cumperi de urgență următoarele: două baterii noi. Un flotor, câteva robinete, zece metri de țeava de plumb, o cadă, garnituri, câlți, ceva țipirig. Că restul avem noi…

Lucrarea s-a încheiat peste trei zile, tot într-o după-amiază în uralele locatarilor din întregul cartier, cărora li se uscaseră gâtlejurile de sete. Mai ceva decât în Sahara ! Locul bătăliei (navale…) arăta jalnic. Dar totul mirosea a victorie și țipirig. Victoria lui Mitrică și țipirigul locatarului.

— Fruntea sus, îl încurajă Mitrică pe atât de greu încercatul bărbat-matelot. Te refaci dumneata. Doar lucrezi cu bani… Nu te uita că ți-am dat jos fusele ori că au apărut găurile astea în perete către vecinul dinspre răsărit. Tot voiați voi să vă cunoașteți și nu aflaserăți prilejul… Am să-l anunț pe zidarul nostru, de la secție, să treacă pe aici. Iar dacă e ceva de vopsit, vine tot omul nostru. Te înțelegi cu ei…

Victoria lui Mitrică a fost într-o zi de marți, 13. Locatarii cartierului o sărbătoresc de atunci, în fiecare an, cu șampanie. Mai ales că, între timp, apartamentele nu le-au mai fost bântuite de ambițiosul mecanic de între ținere. Umblă vorba că s-a făcut depanator de televiziune. În alt oraș. După ce și-a scos ghipsul în care zăcuse șase luni. Mai mult n-au putut face locatarii pentru el. Noroc — al lui, firește! — c-a

fost vorba de-o simplă chiuvetă înfundată. Dacă ar fi avut de reparat un sifon de baie? Mai scăpa omul cu viață?

Viață de câine

Mă numesc Reta, din tată natural și mamă: Azora. Bunica, spun bătrânele jigodii, a venit de dincolo, din Azore, adusă-n buzunarul unul marinar beat. De unde trebuie să se rețină că nu sunt o cățelușă de rând, ci o corcitură de soi, cu rude prin părțile arhipelagului amintit, de unde mi se trage și numele — eu pe buletin fiind, de fapt, Azoretta.

Locuiesc destul de bine: central, apartament cu trei camere, confort I, gaze, hol, terasă spațioasă, lună chiar în fața geamului de la sufragerie. Ce mai vorbă? Cartier de intelectuali ! Desigur, am învățat să latru modern, posed și limba azoră, am maniere alese, dar, mai ales, țin să nu mă amestec cu celelalte lepădături din neamul nostru, care stau la confort redus, în felurite cuști și cotețe, lătrând la o lună cu totul necorespunzătoare…

Evident, există și în lumea noastră un rang, un țel la care aspirăm. Or, eu cred că sunt pe punctul de a mă considera cea mai fericită cățelușă de pe scara blocului meu. Deși nu sunt singura ce beneficiază de asemenea confort, în cazul meu există acte în regulă, printre care amintesc ordinul de repartiție, unde figurez ca membră de familie, abonamentul la lapte, tot pe numele meu ș.a. Vă imaginați că, pentru obținerea acestui privilegiu, generații de strămoși și-au sacrificat libertatea, trăind în lanțuri, ori și-au dat chiar viața — am oroare de mă nu-și și de branșa pielăriei — motive în plus de a fi mândră de locul ce-l ocup acum, pe merit, în societate.

O singură chestiune mă împiedică să fiu pe deplin satisfăcută; atitudinea colocatarilor mei de apartament, a stăpânilor — pentru a-i numi cu o vorbă cumplită, păstrată din negrele vremuri de altă dată. Sunt patru i el, bărbatul, ea, nevastă-sa, și două fete. Ce le reproșez?

În primul rând, nu ne putem înțelege defel asupra băuturii preferate. Nu știu dacă ați aflat, dar la noi în lumea canină nu se bea decât lapte, apă și, doar la ocazii festive, lături. Însă ei, colocatarii mei, urăsc de moarte nu numai laptele — încât am fost nevoită să

mă abonez personal pentru a-l obține — ci și apa… O dau mereu pe spirtoase. Or, vă imaginați, nu-i tocmai plăcut să s-o porți asemenea mirosuri tari, mai ales când locuiești în comun. Și de-ar fi numai duhneala. Dar au oamenii ăștia un folclor de pahar, de-ți zgârie creierii și nimic mai mult. Nici tradiționalii noștri inamici, motanii, nu scot astfel de sunete imposibil de reprodus, chiar dacă-i tragi de coadă și de cap în același timp și în direcții opuse…

Păi, să vă spun o întâmplare. Într-o noapte târziu, mă trezesc brusc din somn. Și ce văd? Stăpânii aveau zaiafet și ajunseseră cu distracția la un moment teribil de captivant: toți hămăiau, în patru labe, prin casă, trudind să se muște unul pe celălalt de călcâie. Vărul Tase se muncea să intre sub fotoliul meu, zdruncinând mobila cu capul. El mă trezise, așadar… Mătușa de la țară se așezase pe televizor, iar în răstimpuri bătea din palme și striga: „Hei!” Cele două fete, abia întoarse din voiajele lor nocturne — unii zic că numai noi umblam teleleică pe străzi — puseseră magul. Indignată la culme de atâta hărmălaie, n-am mai răbdat și le-am zis vreo două. Știți ce mi-a răspuns stăpânul? „Ham. Ham…” Și mi-a dat cu tifla. Halal atitudine la ăștia ce trâmbițează peste tot că-s cei mai buni prieteni ai clinilor. Ferească sfântul de asemenea prieteni I Până a nu-i cunoaște pe stăpânii mei, aveam impresia că numai unii clini răi se dau la oameni. Însă, uite, se întâmplă și invers…

Cel mai mult mi-e teamă când se înfurie stăpânul. În faza „Ham. Ham” încă nu-i periculos. Dimpotrivă, vrea să te lingă, sărută clanța ușii. Ce mai vorbă? E prietenos cu toată lumea. Abia pe urmă își amintește că-i titular de repartiție. Și începe să-și numere membrii. Pe cei care-i ies în plus — și cum să nu-i iasă dacă își cheamă toate neamurile la zaiafet — îi ia de guler și-i sloboade pe fereastră. Sar unchiul Marcel, vâru’ Tase, mătușa Aglaia, ce mai vorbă, sar toți să-l salveze pe ăla nevinovat Stăpânul hămăie la ei, ăia nu se lasă și-l latră la rându-le. Un chiloman, de te ia groaza ! Nici la hingherie — ptiu, doamne! ce-mi veni? — nu găsești așa ceva…

Câte nu li s-au tras colocatarilor mei din pricina apetitului dumnealor pentru alcool. Sectoristul, săracul, a făcut scurtă la mână tot dresându-le procese-verbale de contravenție, iar casiera de la întreprinderea stăpânului îl blestemă copios ori de câte ori o pune să-i calculeze reținerile lunare pentru amendă. Că nu-i lună să nu

lase el în folosul statului ceva bănișori. Obiceiul lui, plăcerea lui. Banii lui. Ce poți să-i faci?

Să te ții însă bairam când lipsește stăpânul! Vorba aia. Când pisica nu-i acasă — ce mi-o fi venit cu pisica asta? — joacă pe masă și pe sub masă fetele dumnealui împreună cu flăcăii ce vin pe acolo. Cu băieții ăștia am încercat eu să concurez la niște cântece de-astea la modă, zise la ghitara. Mai precis, să colaborez cu dumnealor Tocmai începuse unul să-i zică de inimă albastră, ceva lălăit de te apuca somnul, când mi-am zis! dom. E, cântecul ăsta parcă n-are destulă sare. Și-am tras un urlet lung și subțire ca la mort ori cutremur. Urlam în ritm și cu pauze — să-mi mai trag sufletul — eu fiind totuși câine, iar nu ghitară electrică. Să vezi comedie ! Flăcăii nici n-au observat intervenția mea. Mai mult, tot pe ăla pletosul de ținea scula de gât l-au pupat pentru interpretare. Abia la urmă mi-am dat scama un de greșisem. Prea mă integrasem în melodie. Așa că la următorul cântec am urlat numai pe de lături, să mi se simtă prezența. S-a simțit și m-am trezit cu niște picioare în coaste, de le simt și acum…

Am început prin a-mi cunoaște vecinii. Nu pe oameni, desigur, ci animalele noastre care mai viețuiesc pe acolo.

În intenția de a face și noi un comitet de bice, cu președinte — sper să fiii eu aceea — pentru a ne apăra drepturile. Am găsit și membri. La etajul al doilea se mai află trei pisici și un cățel minor, la al treilea – cinci găini, cu cocoșul respectiv, iar la al patrulea – n-o să mă credeți — un purceluș. Stăpâna lui speră să-l aducă la cel puțin 80 — 85 de kile până la Ignat. Îl hrănește în consecință, cu pâine albă, paté de ficat, zarzavat de ciorbă, iar ca desert cartofi copți ! în lipsă de noroi — are și blocul lipsurile lui! — scurmă porcul în cada de la baie. A izbutit să curețe un rând de fuse, a ajuns la beton, speră să treacă și de primul rând de fiare (până în septembrie), iar odată cu toamna să ia legătura cu un neam al lui din apartamentul vecin (de pe cealaltă scară). Simte el cu râtul lui fin de porc că ar exista acel neam, deși cei de acolo nu vor să declare nimic în această problemă.

Alți membri. Am controlat. Gândacii de bucătărie nu sunt suficient de animale pentru a-i lua în seamă, iar șoareci n-am găsit deloc. În schimb, există pisici, foarte multe pisici. Pe astea le punem noi cu botul pe labe, să le piară cheful de drepturi. Una umblă cu vorba că

de vreme ce sunt câte sunt trebuie să aibă majoritatea și în comitetul de bloc. S-o creadă ele ! Am dat și de-un câine lup. L-am luat cu binișorul, dar individul s-a arătat destul de neinteresat de șefie. Semn bun. L-am rugat doar să mârâie din când în când pentru încurajarea comitetului. Mi-a promis și cred că se va ține de cuvânt. Nu vi-i mai înșir pe toți ceilalți. Am uitat să vă spun: avem și un miel. Dumnealui își spune oaie, pentru a-și da importanță, dar tot miel se cheamă că este. Nu l-am luat în atenție pentru că — el nu știe asta — zile multe n-are. Și, în sfârșit, iepuri. Un crescător amator îi ține pe terasă. Cu ei îmi va fi foarte greu. Mi-ar trebui un contabil doar pentru înregistrarea lor. Fiindcă ăștia se înmulțesc. Cine să le mai țină socoteala?

Ca obiective de viitor, trebuie să luptăm pentru un statut demn și relativ egal cu al stăpânilor fiecăruia. Adică, mâncarea la ore fixe, culcuș confort I pentru toți. Or, cel puțin, respectarea odihnei animalelor și încurajarea noi lor veniți. Vreau să încerc îmblânzirea ci tor va câini vagabonzi pe care să-i repartizăm în apartamentele fără animale. N-ar strica și mai mulți porci. O vacă, două trebuie neapărat ținute și ele. Măcar la parter! Ar da lapte pentru câinii și pisicile blocului. Cu caii nu sunt de acord. Probleme de parcare — dificile la mașini, darămite la cabaline.

Ce mai vorbă? Am destule pe cap de când cu comite tul nostru. Și ar mai fi ceva. Să-i evacuăm din apartamente pe locatarii nerespectuoși cu animalele. Aș începe chiar cu ai mei, iar în locuință aș deschide un club sau un bar. Să ne facem și noi puțin de cap. Acum cât mai suntem tineri! Curând fac lista cu locatarii ăștia neobrăzați și-o prezint comitetului spre aprobare. Sper să obțin majoritatea. De nu s-ar opune pisicile. Ele sunt totuși, mai legate de oameni. Ca mâțele… Dar nu ne lăsăm noi. Voi lupta până la victoria finală. (H)am (h)ambiții !

Impostor cu ochi negri

Florinei a fost coborât la prima, la Putu cu plopi, de către mămica sa, o persoană cochetă, în blugi veritabili și pantofi-platformă din pachet. Autobuzul stătea în stație mai puțin de-un minut, timp suficient pentru a-l preda pe Florinei. Fiindcă jos aștepta tanti

Magdalena, care-l preluă din mers, apucându-l de sfoară. Controla dintr-o privire ștampilele, data poștei, sigiliul, semnă de primire și-i urii drum bun mămicii. Tocmai la timp, deoarece mașina se și puse în mișcare. De pe scară, persoana în blugi a mai fluturat o mână ieșită elegant din mâneca prea scurtă a unei ii apoi, și-a retras integral trupul în interior.

La câteva minute, în stație a tras autobuzul 215 rapid. Arhiplin. Tanti Magdalena l-a dat pe Florinei la bagaje, a prins juma de loc pe scara a doua, forțând victoria în lupta inegală ce-o ducea cu un halterofil pentru câțiva centimetri de scară în plus. Și așa, cât ai clipi, autobuzul ajunse în Cărămidari, unde aștepta văr' Angheluță. Gentil, văru' l-a scos pe Florinei de la bagaje, a semnat de primire, a controlat și el ștampilele și sigiliul, sărutându-i mâna lui tanti Magdalena. După aceea a strâns la piept pachetul, i-a dat un ghiont bărbatului agresiv de pe aceeași scară de autobuz cu tanti Magda lena — în chip de avertisment pentru pretențiile sale teritoriale — și autobuzul a plecat.

Au urmat scene asemănătoare în stațiile Sonorității, Coviltirului, Castelul cu apă. Piramidei, Scăunelului. Dobrogea, Trompetei, Arabescului, unde Florinei a fost pre dat și primit de către următorii: unchiul Sofian, mama-mare dinspre tată, vara Agripina, nașa Puica, bunic' dinspre mamă, mătușa Filofteia, vecinul Săvuță de la etajul trei și vărul Grigorescu Daniel. Mai era de îndeplinit o singură formalitate: predarea finală a lui Florinei la locuința lui miss Smith, din strada Zambilelor 12, unde respectivul copil, alături de alți vreo șapte prunci, făcea — între șapte și trei — mare, mică, nani, papă și engleză.

Vărul Daniel s-a uitat la ceas. Nu mai erau decât două minute și miss Smith începea programul zilnic. O ultimă goană și țârrr la sonerie. „Bună dimineața", Good morning". Miss Smith — țepoasă, așchie, cu ochelari, vopsită blond britanic — preia coletul, controlează ștampilele, actele și rupe sigiliul. Un vai! pe englezește, câteva alte vorbe în aceeași limbă — toate exprimând consternare, mânie, frică — și o explicație în limba vărului Daniel.

— Dar acesta nu este Florinei. Where este Florinei?

Why ați ascuns la mine Florinel? I don't uitat. Child are ochi albaștri. Acesta isn't Florinel! Nu are ochi albaștri ! Are ochi negri I

Vărul Daniel se uită în hârtii, apoi la copil, pe urmă iar în acte, la ștampile, verifică totul, ridică din umeri și mormăi:

— Dracu' știe?! O fi vreo greșeală la mijloc…

— Why greșeală? La mine nu merge greșeală ! Eu vreau Florinei autentic! La mine contract pentru Florinei. Eu nu primesc acest pachet ! Eu dau retur la acesta…

Și într-adevăr scrise apăsat, cu roșu, în românească ei pocită pe cutia, plină de însemne poștale, în care călătorea zilnic copilul: „Child impostor, nu Florinei. Nu este cu ochi negri. Retur". Semnă, mormăi un O.K., după care-i închise lui Daniel ușa-n nas…

Prietenie pe fir

Soția prietenului meu are la rândul ei o prietenă. Din copilărie, școală primară, gimnaziu și facultate. Vă dați seama ce prietenie cultivată ! Abia după facultate cărările vieților lor s-au despărțit. O cărare a luat-o spre Galați, cealaltă, hăi. În capătul celălalt de țară, la Sighetul Marmației. Și de aici a început nebănuita tragedie a prietenului meu.

În prima vacanță, gălățenii au făcut o excursie, prin O.J.T., la Sighetul Marmației. Acolo cele două prietene s-au reîntâlnit. s-au închis într-o cameră și-au prins să depene amintiri. La ușă, cei doi soți adunau ghem după ghem. Pentru că vă dați seama câte amintiri aveau de depănat ! Dimineață, la autocar, ghidul a explicat prietenului meu că nu se vor putea abate nicicum de la programul stabilit. Asta apropo de declarația soției prietenului meu care jurase — la miezul nopții, între două ghemuri de amintiri — să nu se mai despartă nici moar tă de prietena ei.

Au așteptat-o o vreme la autocar, ceilalți excursioniști suficient de enervați, prietenul meu încercând cu chei potrivite la ușa camerei unde se încuiaseră, doar va izbuti să le despartă. Celălalt soț chemase între timp pompierii și salvarea. Cu forțe unite au izbutit. Puțin cloroform și au ajuns în Oltenia. „Unde suntem?" a întrebat când s-a ridicat în capul oaselor. I s-a răspuns. A vrut să se întoarcă pe jos, dar n-a mai fost posibil. Între ea și prietena ei se interpuseseră deja Carpații. Or, cu munții nu-i de joacă…

În anul următor, gălățenii și-au luat autoturism, iar vacanța și-au făcut-o tot la Sighetul Marmației. Fiind vorba de două săptămâni, depănatul amintirilor dintre cele două atât de bune și îndelungate prietene a mai putut fi întrerupt pentru pauzele legale de masă și de somn. Cu toate că și în somn vorbeau. Una către cealaltă, firește. Și concomitent. Ceva tărăboi s-a stârnit totuși la plecare, dar și prietenul meu devenise între timp mai bărbat. Or, adunându-și forțele dumnealui cu ale celuilalt bărbat, de la Sighet, au izbutit s-o urce pe gălățeancă în mașină. Numai cu mâinile, fără cloroform! Însă de dormit tot a dormit o bună bucată de drum…

Numai că și aceste întrevederi anuale ajunseseră cu totul insuficiente. Prietena soției prietenului meu rămăsese însărcinată. Or, vă imaginați câte au să-și spună două atât de bune prietene într-un asemenea moment de viață! Astfel că bucuria lor a fost realmente deplină când și orașul Sighetul Marmației a fost racordat la rețeaua telefonică automată interurbană. Ca mai cu experiență în telefonie cu prefix, gâlățeanca s-a oferit s-o sune ca o vreme pe prietena ei de la Sighet… Până va învăța și dumneaei cum se formează numărul. Mai ales că prietenul meu de la Dunăre obișnuia să achite personal taxele telefonice. Or, când a văzut avizul — cel dintâi după racordarea Sighetului la rețeaua automată — prietenul meu a plâns. În hohote. N-o mai făcuse din copilă de A plâns și a plătit.

De atunci tot într-un plâns o ține. Când l-am întâlnit ultima oară, mi-a arătat și mie avizul. Recunosc că am avut un șoc. O sumă cu patru cifre nu mai văzusem încă pe un aviz particular de plată telefonică. Oficianta de la ghișeu crezuse și ca, în grabă, că bărbatul reprezintă vreo întreprindere. Asta până s-au cunoscut mai bine. „O fi vreo dereglare în centrală”, am dat să-l încurajez. „Nu, nu, mi-a răspuns moale. Au controlat cei de la telefoane.” „Atunci ce-i de făcut?” A oftat adânc și mi-a răspuns: „Mă zbat s-o aduc la Galați pe prietena soției mele. Altă cale nu văd. Nu cunoști pe cineva care să mă ajute?”

Un timp, nu l-am mai întâlnit. Apoi deodată am dat nas în nas pe stradă. Am reluat discuția de unde o lăsa sem cu puțină vreme în urmă. „Cu intrarea în oraș au s-a putut, mi-a spus. Acum umblu să-mi desființez telefonul. Am făcut cerere, am mers în audiențe până la directorul poștei. Însă, nimic. Îmi fac greutăți. Nu-mi dai o mână de

ajutor?” încă o dată n-am putut să-l ajut. Și eu traversam un moment greu. Cea mai bună prietenă a soției mele plecase din Galați la Timișoara…

Măcar un geniu

În fiecare după-amiază, pe bulevard, putea fi văzut trecând un cuplu ce atrăgea atenția oricui: un bătrânel puțintel la trup și copleșit de griji însoțind un puștiulică de vreo patru, cinci anișori, numai fundițe și dantele.

Bătrânul îl ținea strâns cu o mână, iar cu cealaltă se ajuta în transportul unei viori — nici mai mari, nici mai mici decât altele asemenea ei — doar că, în cazul de față, cutia și instrumentul dinăuntru constituiau realmente o povară pentru purtătorul lor.

Treceau alături, cu pasul tremurat, dar tenace, pe un drum la capătul căruia — spunea parcă voința din ochii destul de șterși și cam în fundul capului, ai bătrânului — nu poate să nu întâlnească celebritatea. De altfel, chestiunea aceasta era și tema predilectă de discuție a bătrânului cu oricine se nimerea pe drum, pauzele astea de vorbă fiind și foarte binevenite în căratul viorii…

— Nu fiindcă-i al meu, dar este nemaipomenit de dotat !

— Cine? Pușțiul? se miră o persoană. Pușțiul este feciorul dumneavoastră? Nu vă este nepoțel?

— Nu, dom’le, este al meu, băiatul tatii! Uite cum îmi seamănă! De data aceasta trebuie să dăm lovitura!

De altfel Beethoven este realmente excepțional…

— Mai încape vorbă? Nu-i el cel mai mare?

— Nu, drăguță, nu de Beethoven ăla mare, mare vorbesc eu acum, ci de băiețel, de dumnealui…

— Așa… Și el tot Beethoven?!

— Tot. Nu l-a ajuns încă pe celălalt, dar suntem pe un drum bun…

— Văd că-l faceți zilnic. Câtă perseverență!

— Trebuie, drăguță, când e vorba de încă un Beethoven. Am avut o inspirație nemaipomenită chiar de la botez. Eu i-am spus așa, fiindcă am intuit că din ăsta iese un muzician, nu glumă. Și n-am greșit. Acum intrăm precis în istorie…

— Mai aveți copii?

— Încă patru. Dar nu se compară… Celorlalți le-a lipsit harul. Chestie de dotație, de ereditate. Mă-nțelegi, nu-i vorba de mine… Cred c-ai auzit de poetul Vasilică Nedu?

— Să fiu sincer, nu.

— Eu sunt. M-am abătut de la cariera mea de funcționar pentru a mă lăsa îmbrățișat de muze. Am avut o jumătate de normă la casa de cultură. Texte de brigadă… Să mă fi văzut cum rupeam din realitate când o metaforă, când o sinecdocă, când un epitet. Cu un furnal, niște fontă, ceva văpaie, cantitatea respectivă de elan și de sudoare, precum și furnaliștii în cauză, îți trânteam o poezie de se înfiora carnea pe dumneata când o spuneau băieții pe scenă… Ehei, de-ar fi depins totul de mine!

Numai că, în ziua de azi, greu mai găsești o femeie deosebită, cu puteri ieșite din comun, cu un fond care să spună ceva…

— Poate sunteți prea dur cu femeile…

— Las că știu eu ce spun. Pe prima, pe Maricica – era vânzătoare la o cofetărie — am rugat-o din suflet, dar știi, drăguță? din adâncul sufletului: „Maricică fată, fă-mi și mie un geniu, atât îți cer! Vreau să las în urma mea un geniu, măcar unul…” Și l-a făcut pe Vasilică. I-am dat numele meu să-l mai ajut… Bun băiatul, nimic de zis, dar nu făcea de geniu. L-am încercat cu vioara, cu pianul, cu penelul, cu condeiul. Făcea treburi așa și așa, multe banale, celelalte bunișoare. Am trudit noi la el o bucată de vreme tot cărându-l pe la fel de fel de maeștri. Până la urmă am renunțat, fiindcă dumnealui a lăsat pe rând ia o parte toate uneltele de geniu ce i le procurasem și s-a apucat de șurubărit la niște mașinării. Bineînțeles, asta se întâmpla mai demult. Acum băiatul este inginer-șef la o întreprindere, câștigă bine, să nu vorbesc cu păcat, are și el familie. Numai că, drăguță, am rămas cu un cui în inimă: n-a ieșit geniu!

Și bătrânul îl lăsă pe interlocutor să tragă singur con cluziile și plecă mai departe, târând anevoie după el viitoarea celebritate. Iar vioara devenise parcă din ce în ce mai grea. La o cofetărie făcură un popas pentru a-și reface forțele cu câte o savarină. Iată însă un alt cunoscut, iar confesiunea se desfășoară mai departe…

— Pe cel de-al doilea, tot băiat, l-am făcut, de asemenea, eu cofetărița dinții. A fost ideea ei, văzându-mă îmbufnat pe puterile sale creatoare. Zice: „Lasă, dragă, de nu ți-o place nici ăsta, să nu-mi

spui mie Maricica…” Puștiul — i-am zis Leonard — era o cadră, domnule! Frumos ca nimeni altul. Și avea o expresie, o gestică, o dicție, o mimică… Nemaipomenite! Cum am observat toate astea ne-am și hotărât: îl facem actor, fiindcă și ăștia pot fi de geniu. La trei anișori a jucat într-o piesă la noi la instituție. Avea un rol destul de complex: intra în scenă, mergea drept la mama lui — cea din piesă, desigur — i se arunca în brațe și-i spunea. „Mamă! u, după care se lăsa cortina, el fiind acolo în piesă un fel de copil regăsit ori cam așa ceva; și după ce-și afla mama, povestea se termina și lumea pleca mulțumită acasă.

— Emoționant ! priviți, mi-a dat și o lacrimă…

— Ehei, dar nouă atunci… Știu doar că după spectacol a venit la mine un actor de la teatrul nostru din localitate. „Frumos puști !” zice. „Frumos, confirm eu. Vreau să-l facem actor. Ați văzut doar cât talent are…” La care dumnealui șade o clipă pe gânduri și pe urmă îmi spune să-l aduc la el, la teatru. Și l-am dus, drăguță, la teatru vreo cincisprezece ani în șir. A jucat din an în paște, când slujitor, când portar, când al zecelea soldat, când vreun personaj mut… Pe vremea aceea mă intoxicasem de cât teatru vedeam pe săptămână. Și eu și mă-sa grăiam în versuri ca-n „Hamlet”…

— Și el tot actor, nu?

— Cine? Harnici? Te cred… Iar trebușoara asta a durat până la concursul de admitere la facultate. Prima oară a căzut, dar nu ne-am lăsat și a mai dat de trei ori. Tot nimic! Și așa m-am înfuriat că am băgat divorț de Maricica… Două rateuri nu-i puțin lucru! N-avea stofă, trebuia să-mi fi dat seama mai demult. Ce creditate să pretinzi unei cofetărițe? ! l-am lăsat, drăguță, și pe ea și pe nătângii ăia doi, că primul era de acum pe meserie, iar ăstălalt, frumosu’, după ce-a căzut de patru ori la teatru, s-a apucat și el de muncă. A devenit cofetar ca mă-sa…

Grea-i vioara! Iar profesorul șade tocmai la grădina publică. Puștiul nici nu crâcnea. „Vrei, tătuțule, să mer gem pe jos?” îl întreba taică-său. „Vreau”. „Vrei cu autobuzul?” Iar „Vreau”. În autobuz nu fusese chip să răzbată. Lume multă, fel de fel de indivizi prost crescuți, mai știi ghinion?, dă vreunul cu cotul și termină vioara… „Vrei, tătuțule, să stăm pe bancă?” Și s-au așezat. Alături, alt bătrân. Și pe ăsta-l cunoștea…

— Îi făcut cu Sanda? îl întrebă omul, arătând către pușți.

— Nu, drăguță, pe Sanda am lăsat-o. Nu ți-am povestit mai deunăzi?

— Mie? !

— Parcă dumitale… Pe Sanda am lăsat-o că m-a dezamăgit. Și am rugat-o doar atât de mult când ne-am luat: „Draga mea, un singur lucru îți cer: un geniu, măcar unul…” Ea mi-a promis imediat, fără să stea nicio clipă pe gânduri. „Îți fac, scumpule, o armată de genii, nu doar unul singur. Că noi am avut educație în familie.” Aici avea dreptate. O alesesem cu grijă: taică-său era profesor universitar, iar maică-sa stomatologă. Și cum m-a dezamăgit ! Mi-a trântit două fete gemene, una mai slabă decât cealaltă. Vreo cinci ani ne-am chinuit să le vedem cât de cât împlinite. Toată ziua le ți neam cu pastile și injecții. Bani la doctori, concedii în țară și străinătate, de se întărise mai abitir mă-sa. Iar când a fost de le-am văzut mai răsărite, erau deja în clasa a patra. Le-am arătat atunci la niște maeștri: un compozitor, un pictor, un artist de circ, un scriitor, ba — și la niște sportivi — ei de ce n-ar fi de geniu? Și totuși maeștrii ăștia locali au strâmbat din nas, le-au mai întrebat câte ceva. Fetele, toante ca mă-sa, abia deschideau gura… Așa că toți mi-au spus același lucru, de parcă fuseseră vorbiți: „N-au stofă, dom’le !” Mă-sa, nu și nu, că să le ducem pe copile la niște maeștri de la București, motivând că ăștia locali ar fi cam pârliți. Nici n-am ascultat-o. I-am dat una și-am băgat divorț…

— Ce viață ai și dumneata, dom’le ! Un roman fiuviu și nimic mai mult. Atâția copii și niciun geniu…

— Acum plătesc pensie alimentară toantelor ălea. E adevărat, mă ajută și băieții cu ceva bani, mai ales de când am ieșit la pensie pe caz de boală — adică, vorba vine de boală, dar știi, trebuia să-mi fac timp pentru ăsta mic’, al cincilea… însă în cazul lui Beethovănel treaba-i cu totul alta. Mai întâi că m-am uitat bine de tot la Doinița când am luat-o. Am descusut-o cu politică, de mi-a spus fata și laptele ce l-a supt de la mămica ei, soacră-mea cea de-acum. Are elemente de ereditate foarte solide. Ascultă numai: taică-său — 26 de ani în orchestra regimentului, din care 15 la trombon, iar restul la tobă. Maică-sa a cântat în corul catedralei până la 60 de ani. Fata, adică Doinița, nevastă-mea de-a treia, a făcut de mică pianul cu un

neamț, bașca trombonul și toba lui taică-său… Pe urmă a intrat guristă cu ora la local, cu orchestra lui Fane Ciucănel, de cântă și „Valurile Dunării”, solo acordeon.

— Care va să zică, are talent pușiul…

— Cu carul… Știi ce mi-a spus maestrul lui? „Asta, dom’le, așa cum îl vezi, ajunge mai mare decât Beethoven. Numai să vă țineți bine cu lecțiile și să achitați la timp”. Fain profesor!

— Apropo, te costă mult?

— Despre asta să nu mai vorbim. Destul Dar geniile n-au preț. Este adevărat, ne-am cam strâmtorat, am rămas adică doar cu pensia mea, dar nu contează când la mijloc este viitorul băiatului… Mânca-l-ar tata!

Măcar de-aș trăi să-l văd mai răsărit. Acum nu mă refer la opera lui, fiindcă primele simfonii sunt deja gata, gata să iasă, dar bine-ar fi să-și poată duce singur vi oară. Că tare mă mai stoarce cutia asta, drăguță ! Te uiți la ea și zici că-i un fleac, un fulg, dar în realitate nu-i deloc ușor…

Și cei doi trec mai departe, pe drumul către genialitate. La capătul lui, al bulevardului, stă Vasile Grâsâc, viorist, vioara a cincea în orchestra teatrului, 47 de ani. Dumnealui este maestrul de muzică al lui Beethovănel. 50 de lei ora. Are șase elevi. Una peste alta ies câteva sute pe zi. Muncește omul cinstit: a declarat afacerea și la secția financiară. Își zice maestru, și-a făcut o biografie celebră, din care nu lipsesc studiile la conserva torul din Paris, colaborări cu orchestre celebre de din coace și dincolo de ocean… Cine crede, crede! în plus, știe să descopere genii. Deocamdată are șase, cum spuneam. Geniile mai vechi, care au achitat ce au avut de achitat se află acum fiecare pe la casele lor, cu meseriile lor cinstite: care croitor, care tâmplar sau tipograf.

Are și un viorist. Dar ăsta n-a dat prea des pe la el, că l-a băgat tat-su, Barbu alu’ Ciupeală, în formația lui de cântă pe la nunți și botezuri…

— Să trăiți, maestre. Am venit cu Beethoven…

— A, micul nostru geniu! Luați loc, începem de îndată lecția.

Și o începe, într-adevăr. Prilej nimerit pentru bătrân de a mai trage un pui de somn, acumulând forțe pentru întoarcerea acasă. Iar în vis îi apare, invariabil, pușiul, ajuns la o vârstă matură, ținând în mână

vioara. Un „Stradivarius” autentic, semănând uimitor de mult cu o cheie franceză…

Strofe fără răspuns

Tovarășe director,

Subsemnatul Chiroșcă M. Ion, din comuna Urecheații din Deal, cu respect vă rog să mi se ia în considera ție cererea mea asupra următorului caz personal și anume: în primăvară, să tot fi fost miercuri a.c., dumneavoastră ați făcut la radio un apel tuturor care vor să participe la concursul literar de poezie și altele. Eu, deși eram atunci la prașila a doua, am primit apelul dumneavoastră, fiindcă am montat la coada sapei un dispozitiv pentru tranzistor, și pe loc am hotărât să particip, drept care v-am trimis recomandat un dosar compus din 19 poezii, care conține foarte multe strofe. Eu aș fi putut trimite chiar și o sută de poezii, dar, întrucât particip pentru prima dată, am vrut să ducă și alții greul concursului, adică de ce numai eu… Or, de atunci aștept rezultatul, de nu ascult la aparat decât lașul, intrând eu în conflict de muncă cu restul echipei, care vrea neapărat să dau pe București la „melodia preferată”, ceea ce nu se poate, eu fiind și șeful echipei noastre de la ceapeu, ferma nr. 3 cultură mare. Și văzând că nu se mai aude nimica la aparat aș dori să aflu cum rămâne cu strofele mele și când se plătește, fiindcă tot ascultând la radio au ieșit prost prașilele, de n-am scos păpușoiul planificat, de unde și norma corespunzătoare, adică mică. Că parcă m-am și descurajat văzând că a rămas mormânt rezultatul după aproape atâtea luni de la anunțul concursului. Sau veți fi zis răspunsul, dar eu n-am auzit încă numele meu, ceea ce nu mi-a dat imbold în producție — cum i-am zis și președintelui nostru de la ceapeu. Când s-au analizat rezultatele personale, adică mici — bașca și faptul că m-ați făcut de râsul cooperatorilor, care mă strigă de atunci Chiroșcă Poetul, că neam de neamul nostru n-a avut porecle și tocmai eu, când am ajuns șef la ceapeu să capăt, că mai bine-mi ziceau Chiroșcă Șeful, de nu mă supăram de fel. Ceea ce vă rog este să aflu cauza pentru care nu mi-ați răspuns la strofe și dacă mai organizați alte concursuri pentru a-mi scrie și mie să fiu primul,

poate se ține seama și de asta când se dau premiile. Dar bineînțeles doresc un rezultat real, căci nu-mi vine a crede că din 19 poezii, cu un total de 214 strofe, nici măcar 10 — 20 n-au fost valabile chiar cu nimica față de altele ce-am văzut eu prin ziare ori chiar la eterul dumneavoastră. Mă frământă mintea și-mi dă de crezut căci dumneavoastră ați uitat numele meu sau v-a fost greu să-l pronunțați sau poate urmează de acum înainte să mă premiați ori cumva m-ați confundat cu celălalt Chiroșcă Ion din satul nostru, numai că ăla are "ci" la mijloc și nici șef nu-i, nici la prașilă n-a ieșit, că-i gestionar la bufet, nici poezii nu face, deși se zice că alcoolul ajută. Dar ce vinde el acolo numai alcool nu se cheamă că este, de l-au băgat și-n proces pentru asta și alte felurite delapidări ca necorespunzător. Închei anunțându-vă că mi-am pierdut răbdarea și mai ascult lașul numai până joi, pe urmă vineri mă urc în tren și sosesc personal la dumneavoastră pentru rezultat. Și o să vă fac una să mă țineți minte, că tot m-a invitat fata cea mare să trec pe la ea, așa că n-o să vin cu mina goală…

Cu respect și chef.
Chiroșcă M. Ion, șef
de echipă la ceapeu, poet local,
comuna Urecheații din Deal.

P.S. Ați văzut după semnătură ce iute fac poeziile. Doar la cele lunguțe durează mai mult. Uite, de-o pildă, abia am terminat una cu americanu' ăla. Neli. De-a plecat pe Lună cu satelitu' și chiar a pus piciorul pe ea. De-a dat și la televizor trucul ăsta, că Vetuța mea era gata să creadă, noroc de mine c-am lămurit-o: „Fugi, mă nevastă, nu te prosti ! Cum să trăiască Neli ăla cu capul în borcan, s-ar sufoca, tu nu te gândești?" Că, precum cred c-ați văzut și dumneavoastră Neli americanii nu-și scosese deloc capul din borcanul ăla rotund, iar aici a fost greșeala ălora cu trucul, dar n-au înțeles toți…Urmează poezia. (…) V-o trimit altă dată, fiindcă nepotu-meu ăsta al Niculinei a pus caietul cu strofele mele peste borcanul cu gogonele să nu răsufle și s-or șters de la oțet mai multe strofe, eu neputând să v-o dau așa, fără coadă, fiindcă tocmai acolo se vorbea de Neli. Rămâne să le refac și să vi le aduc când vin la oraș, ori de nu termin până atunci rămâne să contați pe poezia asta pentru concursul de la

anu', când vreau să vă fac un dosar cu cel puțin 35 — 10 de poezii, cu un total de vreo mie de strofe. Nici prea multe nu e bine, fiindcă apoi mi le fură vreun deștept de pe acolo și-ajunge scriitor după munca mea. Rămâne, deci, cum am stabilit, / Vineri vin negreșit. / Cu strofe și gogonele. / Dacă tot v-amintiți de ele… Uite-așa de-al dracului, vă mai trântii una la urmă…

Scrisă de mine personal.
Chiroșcă M. Ion, din comuna
Urecheații din Deal, marți 11 curent,
numa ce stătea s-apună soarele…

Cocori pe corso

Animație pe corso. Strada e plină de tineri. Prea plină, mai ales în jurul cinematografelor. La ora zece dimineață — mare bucurie în ochii fetelor de la casele de bilete. Își vor face planul. Nu se știe dacă același sentiment îl împărtășesc și conducătorii unităților unde lucrează băieții și fetele acestea. Ori sunt în timpul liber? Poate. Oricum, mai există pe lumea asta și cărți, și teatre, și concerte. Și casa de cultură…

Blugii din deceniul trecut — procurați cu mari sacrificii — au fost bine peticiți. Se poartă petice negre la blugi alburii. Acum arată foarte șic. Ce se mai poartă în primăvara asta? Păru] de asta toamnă. Până se vor lămuri lucrurile în materie de coafură masculină, merge și așa. Frizeri încăpățânați într-ale meseriei privesc cu nesaț la băieții ăștia tocmai buni de servit. Ehei, unde-s tunsorile de altă dată?

Însă nu în păr se ascunde deșteptăciunea. Ci sub el. Așa gândesc și câțiva băieți cu cască de protecție din fabrica asta. Și ei tot pe corso. Fiindcă și la ei e primă vară, și aici s-a dezmorțit natura. Cu două drumuri la chioșcul de alimente, un altul după țigări și un al patrulea — legal — la cantină trece ziua de muncă (!) foarte ușor. Grupul ăsta de cinci flăcăi așteaptă electrostivuitorul. Vine? Nu vine? în lipsă de idei, își învârtesc nasturii de la salopetă. Nu, nici maistrul nu vine, nici șeful de echipă, inginerul-șef îi vede pe geam, dar nici dumnealui nu vine. Și nici electrostivuitorul.

Pe cer trec cocorii, pe corso blugii.

Să nu nedreptățim sexul slab. Cocoarele. Și ele au dreptul la primăvară. Și ele se plimbă. Așa, cu ochii dați cu rimel au o înfățișare contradictorie. „Cât câștigați pe lună vă ajunge pentru cosmetice?” „A, vai, dar pe mine mă întreține soțul…” Nu numai soțul. Și fabrica.

Deci, e primăvară. Zboară cocorii.

Spargerea de la miezul zilei

Miezul zilei. Hoțul deschide cu ușurință ușa apartamentului. Intră. Se simte ca la el acasă. O privire aruncatei prin camere și se decide pe dată asupra lucrurilor pe care le va lua cu sine; aparatul de radio, casetofonul, haine, lenjerie, prosoape. Conștiințele murdare au nevoie, în primul rând, de prosoape. Norocul i-a scos în cale și o verighetă de aur. Mană cerească ! Lucrează cu spor. Și regretă. Nu gestul. Însă ar fi dorit să ia cu el totul, absolut totul. Simțea în el puteri nebănuite.

Idealul fiecărui hoț este să nu lase nimic în urmă, să curețe locul la perfecție, iar hoțul nostru nu voia să trădeze țelul branșei. Totuși, oricâte imbolduri interioare îl mânau, cum să furi de unul singur un șifonier? Sau frigiderul…

Un oftat. Încă unul. Și resemnarea. Iată, și în materie de hoție idealurile sunt greu de atins. Așa că se va opri la ceea ce putea căra în două valize. Și un cufăr.

De la intrarea în apartament n-an trecut docil vreo cinci minute. O ultimă privire de expert, după care, cu valizele și cufărul în mâini, ieși din apartament. Închise cu grijă ușa. Cineva pe scări, văzându-l cum se chinuie cu atâtea bagaje, îi aruncă în treacăt o întrebare banală: „În concediu? În concediu?” Și s-a oferii să-l ajute. Nu-și pierdu firea. Mormăi un răspuns afirmativ, aducând a mulțumire. Apoi își văzu iar de treabă. Liniștit. Încărcă totul în portbagajul mașinii personale și, surâzând șmecher, trecu la volan. Se mai uită o dată la ceas. Nici zece minute. Și cu conștiința datoriei sale de hoț îndeplinite demară, plecând într-o direcție ne cunoscută.

Aici va trebui să-i dezamăgesc pe iubitorii de romane polițiste. Nu pentru că întâmplarea de mai sus n-ar fi reală. Dar hoțul, el, săracul, mi-i autentic ! Spargerea ar fi putut stârni, poate, admirația unora, dacă hoțul nu și-ar fi prădat propria locuință! Ce ziceți de una ca

asta? Așa a gândit dumnealui că trebuie să-și încheie socotelile cu familia. Luând ceea ce a crezul că-i revine. Din bunuri, din căsnicie. Și, gonind cu mașina către o adresă necunoscută celor de acasă, se tot gândea la câștigurile și eventualele pierderi aduse de proaspăta spargere. La câștiguri trecea lucrurile înghesuite în mașină. La pierderi: o soție și doi copii. Alături de celelalte obiecte rămase în casă… Și cu mintea lui. Obișnuită să socotească strâmb, credea că a făcut o afacere nemaipomenită. Că a dat într-adevăr lovitura!

Iar mașina gonea. Ba nu! Iat-o, se oprește. Se întoarce. Hoțul — minune ! — are lacrimi în ochi. Mereu mai multe. Se aud și suspine. Apoi un bocet. Sărmanul !

L-am judecat prea dur. E totuși, om. Nu l-a răbdat inima să facă una ca asta. Bocetul are și cuvinte. „Cum am putut să-i părăsesc? Trebuie să mă întorc! Să fim împreună. Toată viața. Nu pot trăi fără ei…” Așa are venit acasă. Pentru a lua cu el și televizorul, frigiderul, covoarele, șifonierul, mobila din sufragerie…

39 de grade la umbră

39 de grade la umbră ! Lecția este pe la mijloc. Se preda viața și opera scriitorului cutare.

— Trebuie să știți, copii, că scriitorul nostru s-a născut la…

Este de la sine înțeles că respectivul mai întâi trebuia să se fi născut undeva, gândesc statuile din bănci, cu ochii goliți de priviri, deloc entuziasmate de venirea pe lume a celui în cauză. Nici de faptul că în familia scriitorului au fost opt copii, autorul de astăzi fiind al patrulea.

— Și să mai știți, copii, că…

Lecția se desfășoară cu tenacitate mai departe. Glasul egal al profesoarei se adresează, desigur, tot celor din bănci, la fel de plecați aiurea. Care, de altfel, nu mai copii nu sunt, de vreme ce au ajuns într-a douăspea, iar cel mai mic dintre ei măsoară 1,75 înălțime, depășind-o, adică, cu vreun sfert de metru pe profesoară. Când ea stă pe postament, la catedră…

— Iar scriitorul nostru, copii, era tare slab la limba română. Printr-a doua primară a rămas chiar repetent din pricina asta.

Un moment, un singur moment, sesizând eventualele similitudini cu propria biografie, clasa devine atentă. Se aude chiar un hăuit estompat, spre bucuria profesoarei, satisfăcută că le-a captat — cu ce preț ! — atenția.

Dar dincolo de repetenția asta nu-i mai interesează nimic, așa că ochii pleacă iar departe, spre plaja de din colo de Dunăre, unde se și aflau deja vreo trei flăcăi din clasă, plecați de la ora a doua. Pe chipurile celor rămași se observă chiar o anume participare la baia celorlalți, care au știut astfel, din capul locului, să găsească soluția firească pentru cele 39 de grade la umbră.

— Trebuie să mai rețineți, copii, că, în anul cutare, scriitorul nostru era elev la școala cutare, de unde a plecat în anul următor, pentru a se înscrie la gimnaziu în târgușorul cutare…

Datele curg ca o apă învolburată de munte ce-și face loc, energică, printre zecile de pietre ce-i stau în cale. Iar pietrele astea — dacă ne gândim bine — ar putea fi și capetele celor din bănci, care privesc pierduți în golul ferestrei, bucuroși că râul vieții și operei scriitorului respectiv curge așa de frumos printre ei, fără să le ude nicicum cugetele.

— Mai departe, copii… La vârsta cutare lucra deja în redacția ziarului cutare. Și ce credeți că făcea el acolo?

Întrebarea rămâne atârnată în aerul torid al clasei, ca o muscă inconștientă prinsă în plasa fără de scăpare a păianjenului. Profesoara așteaptă câteva secunde, apreciind acest interval de timp suficient pentru primi rea unui răspuns. Cum el n-a venit, și l-a dat singură…

— Bineînțeles, copii, că el acolo scria articole, muncă infernală mai ales vara, când redacția se golea de primii ei condeieri care unde credeți voi că plecau? Plecau la băi, copii!

La remarca asta, pentru o zecime de secundă numai, descoperi în orbitele goale un tacit semn de aprobare, de înțelegere, fiindcă afară ardea un soare nemaipome nit de aprins pentru acest sfârșit de mai. Presa vorbea de 39 de grade la umbră, zăpușeala acoperind cu un lințoliu de lene totul, de parcă înseși articulațiile ar fi fost realmente dizolvate de un torent fierbinte.

Încă un sfert de oră și gata. Deja scriitorul nostru a scos primele lui cărți, care se chemau așa și așa. Creta scârțâie sinistru pe tablă.

Profesoara se uită la ceas. Peste câteva clipe trebuie să sune, așa c-o mai scurtează.

— Nu vă dau toate titlurile. O să mai avem prilejul de a vorbi despre ele, când vom recapitula revistele făcute la începutul anului. Vi le mai amintiți, nu?

Liniștea plutește stăpână. Cere aprobare din ochii lor, dacă nu din glasurile lor, mute de arșiță. Cineva – fruntașul clasei, probabil — își amintește de poziția ce o ocupă între colegi și se sacrifică dând aprobativ din cap. Profesoara este mulțumită și cu atât.

— Apoi a făcut o călătorie în străinătate, unde a întâlnit-o și pe domnișoara X, de care s-a îndrăgostit…

Auzind de dragoste și de domnișoare, găliganii tresaltă din nou, ciulind urechile în așteptarea vreunei chestii mai picante. Numai că a urmat căsătoria, scrii torul respectiv nefiind Eminescu să-și istovească geniul și vremea la porțile iubitei, pe lângă plopii fără soț.

Nicidecum. Al nostru s-a căsătorit pur și simplu în anul cutare. Apoi soția i-a dăruit doi copii. Nu mai prezintă interes scriitorul. Departe umblă un suflu ce aduce a mare, fluviul căscând orizonturi ce promit răcoare sau măcar o adiere, una singură, prin aerul ăsta înțepenit în teroarea verii premature.

Lecția a ajuns către sfârșit. Scriitorul este acum foarte cunoscut. În fiecare an scoate ci te o carte, iar soția lui credincioasă îi face în continuare copii. Firește, nu în fiecare an. Urmează numele copiilor. Profesoara nu se lasă. Luptă cu inerția clasei. O luptă înverșunată, dusă pe ultimii metri înainte de sosire, adică de sunatul clo poțelului. Vreo doi neobrăzați sau și ridicat în picioare, începând să-și strângă cărțile și caietele. Profesoara se face că nu-i vede — n-are timp să se mai certe cu ei — iar apoi scriitorul nostru trebui acuș-acuș să moară. Cei din fundul clasei au izbutit cât de cât să facă ordine în cărțile lor, iar acum au rămas încordați în picioare, ca atleții la start, așteptând secunda când se va auzi sunetul clopoțelului. Care poate sosi, pentru că, iată, scriitorul a și murit. În anul cutare.

— Trebuie să țineți minte acest an, copii, fiindcă atunci s-a născut scriitorul cutare, despre care vom vorbi în lecția ce urmează.

Clopoțelul întârzie. Zgomotul finalului de lecție crește amenințător. Uși trântite, pași răbufnind de undeva, de sus, strigăte. În fundul clasei crește numărul celor ridicați în picioare. Profesoara s-a gândit

chiar să abandoneze clasa și s-o șteargă, fără semnal, când ușa s-a deschis larg și câteva secunde n-a intrat nimeni. Abia apoi au apărut Retezatu Marcel și Stănoagă Pavel, doi elevi din clasă, plecați de dimineață la plajă. Veneau acum cu capetele plecate și cu urechile poposite în mâinile vânjoase ale directorului școlii. Cei doi înaintau încet, spășiți. În fața clasei fură opriți. Abia atunci în cadrul ușii își făcu apariția și un subofițer de miliție, în uniformă, care nu prea știa cum să procedeze: să intre, să rămână pe culoar, să stea în prag… Văzându-l, clasa reacționă prompt. Toți se așezară, cuminți, pe dată.

Când fu destulă liniște, directorul întrebă:

— Vă place?

Cei din clasă nu răspunseră, poate fiindcă întreba rea era destul de neclară. Ce să le placă? Bronzul băieților, centironul milițianului sau rochița profesoarei?

Directorul, sesizând imprecizia întrebării, adăugă:

— Vă place cum arată? și făcu un semn din cap spre cei doi.

Nici acum nu era foarte limpede. Dacă ar fi fost sinceri, cei din clasă ar fi răspuns afirmativ, fiindcă cei doi chiulangii se dezvoltaseră frumos, erau vânjoși și bine legați, destul de impertinenți în frumusețea lor.

Directorul insistă:

— Vă place ce-au făcut azi?

Aceeași hibă, pentru că ce-au făcut ei azi? Baie și plajă, lucruri mai mult decât firești pe o asemenea că-l dură. Probabil, fețele celor din bănci spuneau aceasta, fiindcă directorul nu mai rabdă și fu foarte explicit:

— Vă place cum au fugit ei de la îndatoririle lor de elev, în vreme ce voi erați aici la școală? Iar acolo unde au fost ce credeți că au făcut? Să vă spună tova răsul sergent…

— Infracțiuni, asta au făcut, precizează acesta foarte soc.

Acum îl recunoșteau pe milițian. Făcea de rond la plajă, atent în dreapta și în stânga, la ce se mai întâmplă. Nu o dată se întâlniseră cu el, mai șuguind cu forța publică, mai făcându-se că încalcă cine știe ce lege, spre îndârjirea acestuia, mai prefăcută, mai adevărată… Când se supăra pe băieți, sergentul găbjea vreo doi-trei. Îi urca pe bac și-i aducea în oraș, făcându-le morală pe drum, față de ceilalți pasageri, amuzați de scenă. Băieții deveniseră înțelegători. Omul își

terminase o zi de lucru și nu se putea întoarce fără nimic de dincolo, la prânz, când îi venea schimbul… Așa că, pentru ochii lumii mai ales, lua cu el câțiva băieți, cărora le și dădea drumul de rum ajungeau pe mal. Așa dorise să procedeze și acum cu cei doi, numai că directorul — prea nou în școala pentru a-i cunoaște obiceiul — i-a văzut întâmplător pe elevii săi însoțiți de milițian, iar de aici a început tărășenia.

Continua să fie foarte cald, iar personajele din clasă stăteau toropite de dogoare într-o poză desprinsă din poveștile cu frumoasa din pădurea adormită, după ce-i pl case la somn greu împărăția. Drept care, milițianul și-a încheiat scurta lui explicație:

— Infracțiuni, știi voi. Păi, se poate, măi băieți, se poate?

Cei doi ar fi vrut să răspundă, dar nu prea aveau ce.

— Acum trebuie să-l rugăm frumos pe tovarășul sergent să vă ierte, veni tot directorul cu soluția, promițându-i că altă dată nu veți mai greși…

Sergentul, grăbindu-se să ajungă acasă, încuviință a iertăciune, salută și dădu să plece. Nu însă înainte de a primi încuviințarea directorului, care lăsă în pace urechile celor doi și o luă spre ușă, mai zicând dată din prag un „Păi” moralizator. Ieșiră tustrei: milițianul, directorul și profesoara. În urmă, cei doi „infractor? ! fură primiți cu urale. Și cu ceva invidie, ce se simțea în ochii celor rămași la lecție, în loc să guste și ei din răcoarea și plăcerile de pe celălalt mal al Dunării. Și – pentru ca fapta celor doi să capete dimensiuni reale – unul dintre chiulangii scoase din buzunar clopoțelul furat.

Așa că peste toată suflarea școlii se auzi, în sfârșit, sune tul lui eliberator…

Fisc cu anticipație

— Alo, domn’ Popescu?

— La telefon…

— Domnu’ Popescu, aici e persoana de ieri, care v-a telefonat în legătură cu…

— Da, mi-amintesc. Spuneți, doamna.

— Păi, eu să spun? ziceți dumneavoastră! Ați fost?

— Exact, că m-ați trimis la adresa aceea. Am fost…

— Și?

— Și nu există. Numărul 52 nu există Așa că…

— Și nu i-ați prins?

— Evident, dacă nu există nicio locuință la numărul 52.

— Domnu' Poposcu, mă iertați că v-o spun, dar vă meritați soarta…

— Și de ce ziceți asta, doamnă?

— Fiindcă bărbați ca dumneata sunt parcă anume făcuți pentru a fi înșelați. De aia… Păi, nici atâta lucru n-ați înțeles? Că numărul fusese înadins inversat, iar ei se aflau la nr. 25. Tertipuri de îndrăgostiți…

— Tertipuri ziceți…

— Desigur. Așa că astăzi…

— Mă duc la numărul 25.

— Nu. Au zburat păsărelele. Nu mai sunt acolo. Se vor întâlni în stația Coșbuc a tramvaiului 32, la ora 21… Să-i așteptați până vin…

— Doamnă, dar stația aia…

— Aia există.

— Există, dar n-are refugiu, e în bătaia vântului. Să stau acum iarna. În frig…

— Dar ei cum vor sta? Doamne, că puturos mai ești!

Iar după ce se întâlnesc, te ții după ei, până-i prinzi…

— Chiar de vor lua vreo mașină?

— Iei și dumneata!

— Eu n-am.

— N-ai. Că de aia te lasă nevasta și pleacă cu altul. N-ai de nici unele…

— Bine, așa o să fac.

— Tar mâine…

— Mâine lucrez. De noapte.

— Perfect. Nu te duci la treabă. Vii acasă.

— Dar îmi taie ziua.

— Acum n-ai vrea să le ai chiar pe toate în viață. Alege ! Ori serviciul, ori nevasta…

— Păi, bine-ar fi și una și cealaltă. Când mi-ați zis că mă ajutați, credeam că…

— Credeai că… Doar nu te am numai pe dumneata pe cap. Te ajut și eu cât pot. Dar aici trebuie s-o mai faci și singur. Lasă serviciul o bucată de timp, mai scoate de la C.E.C. Asta până-i prinzi, apoi te refaci dumneata. Cu alta !

— Dar nu vreau s-o prind, nu vreau să divorțez, nici nu cred tot ce-mi spui dumneata...

— Nu crezi ? Asta-i bună ! Adică, eu mă zbat, caut să aflu ce și cum, te anunț, îți fac un bine, că, altfel, ai fi stat cu capu-n sac fără să cunoști ce-i în jurul dumitale, și în loc să-mi fii recunoscător...

— Poate nici n-ar fi trebuit să te mai ascult Doinița mea...

— Stai așa ! Cum ai zis c-o cheamă ? Doinița ?

— Firește, Doinița...

— Păi, ce-mi faci, dom'le ? De ce mă-ncurci ? Nu ești Popescu Ion ?

— Nu sunt Ion. Sunt Gheorghe.

— Ia ascultă ! Atunci, de ce te bagi, domnule ?

— Păi, nu mă bag. Dumneata m-ai sunat ieri să-mi zici aia și aia. Iar eu, ca prostu', te-am ascultat. Ba, am fost și la adresa indicată. Când intră cuiul în inima omului...

— Ce amesteci aici cuiul? Ia închide domnule telefonul că mi-am pierdut degeaba vremea cu dumneata. Însă tot nu înțeleg. Ai același telefon cu Popescu Ion, clientul meu…

— Păi am, fiindcă el a locuit aici înaintea mea. Acum s-a mutat. Dar nu-i știu telefonul…

— M-aș fi mirat să-l cunoști…

— Și acum?

— Acum ce?

— Să mă mai duc în stație?

— Păi. De ce să te mai duci?

— Fiindcă, dar asta rămâne între noi, că vă știu discretă. Ieri, când m-am plimbat pe strada aia, să cum numărul pe care mi l-ați dat. Parcă am auzit râsul ei…

— Păi, cum să-l auzi, dacă numărul nu existe. Unde l-ai auzit?

— Nu la numărul 52, că acolo nu era nicio casă la 25. Fusese înadins inversat. Tertipuri de îndrăgostiți doamnă! Sau poate nu era ea. Deși după râs… Că Doinița mea are un râs! îl cunosc dintr-o mie…

— Las că te mai sun eu mâine să-ți mai spun ce și cum. Stai să te programez. Aștepți lângă telefon între 17 și 17, 30… Gata, te-am notat! Uf, că mult mai am de lucru. Poate n-ar fi trebuit să mă mai încarc și cu dumneata…

— Vă sunt foarte recunoscător…

— Apropo, comisionul mi-l plătești în fise. Cu anticipație. Prin post-restant că nu-s nababă, iar telefoanele astea nu merg cu aer…

Interviu cu un funcționar surmenat

Suntem la Institutul de căutare a soluțiilor optime imediate (I.C.S.O.I.). Cât vezi cu ochii, numai birouri, cabinete, servicii, administrații, direcții, sectoare, camere și cămăruțe oficiale și neoficiale, săli de ședință — mari, mici și mijlocii — toate adunate în câteva clădiri din beton și sticlă. Peste tot domnește o forfotă obișnuită, de lucru. Funcționari — desigur, foarte grăbiți — umblă de colo până dincolo. Drumurile se întretaie, mapele ies și intră în clădiri, în vreme ce dosarele intră și ies…

Ne apropiem de un funcționar.

— Spuneți-mi, dacă nu vă cer prea mult, ce conține prețiosul dosar aflat sub brațul dumneavoastră drept?

— Dacă înțeleg eu bine, vreți să-mi luați un interviu.

— Exact. Realizăm un reportaj despre cei mai surmenați oameni din partea aceasta a lumii și ne-am gândit că distinsul nostru semen cu dosarul subsuoară n-ar trebui să lipsească…

— V-ați gândit foarte bine. Hai să vă spun. Duc e indicație. Din partea șefulețului meu către șefulețul dumnealui.

— Importantă?

— Foarte. În ea se prevede ca, de acum înainte, toate hârtiile din serviciul nostru să fie bătute în trei exemplare la două rânduri. Știți, pentru a se putea deosebi mai ușor de celelalte, bătute în două exemplare la un rând jumătate.

— Înțeleg. Și e greu să duceți un asemenea act? Nu vă surmenează prea mult?

— Sincer să fiu, nu-i prea ușor. Dar ne străduim să fim la înălțime. De altfel, aflați că eu am dus și două hârtii deodată. V-aș ruga chiar să notați asta.

— Notez, deși prea e gogonată. N-or să ne creadă cititorii…

— Dacă vă spun… Se îmbolnăvise subit colegul de birou și am îndeplinit temporar și munca lui.

— Și ce-ați simțit când duceați două hârtii în loc de una?

— Un fel de greutate în plus.

— Vă înțeleg. Ați fi în stare să repetați astăzi gestul?

— Cu multă plăcere, dacă mi se dă spor de greutate…

— Vi se întâmplă să vă depășiți sarcina zilnică de plan?

— Numai când se lipesc două hârtii una de cealaltă.

Pentru că eu sunt obligat să duc numai una singură, ca acum, de la noi la biroul vecin. Atât. Apoi un coleg de-al meu, din schimbul doi, o aduce tot pe asta înapoi la noi, pentru a-mi crea mie front de lucru în continuare. Or, dacă aș duce două hârtii deodată, vă imaginați câte per turbați! s-ar crea…

— Într-adevăr.

— Oricum, vă mărturisesc că nu-i deloc ușor să umpli timpul Legal de muncă numai cu un singur drum.

Când am noroc, bunăoară acum cu dumneata, să întâlnesc pe careva pentru o mică conversație, cele opt ore sunt mai ușor acoperite. Dacă nu, ai datoria să-i spui șefulețului propriu felurite bancuri cu olteni… Să vă zic unul?

— Nu, mulțumesc. Poate altă dată.

— Păcat, ar mai fi trecut vremea. Fiindcă uneori, asta vă rog să nu notați, ca să ne omorâm timpul, ne facem că uităm unde trebuie să ducem hârtia zilnică și plecăm încotro vedem cu ochii. Ne rătăcim prin instituție, ieșim pe poartă, mergem la o bere, mai vedem un film, facem o piață, doar — doar s-o sfârși mai iute programul. Vă imaginați ce chin suportăm, câtă imaginație ne trebuie pentru a ne rătăci ca lumea prin oraș…

— Recunosc, m-ați convins.

— A, ora să uit. Pe aici umblă un zvon. Dumneavoastră, de la ziar, trebuie să știți dacă-i adevărat ori ba. Cică, în curând ne reprofilează. Ne schimbă culoarea mapelor. Ni le ia pe astea roz și ne dă altele, albastre.

Cunoașteți ceva în problema asta?

— Numai să găsească atâtea mape albastre…

— Nu-i o problemă. La o adică, aducem din import

— Credeți că se aprobă?

— De ce nu?

— Oricum, albastră perspectivă mai aveți…

— Nu-i așa? Vă mulțumesc din suflet că m-ați ținut de vorbă. Nici nu știu când s-a făcut trei fără cinci.

Apropo de cinci, mă gândesc că, de n-or găsi mape albastre, poate vă reprofilează pe lopeți bej…

— Fugi, dom'le, cu glume de-astha! Bate-n coada lopeții…

Cognoscibilitatea la tauri

Așa-i cu conferința. Te pomenești în crucea nopții la ușă cu directorul de la căminul cultural:

— Scoal', moș Vanghele, scoal' !

— Dar ce-ai pățit, măi pezevenghiule, de nu lași lumea să se hodinească o țâră după un an de belșug și spor la toate?

— Scoal' iute și hai la cămin! Avem conferință…

Vine un tovarăș de la oraș să ne grăiască despre, stal c-am însemnat aici, despre „Cognoscibilitatea ca formă de receptare a realului și implicațiile ei în creșterea tineretului taurin".

— Păi, dacă-i despre tauri, vin!

Cit ai clipi din ochi moș Vanghele fu gata mobilizat la cămin. Vecinul său dinspre miazănoapte aflase din ajun de tărășenia cu taurii și n-avusese astâmpăr pân' ce nu s-a văzut lipit de ușa căminului. Chiar și baba Floarea era acolo, deși nu se crăpase încă de ziuă. O trimisese de cu seară moșul ei după țigări „Mărășești" cu filtru, dar auzind dumneaei de conferință, nu și nu că rămâne și ea s-audă. Pe la nouă dimineața, dinspre moară apăru și nea Costică Prastie, leoarcă de sudoare :

— Așa-i că nu mai sunt locuri ? întrebă el sprijinindu-se abătut de parul porții.

— Ba, ar mai fi câteva, îngăimă careva cu glas somnoros.

În sfârșit, veniră și țâncii de la cele patru școli din comună, zicând veseli un cântec de-al lor, pionieresc.

Pe la zece se desfăcură, în sfârșit, ușile căminului. Cât ai număra până la trei, sala se umplu ochi de căciuli, broboade și fundițe. Nu mai rămânea decât să vină de la oraș tovarășu' cu taurii...

Pe șosea, din kilometru în kilometru, se fixaseră cinci posturi de observare și trei de control. În ceea ce privește direcția de unde urma să apară tovarășu', existau mai multe teorii : unii spuneau că dumnealui nu se putea ivi decât dinspre oraș, deci din dreapta ; alții, dimpotrivă, susțineau că tovarășu' va apărea din stânga, din direcția unei alte comune, unde — știau ei — conferențiarul făcuse o expunere cu o zi înainte ; exista și o a treia părere, după care tovarășu' trebuia să vină de peste deal, unde se afla o mare cramă...

Exista și varianta deghizării ; de aici și ideea cu posturile de control. Grație acestei metode, cinci bătrânei de treabă, o tovarășă mai în vârstă și alta frumoasă

foc fuseseră la un pas de a fi urcate pe scenă pentru a conferența despre tauri. Așteptarea a fost mai grea până la prânz. După masă, lucrurile au mers mult mai ușor, fiindcă între timp un camion de la ceapeu a împărțit la toată lumea din sală hrană rece, plătită din fondul cultural...

Orele 14.31 fix. Cineva din plopul de lângă primărie a strigat: „Vine !" Venea, într-adevăr. De la primărie, „Dacia" tovarășului a fost escortată de camionul amintit

și de două tractoare cu remorcă. în care luaseră loc tovarășii din comună. La 14,52 tovarășul , se spăla deja pe mâini și peste exact trei minute servea primul fel, ciorbă țărănească de — mai mulți — pui. Au urmat puii următori, cu mujdei, și specialitatea casei fără sifon. Și iar pui și iar specialitatea casei etc. Cineva a propus la un moment dat să se intoneze un cântec vechi de pe vremea când era dumnealui la grădiniță. Un alt tovarăș s-a înscris la cuvânt cu o poezie, un al treilea l-a trimis pe fecioru-său acasă după vioară…

O vreme tovarășu' de la oraș n-a prea știut ce se petrece în jurul său. Cândva, la un ceas oarecare din noapte, după nu. Se mai știe câte rânduri de pui cu specialitatea casei, invitatul de onoare chemă la el pe unul mare și gras, îl sili să se aplece și-l întrebă la ureche:

— Ascultă dumneata, ăsta-i satul unde trebuie să țin conferința?

— Asta-i, să trăiți! replică prompt președintele ceapeului. Fiindcă el era, riscând o plecăciune periculoasă.

— Păi, de ce nu spui așa, tovarășu'? De ce n-ai luat până acum cuvântul în problema asta?

Omul cel mare și gras își făcu pe loc autocritica. Între timp oaspetele chemă spre sine șoferul și-i zise discret două vorbe și-o sarcină. Subalternul plecă iute și reveni aș ijderea însoțit de o carte mare, legată în piele. Tovarășu' de la oraș ceru să se aducă o masă specială, un pahar cu apă minerală și un prezidiu. Apoi desfăcu încet cartea și prinse a citi, atent la fiecare cuvânt lung ori mai ciudat. După anumite pasaje mai grele se oprea puțin, pentru a da prilejul celor prezenți să aplaude, în cameră fiind și cam frig.

La încheierea conferinței, după stingerea ultimelor aplauze, cineva de la un colț de masă, șeful unei formații zootehnice, îndrăzni o întrebare:

— Foarte bine ați zis despre tauri. Numai că pe noi ne-ar fi interesat mai mult vacile cu lapte. Că noi suntem specializați pe vaci cu lapte. Nu s-ar putea o conferință pe tema asta?

Tovarășu' de la oraș păru o clipă descumpănit, cei din comună — intrigați, gata să-l facă una cu pământul pe îndrăznețul din zootehnie… Răspunsul veni, totuși, prompt și de sus:

— Păi… în linii mari, principiul e același. Poate fi aplicat oriunde. Totu-i să le explici animalelor pe îndelete, așa cum am făcut eu cu voi acum.

— Dar vacile noastre n-au destul nivel, îngaimă zootehnistul. Mi-e teamă că, de le vom da conferințe. În loc de furaje, ne vor lua în coame…

— Ca taurii la coride, izbucni entuziasmat oaspe tele. V-am spus eu? Principiul e același !

Reclamând cu urechea stângă

Intrase la „mica publicitate" pentru a da un anunț. Bărbatul avea o privire rătăcită, arăta nedormit; un zvâcnet de cap, repetat, îl recomanda drept posibil pacient într-un spital de boli nervoase. Nu prea știa ce să facă cu mâinile; i se păreau când în plus, când în minus. Anunțul l-a întins cu urechea stângă, a luat restul cu vârful nasului și a semnat cu mâneca dreaptă. O adevărată harababură domnea în acest ins, altfel întreg.

Inițial am crezut că are vreun mort recent și drag în familie, iar starea asta contradictorie e un reflex al du reni ce-o încearcă. Apoi, după ce i-am citit anunțul, am înțeles. L-am luat deoparte, i-am dat un pahar de apă rece, țigară nu i-am dat, nici cafea, după care l-am rugat să povestească. Pe parcursul istorisirii sale a zvâcnit permanent și abracadabrant din cap, însă la rugă mintea lui n-am consemnat aceste intermezo-uri. Nici rarele mele bocete de plâns la auzul celor de mai jos.

„Așadar, semeni ai moi mult iubiți, a început bărbatul aiurit, caut schimb de locuință. Cum am scris și în anunț, schimb apartament bloc, două camere, balcon, dependințe, inclusiv vecini, contra casă vârf munte. Pre fier Parângu Maro, Negoiu sau Moldoveanu. Oricum, un munte autohton cât mai înalt, pe unde vecinii să fie extrem de rari. Recomand astenicilor, cardiacilor, tuturor celor cu fișă la psihiatrie să nu realizeze schimbul.

Este spre binele sănătății lor. Aș prefera ca în locul meu să se mute un actual campion mondial de box. Un karatist sau un vânător fruntaș cu permis vizat la zi și pușcă bine încărcată.

Apartamentul e ca toate celelalte; numai vecinii sunt diferiți. Cel de deasupra lucrează la cooperativa „Butoiul cu cercuri de oțel”. Doagele le face la unitate, dar cercurile le bate în sufragerie, în timpul său liber. Și se mai întâmplă ca nu toate doagele să accepte încercuirea metalului. Atunci se derulează o modestă secvență a luptei omului cu natura, la care — vrând, nevrând — asist și eu, simțind cum mi se hodorogesc cre ierii. Evident, tovarășul Costică — așa-l cheamă – învinge întotdeauna, deși bătălia se prelungește uneori până către miezul nopții. De m-ar putea birui și pe mine, în sfârșit, somnul…

Fericirea este însă de scurtă durată, fiindcă domnișoara tovarășului Costică, tânără romantică și logodită, deschide cu aplomb radioul, probându-și personalitatea în fața părintelui: „Dar mai lasă-le, tată, încolo de doage! Nu mai poate asculta omul «Estrada nocturnă» din pricina lor…” Și uite așa schimb doagele cu muzica ușoară. În fiecare noapte. De-mi vine să-mi vând aparatul de radio, iar cu banii ce-i capăt, economisind și costul abonamentului, să mă mai acopăr la cheltuielile medicale.»

La parter viețuiește un locatar care a umblat mult pe mări și oceane. Drept recompensă a primit câteva odgoane de transatlantic cu care și-a încercuit spațiul verde de la poalele apartamentului dumisale. Zice că acolo-i puntea pachebotului. Și vai de cel ce îndrăznește să-i calce puntea. Sau, ce zic eu să i-o calce?

Măcar să se apropie la vreun metru de ea… Din casă, precum altă dată din vârful catargului, fostul marinar îl observă prompt. Și urmează războiul naval. Eu sunt parte neutră, dar nimeni nu ține seama de asta. Vâlvătaia sonoră a conflagrației îmi mistuie nervii, de fiecare dată rugându-mă să câștige mai iute vreuna din părți. Oricare, numai să câștige. Vreau pace.

Ea durează însă până intră în scenă vecinele. Dumnealor, iuți ca albinele, cum zice poetul, bat și ele, la rându-le, covoarele. Mai ales când se lasă liniștea peste partea bărbătească a blocului. Altfel n-au cum ieși în evidență… Am înțepat cândva o asemenea „albină”. N-am apucat să ajung cu acul la materia cenușie a dumneaei, deși îi adresasem o foarte frumoasă vorbă de duh franțuzească. Așa că m-am mulțumit să număr în continuare loviturile. De covor. Se zice că metoda adoarme. Da’ de unde !

Dar activitatea vecinilor mei este mult mai complexă. Nu știu cum se face, dar mai în fiecare săptămână are loc pe undeva, pe aproape câte un bairam, cu sau fără ocazie onomastică. De aceea nu pot închide ochii până când petrecăreții nu ajung la concluzia optimistă: „Ș-altă dată, ș-altă dată o s-o facem și mai lată”. Vrând să-mi iau măsuri de asigurare pentru acest sumbru viitor, l-am întrebat deunăzi pe un asemenea omagiat când anume estimează dumnealui c-o va face și mai lată. Întrebarea mea picase nepotrivit, așa că interlocutorul mi-a deșertat o sticlă de pinot-noir în creștetul capului, alungându-mi definitiv somnul. **

Cum zvâcnetele bărbatului falnic din fața mea deveniseră foarte dese, amenințând cu desprinderea capului de trunchi, l-am oprit din destăinuiri. Nu-i vorbă că și hohotele mele de plâns se înmulțiseră îngrijorător, iar șuvoaiele de lacrimi udaseră binișor covorul, ba ieșiseră pe sub ușă, pe culoar, amenințând cu inundarea clădirii. Mă gândeam că redactorul-șef o să mă considere direct răspunzător pentru iminenta catastrofă, mai ales că într-un astfel de sediu nu erau permise lacrimile… Așa că l-am scos în stradă, i-am plătit

taxiul, asigurându-l de ajutorul meu neprecupețit. La plecare i-am mai tras un hohot de plâns pe parbrizul mașinii, obligându-l pa șofer să folosească ștergătoarele.

Ura ! Am reușit ! A fost perfectat schimbul de locuință cu un actual campion european de box. Deja, fostul marinar de la parter, a fost făcut K.O. Aștept cu interes continuarea meciului.

Sunt sau nu mai superior?

Îmi arată niște hârtii. Versuri. Nu vreau să credeți că am ceva cu poeții, dar gestul ăsta — de a te agăța cineva pe stradă pentru a-ți citi poezii, neapărat poezii

— Îmi repugnă. Am chiar o tactică proprie în această privință… îmi arată, deci, niște poezii.

— Trebuie să le citiți! Acum! mă somează individul.

— De ce ? i-o întorc eu.

— Pentru că dumneavoastră sunteți mai superior…

Trec peste inadvertența gramaticală, n-are rost să-i explic individului cum devine, mi-ar lua mult timp, așa că-i răspund pe înțelesul lui.

— Voi fi eu așa cum spui, dar mai superior decât mine e Cutărici. Îl cunoști ?

Individul se uită strâmb, nu-i vine să creadă, mă privește cercetător, dar eu arăt a om foarte serios, când vreau, așa că-l învinq, trec examenul și-l aud:

— Dar pe tovarășu' Cutărici unde-l pot găsi ?

Aici am vrut să-l aduc. Îi dau adresa lui Cutărici și-l învăț numai le bine:

— Te duci la dumnealui, dar nu-i spui cine te-a trimis. S-ar supăra că nu l-ai vizitat pe el, de la bun început. Deci, îl cauți la adresa asta și-i zici că ai venit la dânsul pentru că…

— Pentru că e mai superior, mă completează individul.

Nu mai pot răbda să aud de atâtea ori în aceeași zi greșeala asta și-l iau mai dur:

— Ia ascultă, unde-ai auzit dumneata expresia „mai superior” *?*

— Mi-a zis-o cineva.

— Cine ?

— Icsulescu.

— Și cu ce ocazie ți-a zis-o ?

— Păi, am fost la dumnealui să-i arăt poeziile, iar dânsul m-a îndreptat spre dumneavoastră. Pentru că sunteți mai superior…

— Aha, mă dumiresc eu. Dar spune-mi, poete. Nu te superi că-ți zic așa…

— Nu mă supăr. Chiar îmi place…

— Spune-mi care-i numele dumitale. Că, uite, stăm de vorbă de-un sfert de ceas și nu știu cum te cheamă.

Tipul clipește de câteva ori și răspunde scurt**!**

— Petrescu.

— Chiar Petrescu ?

— Nu tocmai, dar semnez Petrescu. Pe buletin apar Păunescu, dar mai e unul, așa că mi-ar veni greu să mă afirm. Așa m-a învățat cineva, să-mi zic Petrescu…

— Păi, și Petrescu mai sunt, nu-l iert eu.

— Poeți?

— Și poeți.

Omul stă un minut în cumpănă, mă cântărește din priviri și-mi răspunde ferm :

— Nu cred.

După aceea își bagă hârtiile în buzunar, mă mai privește o dată și-mi aruncă peste umăr :

— Nu sunteți deloc mai superior. Mă duc la tovarășu-l Cutărici. Și înainte de a ieși: De fapt, pe dumnealui îl cheamă chiar Cutărici ori doar așa semnează?

— De fapt îl cheamă Cutărici, dar semnează Petrescu. Ca dumneata, îl lămuresc. Dar să nu-i spui că știi de la mine…

— Ziceți așa din invidie, pentru că e mai superior decât dumneavoastră, mi-a replicat insul, plecând — în sfârșit — destul de trist pe drumul cel lung al afirmării…

Un pol, doi poli…

— O treabă mai dificilă decât captarea semnalelor de pe alte planete sau nașterea fără dureri, o operație mult mai grea decât scoaterea „Titanicului” la suprafață ori crearea vieții în eprubetă mi

se pare vulcanizarea unei camere de mașină, îi explic eu, proaspăt posesor de autoturism, amicului Cornel. Soluția — nu de lipit, ci de rezolvat problema — cea mai la îndemână ar fi să n-ai deloc pană. Dacă totuși ai — într-un oraș cu fabrică de cuie, se găsește întotdeauna măcar unul și pentru tine — atunci nu-ți mai rămân decât două căi i ori să-ți vulcanizezi singur camera, ori să faci o cerere la un organism specializat al ONU, care for să intervină pe lângă cooperativa meșteșugărească în cauză cu rugă mintea de a te ajuta, abia apoi cooperativa urmând să pună o pilă pe lângă meșter… Ajunsă aici, treaba e ca și făcută.

Meșterul încearcă să-ți demonstreze cât de nerentabilă pentru unitate e vulcanizarea, tot întrebându-te dacă-ți trebuie și bon pentru lucrarea asta…

— Fugi, domle', cu bazaconii dintr-astea ! mi-a replicat amicul Cornel, auzind cele de mai sus. La ONU?

Păi, ce are una cu alta? Să-mi iau pașaport pentru o pârlită de cameră? Bon? Păi, ce-mi trebuie mie bon?

Săi stric hârtia omului… Eu mă duc direct la meșter și-i cer scurt să-mi vulcanizeze camera, ciupindu-mă în același timp de urechea dreaptă, ca și cum m-ar fi piș cât o albinuță. Atunci meșterul se pune pe treabă și în cel mult două ceasuri treaba e gata.

— Fără bon? Și cu rentabilitatea cum cămine?

— Simplu. Eu îi arăt un pol sau doi — că am fost tare la geografie — el se face că-mi taie bon, uitându-se galeș în ochii mei verzi, eu mă fac că n-am nevoie de chitanță. Și gata, s-a aranjat și cu rentabilitatea.

În plus, omul meu fiind și la seral, mai învață și ceva geografie…

SUMAR

Adevărul despre piulițe / 5
Cine-a pus „Daciau-n drum / *8*
Ascuțind creioane, noaptea / *9*
Roșu și negru contra verde și gri / 13
Limbă cu nod marinăresc / 16
Bebe al IV-lea / *17*
Ciorbe în excursie / 21
Ciorbe în excursie / *21*
Crenvurști / *24*
Gelozie pe bigudiuri / 26
Efectul Mișu / 33
Față în culori pastel / 35
Făt-Frumos cu ac și ață / 38
Frate de bărbat / *40*
Despre o anume fericire / *44*
Nicușor și merele de aur / 46
În miezul producției / 47
Fel de fel de materii / *50*
Colecționarul de excepții / *52*
Linii paralele / *54*
Mașina cea nouă / 55
Aromă în dungi / *57*
Șansa de a deveni transparent / 62
Felicitări în infraroșu / 64
Omor cu premeditare 7 *66*
O problemă cu coadă / 72
P + 4 / 75
Pepsi sub orice critică */ 79*
Sub același soare / *82*
Ședința de Revelion / *89*
Tănase și Camus / *90*

Al 31-lea / *91*
Trei deca de Cabernet / *93*
Pasiune de probă / *98*
Lecție deschisă / *102*
O întrebare de 25 de puncte / *102*
Prestigiu de tată / *104*
Goe redivivus! / *108*
„Plastic and comp”. / *110*
Șurub cu fundulițe / *111*
O gaură, de-i mai zice și orificiu *(113*
Văr de-al treilea cu „Al mai tare om din lume* / *116*
Victorie și țipirig / *117*
Viață de câine / *120*
Impostor cu ochi negri / *124*
Prietenie pe fir / *126*
Măcar un geniu *(128*
Strofe fără răspuns / *134*
Cocori pe corso / *136*
Spargerea de la miezul zilei / *137*
39 de grade la umbră / *139*
Fise cu anticipație / *143*
Interviu cu un funcționar surmenat / *146*
Cognoscibilitatea la tauri *1 148*
Reclamând cu urechea stângă / *151*
Sunt sau nu mai superior *7/153*
Un pol, doi poli… / *155*